

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 » 1/2 «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână

— MARȚA —

Intrat înainte
de anul 1933

Biblioteca Universității Iași

25 JAN 1933

Prin fereastra deschisă leopardul își făcu vînt în mijlocul balului—(Vezi pag. 1560).

136/109/c.

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

Un leopard în mijlocul unui bal

În luna Maiu anul 1905, plantația de tabac a d-lui G. Schepers prezenta o animație extraordinară.

Fiica proprietarului se logodise cu un comerciant din Padang, fiul administratorului civil al provinciei (insula Sumatra din Oceania).

Catul de jos al clădirei, care avea mai multe deschideri într-o frumoasă verandă înflorită, fu transformat în sală de bal.

Balul începu, în mijlocul veseliei generale.

În timpul nopții, o furtună violentă izbucni, una din acele furtuni care sunt așa de dese sub cerul înflăcărat al Sumatrei; serbarea se continuă totuși, fără nici o grijă, lumea fiind deprinsă cu asemenea schimbări brusce de temperatură.

Abia se terminase primul vals, când din mijlocul unei grupe de vizitatori, cari erau mai apropiați de verandă, porniră niște strigăte teribile de groază.

Ce se întâmplase? Un leopard, înspăimântat de bubuiturile tunetelor, o luase razna peste câmpii, într-o goană nebună.

Ajuns în dreptul clădirei bogatului plantator și fiind atras de lumină, leopardul își făcu vânt, și prin fereastra deschisă a verandei, pătrunse în sala balului.

Bietul animal, văzându-se în mijlocul acelei lumini orbitoare, rămase el însuși tot așa de zăpăcit, ca și mulțimea invitaților, cari îl înconjurau.

Cu puțină prudență, leopardul ar fi putut să fie făcut prizonier; dar unul dintre invitați făcu prostia de a descărca asupra bestiei un glonte de revolver.

Atunci, leopardul înfuriat, se repezi în mijlocul unei grupe de dansatori.

Prima victimă fu o tină femeie, care se alegea cu obrazul sfâșiat. Bărbatul ei, d. Schmit, se repezi s-o scape; el mai avu timpul să zmulgă un pumnal de la cingătoarea unui negru care servea la masă.

O luptă teribilă se încinse.

Femeile fugeau toate în spre eșire; bărbații, lipsiți de arme, se văzură nevoiți să apuce și ei aceiași cale. Numai

câțiva, mai curagioși, rămaseră și alergară în ajutorul d-lui Schmit. Lupta amenința să devie cu totul tragică, când d. Schepers, care alergase în cabinetul său, se întoarse cu o carabină Winchester.

Fiara, fulgerată drept între ochi, se rostogoli la pământ, scoțând niște mugete îngrozitoare.

Sala balului, care cu câte-va momente mai înainte fusese așa de elegantă, prezenta acum aspectul unui câmp de bătăe. Toate mobilele erau pline de sânge.

Victimele erau destul de numeroase; d. Schmit, cu toate ajutoarele grabnice care-i fură date, nu putu scăpa cu viață. Rănile pe care le primise erau de o gravitate excepțională.

Soția nenorocitului cu fața oribil mutilată, nu mai avu curajul să se întoarcă în lume; ea rămase pentru tot-d'auna în casa d-lui Schepers.

De alt-tel, din ziua fatală, și-a cam pierdut puțin rațiunea.

D. Schepers a organizat mai multe vânători, pentru a stirpi toți leoparzii de prin împrejurimi.

Era puțin cam prea târziu..

C. Arg.

LĂCUSTELE

Prima noapte pe care am petrecut-o în Algeria, n'am putut dormi de loc. Noua localitate, agitația drumului, urletele șacalilor, căldura înăbușitoare, — care era așa de grozavă în cât și se părea că roiurile de țânțari nu mai lăsa să treacă nici o adiere a aerului printre ele, — toate acestea influențau într'un mod prea puternic asupra mea, pentru ca să mai pot dormi.

În zorii zilei, când îmi deschisei fereastra, o ceață de vară, greoaie, colorată pe margini cu roș și cu negru, plutea în aer ca un nor de fum într'un câmp de bătae.

Nici o frunză nu se mișca, și în frumoasa grădină care își desfășura privilegiu încântătoare dinaintea ochilor mei, vișele, fructele, portocalii, mandarinii, totul prezenta același aspect posomorât; în nemișcarea frunzelor, și se părea că întrezărești o fantomă.

Chiar și bananii — acele trestii gigantice de un verde așa de frumos — cari veșnic sunt agitați de vre-o adiere, stăteau acum nemișcați.

Un moment rămăsei și eu nemișcat, contemplând tabloul. Între lanurile de grâne și masivurile stejărilor de plută, șerpuia un mic pârâiaș, pe care privindu-l numai, și se părea că te mai răcorești.

Admirând ordinea și luxul cari mă înconjurau de pretutindeni în ferma în care poposisem, mă gândeam că cu douăzeci de ani în urmă, când coloniștii se instala-

seră în valea Sahel, nu găsiseră acolo nimic alt-ceva decât un pământ incult, presărat cu palmieri pitici.

Trebuieră să creeze totul, să construiască totul; avuseseră să se lupte la fie-care moment cu revoltele arabe, cu boalele, cu lipsa de elemente necesare pentru cultivarea pământului, cu o administrație mărginită, dispusă în tot-d'una să le pue piedici.

Ce de eforturi!.. Ce de osteneți!..

Chiar și acum, cu toate că timpurile acelea nesigure de altă-dată trecuseră de mult, din toată ferma tot stăpânii erau cei d'întăiu sculați.

Îi auzeam umblând prin curte, prin bucătărie, supraveghiând de aproape totul.

De odată auzii sunetul unui clopot întrerupând tăcerea. Era semnalul de plecare al lucrătorilor. Vieri din Bourgogne, lucrători kabylî cu fesuri roșii, muncitori mahonezi cu picioarele goale, hamalî maltezi, în sfârșit un popor întreg.

Fermierul stătea în picioare, la poartă, și cu vocea scurtă și poruncitoare, spunea fie-căruia ce avea de făcut în ziua aceea.

Când sfârși, ridică capul în sus, ceretă cerul cu un aer întrebător și zărindu-mă la fereastră, îmi zise:

— Timp rău pentru cultură; prevăd un «sirocco».

În adevăr, pe măsură ce soarele se ridica la orizont, un vânt sufocător ne venea din spre sud, ca prin ușa unui cuptor înroșit.

Toată dimineața a trecut ast-fel.

Am luat cafeaua împreună, fără să avem curajul să ne mișcăm sau să vorbim.

Căini, lungiți la umbră, respira zgomotos, pentru a se mai răcori.

Eram aproape să ne sculam de la masă, când, prin fereastra care era închisă din pricina căldurii, un strigăt ajunsese pînă la noi:

— Lăcustele!

Gazda mea se îngălbeni de moarte și eșirăm amândoi în curte. Timp de zece momente, în locuința ceea așa de liniștită de obicei, domni o dezordine nebună. Servitorii eșiră afară din umbra sălilor, unde căldura îi făcuse să se ascundă și începură să lovească cu furci, cu ciomege, cu ori-ce le eșea înainte în toate obiectele cari puteau scoate un zgomot sonor, cum erau de exemplu căldările de aramă, tingirile, tinicheaua.

Ciobanii suflau din trâmbițele și din buciumele lor, făcând o larmă asurzitoare; d'asupra tuturor zgomotelor, se înălțau niște strigăte discordante: iu!.. iu!.. iu!.. strigăte pe cari le scoteau femeile arabe, sosite dintr'un sat de alături.

Se pare că adese-ori este de ajuns un zgomot mare, o tremurare sonoră a aerului, pentru ca lăcustele să fie înspăimântate și silite să-și poarte mai departe stolurile lor pustiitoare.

Dar unde erau aceste teribile animale?

Pe cerul care vibra de căldură, nu ve-

deam nimic alt-ceva de cât un nor care se ridica la orizont, un nor bronzat, des, compact, ca un nor de grindină, un nor care în mișcarea lui făcea un zgomot asemănător cu freacăta unei păduri în timp de furtună.

Erau lăcustele. Lipite una de alta, ele veneau mereu în spre noi, din ce în ce mai repede, din ce în ce mai aproape; cu tot zgomotul enorm pe care îl făceam, câmpia se umbrea din ce în ce tot mai mult.

În curând norul fu d'asupra capetelor noastre. Cum cad primele cocoloașe de grindină, tot ast-fel câte-va lăcuste se desfăcură din stol și căzură la pământ. Apoi, tot norul se sparse și ploaia de insecte începu.

Cât vedeai cu ochii, câmpiile erau acoperite de lăcuste enorme, mari cât un deget.

Atunci începu masacrul.

Cu grăpi, cu sape, cu pluguri, vântura lucrătorii acel stol mișcător și cu cât omorau mai multe, cu atât se părea că sunt mai multe.

Cinci fermieri luau și densii parte la masacru. Peste puțin două batalioane de «turccos» veniră în ajutorul colonilor și masacrul își schimbă aspectul.

În loc de a zdrobi, soldații le ardeau; risipeau praf de pușcă pe câmpie și-i dădeau foc.

În interiorul clădirii erau aproape tot atâtea lăcuste ca și afară; intraseră pe ușă, pe terestre, pe coșuri. În ziua aceea a trebuit să ne lipsim de apă; cisternele, bazinele, puțurile, șanțurile, toate fuseseră infectate.

Noaptea n'am putut dormi de loc; de altminteri nimeni în jurul fermei nu se culcase. Dintr'un capăt pînă la cel alt al câmpiei alerga o flacăra pe suprafața pământului: batalioanele de «turccos» devorau mereu.

A doua zi dimineața, când am deschis tereastră, lăcustele plecaseră; dar ce ruină era în urma lor!...

Nici o floare nu mai rămăsese, nici un fir de iarbă: totul era negru, ros, calcinat.

Banani, cași, persicii se mai cunoșteau numai după ramurile lor despuiate, fără nici o urmă de frunze.

Se curățiră mai întâi cisternele și puțurile; peste tot, lucrătorii săpa pământul, pentru a distruge ouăle lăstate de lăcuste. Fiecare brazdă era întoarsă și sfărîmată cu îngrijire.

Și inima îi se strângea de durere, când vedeai miile de rădăcini albe, pline de sevă, amestecate la o laltă cu țărina.

Dar bieții oameni erau bucușori că scăpasera așa de ușor. Ei știa dintr'o experiență precedentă, cât de rea năpaste e molima lăcustelor.

A. D.

Un nou aparat de salvare

Nenumărate sunt aparatele de salvare, care au fost inventate pentru a face cu putință naufragiaților de a se ține la suprafața apei atîta vreme pînă când sunt salvați.

Se pare însă că încă nici unul din aparatele inventate, orî cât de excelent au funcționat la încercare, nu s'a dovedit perfect în cazuri serioase.

Inventatorii însă sunt tenaci și nu se sperie de dificultățile pe care le întîmpină. Ei inventează în tot-d'auna noi aparate sau lucrează la perfecționarea celor existente.

O mașină de salvare, cu totul nouă, este aceea care se vede în ilustrația noastră. Această mașină oferă deosebitul avantaj că, cu ajutorul ei, cine-va se poate menține drept în picioare în apă.

OBICEIURI, CREDINȚE, LEGENDE

Strigoii

În toate timpurile, «strigoii», ființa supra naturală, emblema pasiunilor omenești, a figurat în tradiția faptelor miraculoase.

În cea mai mare parte a Germaniei,

în Ungaria, în Polonia, de-a lungul Dunării pînă departe în Turcia, poporul crede în strigoii. Strigoii sunt morții care în timpul nopții ies din mormintele lor, pentru a chinui pe cei vii, fie sugîndu-le sîngele, fie gătindu-i pînă ce-i omoară.

Prin unele părți se crede că indivizii care au fost vizitați de strigoii devin la rîndul lor strigoii, și urmează să facă aceleași lucruri.

În toate părțile pe unde există cre-

dința în strigoî, s'a luat obiceiul de a se desgropa cadavrele bănuite, pentru a fi descântate și vindecate de fatala lor aplecare. Obiceiul acesta variază în formă după locuri, dar în fond este același pretutindeni.

Un spaniol de prin secolul XVIII, povestește într-o lucrare a sa «asupra spiritelor», pătaniile unui oare-care haiduc, numit Arnold.

Trei zeci de zile după moartea acestui bândit, care fusese călcat de o căruță, patru persoane muriră subit, prezentând toate aceleași simptome,—simptomele omorârilor de către strigoî.

«Banditul a fost desgropat—continuă autorul—și s'a văzut cum că credința mulțimei ar fi fost îndreptățită.

În adevăr corpul banditului era poleit, părul și unghiile crescute, iar lințoiul în care fusese înfășurat, era plin peste tot de sânge.

«S'a bătut în corpul banditului un țaruș care-l trecu drept prin inimă. Apoi i se tăia capul, și restul corpului fu ars.

Aceiași operație fu repetată și cu cei patru omoriți de strigoî, cari, după credința generală, trebuiau să devie și ei la rândul lor tot strigoî.

Credințele acestea există și pe la noi, dar nu sunt așa de adânc înrădăcinate ca prin alte părți.

Și apoi, sentimentul de respect pentru morți, este prea puternic, pentru ca să i se poată îngădui cuiva profanarea mormintelor.

Streinii însă povestesc prin revistele lor că s'a văzut la noi cadavre desgropate și ținute cu țaruși; sunt probabil niște povestiri făcute pentru a umple coloanele gazetelor lor și a înșela buna credință a cetitorilor.

A limoș.

In căutarea unei patrii

Boerii, vestiți și curagioși boeri, au dispărut ca națiune; dar rasa trăește mereu, eternă, puternică.

Trebue să recunoaștem că englezii s'a ținut de cuvânt: colonia Transvaalului a căpătat o constituție liberală, care îngăduie boerilor să nu simtă prea mult pierderea libertății lor.

Dar, sunt printre boeri, numeroși iredențiști, care nu voesc să primească noua stare de lucruri, și fug de dominația engleză, preferând mai bine să se exileze.

Din nenorocire, încercările lor n'a avut rezultatele dorite; acțiunea de emigrare, care fusese pornită cu putere chiar din primele zile, și-a pierdut mult din vigoarea ei inițială.

Emigrarea fusese îndreptată în trei sau patru direcțiuni; vom vedea îndată că în nici una din aceste părți, nu s'a

căpătat rezultate îndeajuns de satisfăcătoare.

Sute de familii boere, mai cu seamă la început, s'a îndreptat spre coloniile germane din Africa australă; alții s'a îndreptat spre coloniile portugheze.

Emigrarea aceasta se făcea în mase compacte. Sute de familii plecaseră la un loc, încercându-și pe care mai tot avutul, pleacă în căutarea unui teren necultivat pe care să-l ia în stăpânire.

Aceia cari se îndreptaseră spre coloniile portugheze, fură cei mai deziluzionați; funcționarii coloniali portughezi le făceau atâtea mizerii, în cât bieții oameni, după un an de muncă, fură nevoiți să se reîntoarcă îndărăt.

Aceia cari se îndreptaseră spre Africa germană de sud-vest, fură mai bine primiți; mai inteligenți de cât vecinii lor, germanii se siură să păstreze printre dânșii elementele acelea, viguroase și muncitoare, care sunt atât de necesare unei colonii tinere.

Dar fatalitatea se amestecă și aici; terribilul război al Hereroșilor interveni și opri mișcarea de emigrare. Bieții boeri se văzură nevoiți să părăsească terenurile cari le fuseseră concesionate de către colonia germană.

O altă mișcare, care avea oare-care șansă de reușită, și a datorită neizbândă altor motive. Guvernul american, solicitat de către o grupă de ex-generalii boeri, puse la dispoziția lor un teritoriu vast, foarte potrivit pentru creșterea vitelor, în turme mari.

O delegație plecă în Mexic, și vizită terenurile oferite; răspunsul adus fu favorabil; terenurile erau foarte potrivite ca climă cu temperamentul boerilor.

Dar delegații cerură guvernului mexican niște garanții, care nu puteau fi primite. Ei voiau să fondeze un stat în stat, să-și păstreze limba și obiceiurile lor naționale. Proiectul căzu.

Un alt proiect consta în transportarea mai multor mișcări de boeri pe un teritoriu din Far-West, care le era oferit de către niște speculatori americani.

Nu mai câte-va familii primiră oferta aceasta.

Mai serioasă a fost mișcarea încurajată de către guvernul argentin.

Se știe că Argentina, care posedă ținuturi întregi, abia explorate, a organizat o vastă reclamă care atrage în fiecare an, mișcări și mișcări de emigranți europeni.

La sfârșitul războiului, bărbații de Stat argentinii se gândiră îndată la folosul cel mare pe care l'ar putea avea patria lor dintr-o colonizare cu boeri. Emisari speciali fură trimiși îndată în Transvaal autorizați să ofere condițiile cele mai avantajoase.

Nu știm bine din ce pricină mișcarea aceasta de emigrare în Argentina, care la început era cât se poate de înfloritoare, a dat îndărăt.

Anul acesta emigrarea a fost aproape

nulă, ba chiar unii coloni s'a întors îndărăt în Africa de Sud.

O altă mișcare de emigrare, tot așa de puternică, a fost începută prin anul 1902, de către secta desperată a Swane-poelilor. Mai multe mișcări de oameni hotărâți să emigreze mai spre centrul Africei, pentru a forma acolo o republică independentă.

Un profet al acestei secte prevesti că Transvaalul avea să fie complet distrus de pe suprafața pământului. Iohanesburgul și Pretoria aveau să se prăbușiască, înghițite de un abis care avea să se deschidă dintr-o dată.

Fanaticii boeri hotărâți să plece fără întârziere.

O societate de căl ferate se oferă să-l transporte până la nordul Rodesie cu suma de 100.000 lei. Ne putând să plătiască o sumă așa de mare, bieții oameni se hotărâră să plece pe jos, cuarele lor, în etape mici.

Când vor ajunge oare la ținta pe care o urmăresc?.. De sigur că tocmai peste vre-o doi ani. Vor trebui să se opriască de mai multe ori pentru a culege recoltele pe care le vor fi semănat, pentru că să nu moară de foame.

Emigrările acestea ne fac să ne gândim la popoarele din vechime, care emigrau cu totul, îndreptându-se din fundul Asiei, spre câmpiile Europei.

Victor.

Sfârșitul unui vis

Senor Toma Estrada Palma, care după ce a condus timp de trei ani destinele republicei Cuba, a intrat în domeniul uitării, merită fără îndoială, mai mult de cât i-au consacrat laconicele telegrame ale ziarelor europene, după demisia sa.

Multă lume a avut ocazia să aibă relațiuni personale cu ex-președintele Palma, pe vreme când dînsul nu era de cât un modest institutor într'un sat din statul New-York.

Palma s'a născut în Cuba, de unde a fost alungat de către spanioli, cu puțin înainte de războiul de la 1870. De la epoca aceasta înainte, insula a fost agitată mereu de revoluții, și mulți cubani au fost nevoiți să se exileze.

D. Palma crezu că spusese un adio etern patriei sale; el ceru naturalizarea în America, și intră în învățămînt.

Palma venea foarte des la New-York unde exilații cubani formaseră un club.

Când mișcarea revoluționară fu organizată mai cu putere în insulă; când energia generalului Weyler dădu curențului o nouă impulsie, clubul acesta se transformă în «Junta» și d. Palma fu ales președinte.

Fostul institutor își petrecea acuma

timpul, primind în audiență pe emisarii resculaiilor.

El n'a luat nici odată o parte activă la revoluție; grija aceasta a lăsat-o lui Maximo Gomez, călugărul dominican trecut la răzvrățiți și întreprinzătorului mulatru, Antonio Maceo. Junta l'a desemnat ca președinte, din pricina abilității sale; știa să placă tuturor; se pricepea să împace cele mai opuse curente. Pentru același motiv a fost ales și președinte al tinerei republice, când în a-

nul 1904, Statele-Unite au proclamat independența insulei.

În cele din urmă i-să, nu se știe din ce pricină, Palma a nemulțumit pe multă lume; probabil din pricină că prea voia să-i mulțumească pe toți.

Poate că demisia președintelui Palma înseamnă ultima pagină pe care o scrie insula Cuba în istoria timpurilor.

Fostul președinte intră din nou în mijlocul vieții modeste. Așa se schimbă vremurile.

A. Leb.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

PARTEA ÎNTÂIA

MISTERELE MARSILIEI

— Urmare —

— Vezi că aveam dreptate, d-ră Violeto, începu dânsul... Adevărul legal nu este de cât o chestiune de bani... Iată-l pe d. Landre, detectiv, care a făcut ancheta în afacerea doamnelor din casa doctorului Elleviousse. El va putea să-ți spue că doamnele acelea sunt în adevăr nebune și că întreaga lor povestire nu este de cât o fantazie romantică.

Englezul se aștepta s'o vadă pe tinăra fată supărându-se, dar așteptările îi fură înșelate.

Dânsa își îndreptă privirea-și surăzătoare asupra lui Max, și nu răspunse. Dar privirea aceasta avu rezultatul de a atrage atenția lui Lobster asupra vizitatorului.

— Ah!.. murmură dânsul, vă cer er-tare... Credeam că ești singură.

Violeta răspunse surâzând.

— D. Cezar Landrun, un vechi prieten, pe care l'am cunoscut la Paris, și pe care îl revăd cu cea mai mare plăcere.

— Sunt încântat că îi pot face și eu cunoștința, zise Lobster, inclinându-se.

Și de astă-dată, englezul spunea adevărul; noul venit avea părul prea cărunț, pentru ca să mai poată deștepta neliniștea în sufletul unui logodnic suspinător.

— Imi dai voe să urmez, reluă Iohn. Iată-te prin urmare, d-ră Violeto, lipsită de plăcerea unei fantasii dramatice, pe care o implantase în spiritul d-tale francezul acela ușuratic.

— D. Max Soleil, murmură tinăra fată cu dulceață.

Linieștea aceasta deplină îl puse în încurcătură pe Lobster. Se aștepta s'o vadă pe Violeta nervoasă... Cu toate acestea, continuă:

— Atunci, am crezut că datoria mea de logodnic...

— D-ta nu ești logodnicul meu!.. întrerupse tinăra fată cu vioiciune.

— Nu, după părerea d-tale, nu sunt; dar după părerea mea, îți sunt logodnic, și am dreptul să-mi dau oric-e epitet imi va plăcea.

— A!.. foarte bine... Înțeleg dreptul acesta... Imi ești logodnic după părerea d-tale... Și mai departe?..

Ironia liniștită a tinerei fete, îl încurcă și mai mult pe englez. De astă dată, dânsul continuă cu mai puțină siguranță:

— Am avut ideea de a înlocui senzațiile imaginare în care sperai, prin altele echivalente.

— Ești prea bun!

— Și sunt foarte fericit că am găsit un mijloc.

— Ce mijloc?

— D. Landré este însărcinat cu o anchetă, și își propune să ne ia și pe noi, în calitate de spectatori, pentru a asista la cercetările poliției.

Un suris flutură pe buzele englezoaicei; dar d. Iohn adăugă:

— E vorba despre o nouă aventură a nebunelor cari ne interesează.

— Ducesa și Mona Labianov?

— Chiar ele. În urma unei telegrame disperate a doctorului Elleviousse, d. Landré a fost însărcinat să facă o anchetă, pentru a stabili în ce mod au putut să fugă astă noapte, cele două femei, din casa de sănătate.

— Au fugit?!

Cuvintele acestea țîșniră ca un muget din gura Violetei, și din aceia a numitului Landrun.

Dintr'odată, Iohn își recăpătă tot curajul. Acuma obținuse în adevăr un succes.

— Au fugit! repetă tinăra fată.

— Fugit!... murmură Max, înăbușindu-și vocea.

— Da; au fugit în timpul nopții.

— Dar cum asta? În ce mod?..

— Asta nu se știe. Punctul acesta îl va lumina ancheta d-lui Landré.

Și pe urmă?..

— Pe urmă... pentru moment, am trimis să ni se aducă o trăsura închisă... D. Landré ne dă voe să-l întovărășim.

— Oh!.. aș fi cât se poate de încântat să merg și eu cu d-tră, zise cu dulceață scriitorul.

— Cu cea mai mare plăcere, răspunse Lobster... În Franța, d-tră spuneti: «Prietenii prietenilor noștri, sunt prietenii noștri...» D-ta ești amic al d-rei Violeta; eu sunt logodnicul domnișoarei—cel puțin după aprecierea mea,—de aceea îți spun: Vino cu noi.

— Dar d. Landré?..

— Se învoește și dânsul... Nu-i așa? Polițistul făcu un gest afirmativ.

— Atunci să plecăm fără întârziere. Eu mă duc în camera mea să-mi iau pălăria; pregătește-te și d-ta de drum, d-soară Violeto...

— Nu voi perde nici un moment.

— Noroc să dea Dumnezeu!... La revedere.

Și luând brațul lui Landré, d. Iohn Lobster, peste măsură de încântat, eși împreună cu dânsul.

Max se pregăti să-i urmeze dar Violeta îl opri cu un gest.

— Iată un lucru care va fi foarte supărător pentru ancheta d-tale, nu-i așa?..

— Poate... Dar în același timp, mulțumită agentului, voi putea întreprinde o anchetă, pe care în alte condiții, numai cu mare greutate mi-ar fi îngăduit o doctorul Elleviousse.

— Ah!..

— Și-apoi... și-apoi...

acuma e o luptă pe viață și pe moarte cu oamenii aceia, care au încercat să mă asasineze noaptea trecută... Voi merge până la capăt.

— Și eu de asemenea, zise tinăra fată cu gravitate, întinzându-și mâna.

Dar tinăra își retrase mâna cu vioiciune.

— Nu, nu... murmură dânsul; d-ta nu trebuie să mă urmezi... Calea aceasta este prea primejdioasă!..

Dar dânsa stăruia, plină de dragă-lășie:

— Vom fi dar în luptă... De alt-fel, sunt ferm hotărâtă... De când mi-ai povestit afacerea aceasta, nu m'am mai plictisit nici un singur moment... Nu cum-va voești să mă readuci la starea de mai înainte?

Și în ochii ei albaștri era o strălucire așa de dulce, așa de transparentă și de încrezătoare, în cât Max, puțin emoționat, nu mai avu curajul să se împotrivească voinței eroice englezoaice.

Aproape fără voia lui, întinse mâna și cuprinzând mâna întinsă a tinerei fete, murmură, fără să-și dea bine seamă de cuvintele pe care le pronunța:

— Fie, să mergem amândouă pe calea războiului.

Și cu sângele încălzit pe neașteptate,

cu inima zguduită de o palpitatie foarte dulce, tinerul romancier eși din camera tinerei fete.

Ajuns în vestibul, văzu un landou, care staționa la intrarea principală a hotelului.

Portarul se apropie de un om, care stătea în biuroul său.

— Iată trăsura, domnule.

— Ah! foarte bine; mulțămesc.

Max recunoscu vocea lui Landré.

Poliștutul se sculă îndată și merse spre trăsura.

Romancierul îl urmă.

— Tu ne vei conduce la casa de sănătate a doctorului Ellviusse? întrebă poliștutul, adresându-se vizitiului.

— Da, domnule Landré, răspunse acesta.

Agentul tresări.

— Așa dar, tu mă cunoști?

— Așa cred! Și d-ta de asemenea mă cunoști... Său, poate că nu-ți mai aduci aminte?

«In timpul afacerii de la vila Loursinade, am fost în serviciul d-tale...

— Fie? Așteaptă puțin! Nu cum-va ești...

— Felix... Eram fără ocupație în timpul acela... Și până să-mi găsesc ceva, mi-ai dat d-ta de lucru...

— Ah! foarte bine! Dar știți că întâmplarea este cam curioasă? Și acum e la mijloc tot atacarea celor două d-ne.

— Cele două nebune?

— Da... Ați evadat amândouă astănoapte.

— Și d-ta ești însărcinat să le regăsești. E în adevăr, o coincidență cam bizară.

Max nu mai asculta.

O impresie bizară îi cuprinsese întreaga ființă.

Vocea aceluși vizitiu nu-i era de loc necunoscută.

Avea siguranța absolută că mai auzise unde va nuanțele acelea grave și sonore.

— Dar unde? Dar când?

Nu putea s'o spue. Se vedea în fața uneia din acele amintiri vagi, cărora le lipsesc cu totul noțiunea de timp și de loc.

De alt-fel, nici n-avea timp să aprofundeze mai mult chestiunea.

Aproape în același moment, d. John Lobster și d-ra Violeta apărură la poarta hotelului.

Se instalară cu toții în trăsura, care plecă îndată în fuga cailor, vizitiul părând foarte mândru că avea ocazia să-l conducă pe d. Landré, zis și Dodo, inspector de poliție.

CAP. VII

Casa de sănătate

Rară clădire ar putea să aibă o mai răzătoare înfățișare de cât casa de sănătate a doctorului Elleviusse, situată la o distanță de câțiva metri de Marsilia.

Era o clădire foarte vastă, care se distingea mai ales prin bogăția, prin frumuseța, prin întinderea, prin varietatea parcului care o înconjura.

Parcul acesta era opera unui bancher grec capricios, al căruia nume devenise popular în întreg departamentul.

Florinopulos, pe care poporul îl supranumise «bancherul cel darnic», uimise întreaga Marsilie prin luxul și prin caritatea sa.

Într-o bună zi, grecului îi venise gustul să construiască casa aceea în afara orașului.

Pentru ce?

Nimeni n'ar fi putut s'o spue.

Dar, mulțumită baghetei magice a aurului, în timp de sease luni, clădire și parc se ridicaseră ca din pământ.

Florinopulos pusese să se graveze în litere de aur, pe porțile de la intrare, o inscripție, pe care în zadar se încercase poporul s'o tâlmăcească:

Luludi-floare

Inscripția era gravată cu caractere grecești.

La ce se gândise bancherul când adoptase numele acesta?... Nu voise s'o spue nimănui. De asemenea, dânsul nu voise să spuă nimănui din ce pricină se desgustase de această clădire după ce o văzu terminată, din ce pricină plecase așa pe neașteptate în Grecia, fără să se fi folosit vre-o dată de costisitoarea-i clădire.

Și după plecarea sa, notarul însărcinat cu lichidarea averii sale imobile, scosese în vânzare castelul Luludi cu un preț foarte scăzut: abia douăzeci și cinci la sută din valoarea sa reală.

Elleviusse se folosise de această împrejurare și castelul Luludi devenise cunoscuta casă de sănătate.

Clădirea aceea, saloanele-i luxoase destinate serbarilor, fastului și strălucirii, se transformaseră în camere triste, în care gemeau nenorociții învinși de nebunie, biruiți societății.

Era cea mai neagră dintre dramele vieții jucată în cel mai răzător cadru pe care ni l'am putea închipui vre-o dată.

De la grilajul aurit al drumului de onoare, pietruit cu un bun gust și împrejmuit cu boschete de flori, și pînă la fațada casei, susținute de coloane de marmură și ornate după moda bătrânei Helade, totul te chema la plăceri.

D. Elleviusse era în cabinetul său de lucru și primi îndată pe vizitatori.

Doctorul era un om mic de statură și ar fi putut să fie foarte bine clasat printre tipurile comune, dacă întreaga sa persoană n'ar fi fost iluminată de două ochi negri, mari, a căroră scânteere avea o influență magnetică considerabilă.

— Oh! exclamă dânsul, eșind înaintea vizitatorilor, incidentul acesta nu mă îngrijește tocmai mult... Cele două pensionare dispărute erau cu totul inofensive... Așa în cât nu e nici o primejdie

nică pentru ele, nici pentru siguranța publică.

— Ești sigur de lucrul acesta? întrebă Landré cu un aer plin de importanță.

— Foarte sigur. Ducea de la Roche-Sonnaille își petrecea tot timpul citind și plimbându-se. De câte-va zile credeam chiar că starea ei se mai îmbunătățise, de oare-ce puteam vorbi în voe în fața ei despre vila Loursinade fără să mai începă a vorbi tot soiul de lucruri imposibile.

— Dar d-șoara Mona Labianov?

— Oh, aceasta e nebună în ultimul grad; nu cred să poată fi vindecată vreodată. Orientul exercită o influență considerabilă asupra întregii sale personalități... orientul și lumina... O primeam de multe ori în cabinetul meu de lucru; experiențele mele de color transmise prin prisme, păreau că o interesează foarte mult.

— Și cu toate acestea ea nu putea să le înțeleagă.

— Vă cer ertare... Această nebună specială, al căreia spirit părea cu totul închis orî căror altor lucruri, devenea cât se poate de inteligentă îndată ce era vorba despre răsărit. De multe ori mi-a pus niște întrebări care m'au lăsat cu totul surprins.

— Foarte curios!.. murmură cei doi englezi.

Numitul Cezar Landrun făcu un semn afirmativ din cap, fără să pronunțe vreun cuvânt.

Landré înălță din umeri cu nepăsare.

— Foarte bine, zise dânsul; dar toate lucrurile acestea nu ne privesc pe noi. Cele două nebune, după părerea d-voastră, nu sunt primejdioase, și acesta este punctul interesant... Acum să vedem în ce mod ați părăsit ele casa d-voastră.

La această întrebare, doctorul Elleviusse își perdu puțin seninătatea; și ridică brațele la cer și răspunse iritat:

— În privința asta nu știu nimica.

— Cum?... Pentru niște nebune, lucrul trebuie să fie foarte ușor de aflat...

— Pentru d-ta, poate, domnule inspector; dar pentru mine, nici de cum.

— Veți bine-voi să-mi îngăduiți o mică cercetare?

— De sigur... de sigur... voi face tot ce mi va sta în putință pentru a vă ușura sarcina.

Max, Violeta și sir John însuși, asculta uimiți; ultimele cuvinte ale doctorului li se păreau bizare.

Evadări de nebune s'au văzut adeseori; dar niște nebune să evadeze în așa mod, în cât să nu se poată reconstitui fuga, lucrul era în adevăr bizar și inexplicabil.

Violeta schimbă o privire cu romancierul; privire care voia să zică lămurit:

— D-ta singur ai dreptate; cele două femei nu sunt nebune.

Dar atențiunea sa se îndreptă aproape îndată asupra d-lui Landré.

Inspectorul întrebă:

— Când au fost zărite cele două doamne pentru cea din urmă dată?

— Eră seară, pe la orele zece.

— Cine le-a văzut?

— Sidonia Luge și Berta Maroy, cele două supraveghetoare care erau mai de aproape însărcinate cu paza lor.

— Bine; voi lua interogatorul acestor două femei îndată. Unde erau bolnavele atunci?

— În camerele lor.

— Și camerele acestea sunt situate?

— La catul al doilea; sunt două camere vecine, comunicând între ele prin ajutorul unui mic cabinet de toaletă.

— Ce eșiri există?

— Două uși care se deschid într'un culoar păzit de gardien. La orele zece seara, cele două supraveghetoare fac o inspecție generală și închid toate ușile.

— Atunci, după părerea d-tră, domnule doctor, ar fi cu neputință să iasă cineva în timpul nopții, prin culoarul acesta?

— Absolut imposibil... Și chiar dacă lucrul s'ar putea, un fugar ar trebui numai de cât să fie zărit în catul de jos.

Poarta care dă în grădină, este de asemenea închisă cu cea mai mare îngrijire...

Landré clătină din cap și zise:

— Atunci, nu mai putem stăla în doială. Catul al doilea e puțin cam prea înalt pentru niște doamne... dar în sfârșit fugarele au trebuit să treacă pe fereastră.

— Vai!... nu.

Vocea doctorului era din ce în ce mai iritată; se vedea bine că poliștistul făcea rând pe rând aceleași presupunerii pe care le făcuse dânsul deja.

— Spuneți că ei au tuit pe fereastră?... exclamă Landré, pe a căruia figură era zugrăvită cea mai adâncă mirare.

— În adevăr, am spus lucrul acesta.

— Și motivele care vă fac să'l credeți?...

— Azi dimineață, când au intrat în camerele nebunelor, ferestrele erau închise... Ferestrele acestea se închid pe dinăuntru; admitând că au eșit pe ferestre, cum ar mai fi putut în urmă să le închidă?

— Cine a văzut ferestrele închise?

— Cele două supraveghetoare: Sidonia și Berta. În fie-care dimineață, cele două femei tac înconjurul săleși examinand totul de aproape...

Inspectorul bătu cu piciorul în pământ:

— Asta e prea mult!... exclamă dânsul. Cu toate acestea, cred că doamnele noastre au trebuit să iasă pe unde va?..

— Drace!

— Sunteți sigur că nu mai există altă cale afară de acestea două?

— Era mai înainte și o a treia eșire; dar din diferite motive, am condamnat-o... Barele groase de fer care ținuesc o ușă au fost găsitate neatinse...

— La naiba!... murmură d. Landré, supărat; pe cheia broaștei, cred că nu vor fi eșit cele două doamne... Să mergem să vedem lucrurile mai de aproape...

Când n'are cineva deprinderea anchetelor, nu prea vede bine lucrurile... Sunt sigur că toate acestea vor deveni în curând foarte clare...

Nimeni nu răspunde acestei afirmațiuni puțin cam pretențioase, a inspectorului de poliție.

Doctorul Elleviousse se sculase, și eșiră cu toții din cabinetul de lucru.

Mergeau cu toții în urma stăpânului casei, îndreptându-se spre intrarea principală. Jos la capătul peronului, era un fel de ghișeu de sticlă.

— Biroul de supraveghere din catul de jos, zise doctorul.

Landré se înclină.

În catul de sus era un ghișeu la fel, pe care doctorul se mulțumi să-l arate cu mâna.

Toți înțeleseseră. Era un lucru cu totul imposibil să treacă cineva neobservat pe lângă aceste ghișeuri; lămpile electrice erau foarte numeroase, și-ți arătau că în timpul nopții, lumina trebuia să fie încă și mai mare de cât ziua.

Vizitatorii se opriră în catul de sus.

— În ghișeul acesta, adăugă doctorul, a stat de pază astă noapte, Sidonia.

— Bine, mormăi inspectorul; aș putea să știu unde este doamna aceasta?

— Trebuie să fie în camera ei; supraveghetoarele de noapte se odihnesc în timpul zilei.

— Foarte bine; ne vom duce să-l luăm interogatorul îndată.

— Să trimet pe cineva s'o înștiințeze.

— Nu e nevoie; voesc mai bine s'o surprind.

— Nu cum va ai vre-o bănuială?.. Eu răspund de personalul meu. Nu primesc pe nimeni în serviciu până când n'am mai întâi relații complete. De altfel, personalul este bine plătit, așa în cât mai am încă o garanție că toată lumea își face datoria în conștiință.

D. Elleviousse pronunțase cuvintele cu vocea hotărâtă. Se vedea bine că dânsul are o încredere absolută în subalternii săi, și că era gata să-i apere de ori-ce acuzare.

— Dar Berta Maroy? mai întrebă poliștistul.

— Dânsa a luat serviciul azi, dimineață; trebuie s'o găsim unde va pe aici.

Ca și cum ar fi voit să răspundă la întrebarea poliștistului, o siluetă de femeie se arătă la capătul coridorului.

Era o femeie înaltă și slabă, între două vârste. O roche de lână neagră mărea și mai mult încă austeritatea ținutei și a mersului său.

O melancolie plină de gravitate era întipărită pe figura ei ovală; își făcea impresia unei femei din lumea mare, lovită de cine știe ce nenorocire.

— Doamnă Maroy, îi zise doctorul, domniile aceștia au venit să se intereseze

asupra modului în care au evadat pensionarele noastre.

— Domniile doresc poate, să viziteze camerele celor două bolnave?

— Da... înțelegi bine... ancheta era numai de cât necesară.

— Și eu doresc din toată inima să vă reușească, domnule doctor; căci, de azi dimineață, îmi chinuesc mereu mintea, pentru a vedea cum au putut două nebune să găsească un mijloc de fugă, pe care noi nu îl putem descoperi.

Și cu demnitate, deschise două uși, care erau despărțite printr-o distanță de numai trei metri.

— Intrați, doamnă și domnilor. Încăperea din dreapta este aceea a d-nei ducese; cea din stânga era ocupată de către d-ra Mona. La mijloc, era odaia de toaletă, comună amândorora, odaie care n'are nici o eșire specială.

Supraveghetoarea spunea toate lucrurile acestea cu graiul plin de indiferență, graiul persoanelor acelora cari au suferit mult în viața lor și la cari emoțiunile nu se prea manifestă în afară. Vocea ei chiar, de și foarte lămurită, avea ceva zdrobit într'însa.

Năvăliră cu toții în camerele celor două nebune.

Violeta se simțea turburată. Ochii îi erau plini de lacrimi. Un moment, tinera față rămase mai în urmă, lângă Max, și îi murmură:

— Sărmanele femei!

Tinărul răspunde:

— De acum înainte, ele au două prieteni.

Violeta îi mulțumi cu un surâs, apoi se apropie de cel-alt grup, în mijlocul căruia, d. Landré perora, plin de mândrie.

— Ferestrele erau închise, nebunele n'au putut trece pe acolo. De alt-minteri, admitând că au avut vre-un complice, zidurile, cercevelele ar păstra urmele unei escaladări.

— În momentul acesta, continuă agentul, voi proceda prin metoda reducerii la absurd. Soluția care rămâne după această eliminare, va fi adevărata soluție.

Așa dar, ferestrele sunt scoase afară din cauză. Să vedem acum coșurile.

— Oh! declară doctorul Elleviousse, sunt prea înguste.

— Vă cred; cu toate acestea, să vedem.

Și inspectorul deschise portița sobei.

— Oh!.. oh!.. exclamă dânsul aproape îndată, așa dar, pensionarele d-tale făceau foc?

Urmă un strigăt general de uimire:

— Foc?

— Priviți și d-tră.

Au fost arse aici niște hârtii... și încă în mare cantitate.

Probabil că erau niște ziare.

(Va urma)

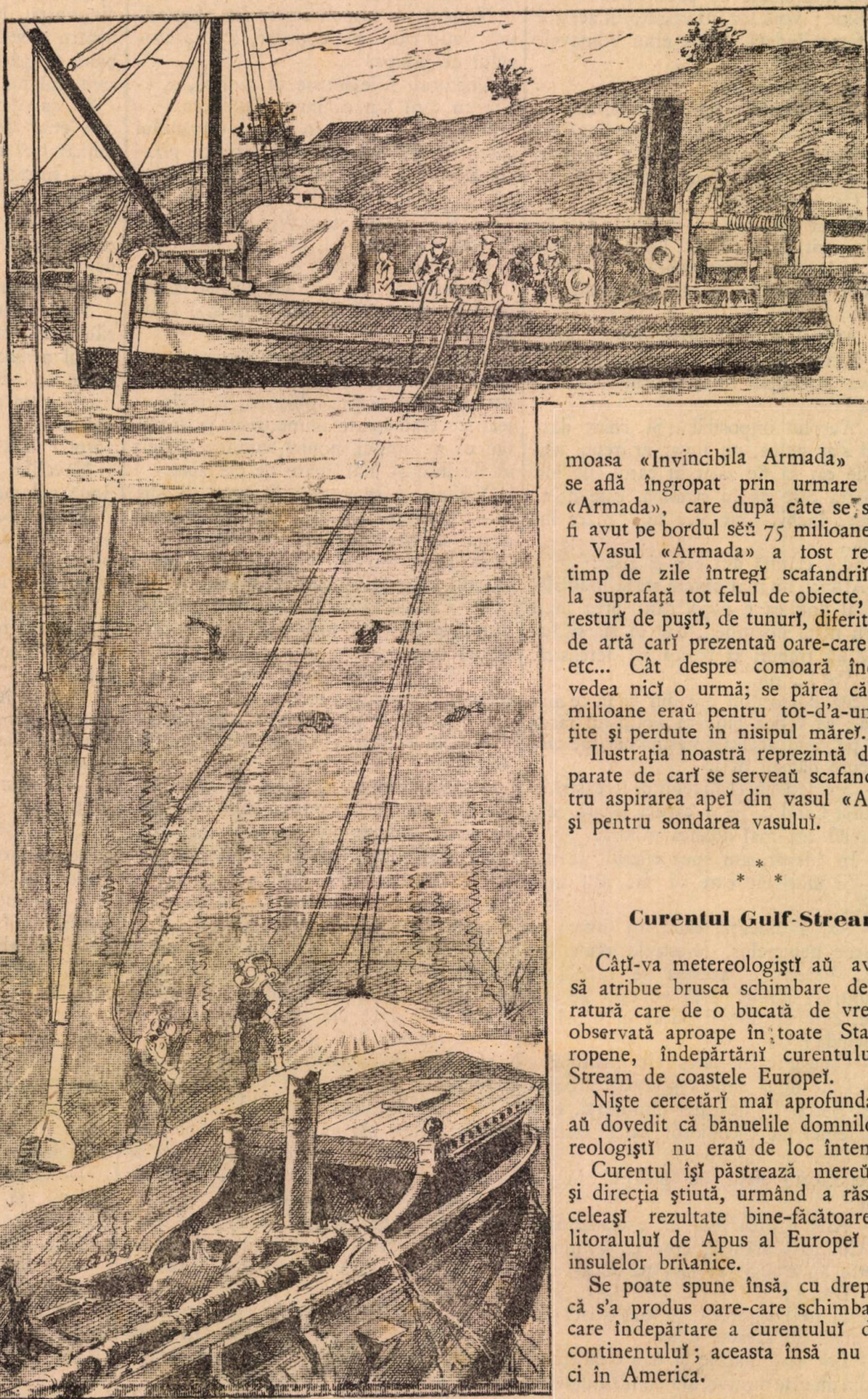
De-ale marinarii

Resturile unei comori

După un interval de timp de 317 ani, niște încercări au fost făcute în sfârșit pentru desgroaparea bogățiilor așezate în fundul mării, odată cu distingerea celebrei «invincibile armada» a lui Filip II, ambițiosul rege spaniol.

Mulți s'au gândit —și în repezite rânduri— să facă lucrul acesta; dar se pare că operația prezenta prea mari dificultăți. S'a mai adăugat și întâmplarea că ducele de Argyll, căpătase dreptul exclusiv de căutare a acestor bogății; actualul duce de Argyll, văzând că numai cu propriile sale mijloace n'avea să poată face mare lucru, a cedat dreptul său de cercetare unui sindicat scoțian care și-a luat obligația de a ceda ducelui jumătate din aurul găsit.

Societatea aceasta și-a început fără întârziere cercetările, în fața orașului scoțian Tobermon, unde a fost distrusă fai-

moasa «Invincibila Armada», și unde se află îngropat prin urmare și vasul «Armada», care după câte se spune, ar fi avut pe bordul său 75 milioane de aur.

Vasul «Armada» a fost regăsit, și timp de zile întregi scafandrii au scos la suprafață tot felul de obiecte, precum: resturi de puști, de tunuri, diferite obiecte de artă care prezintă oare-care valoare, etc... Cât despre comoară încă nu se vedea nici o urmă; se părea că cele 75 milioane erau pentru tot-d'a-una înghițite și pierdute în nisipul mării.

Ilustrația noastră reprezintă diferite aparate de care se serveau scafandrii pentru aspirarea apei din vasul «Armada» și pentru sondarea vasului.

* * *

Curentul Gulf-Stream

Câțiva meteorologiști au avut ideea să atribue bruscă schimbare de temperatură care de o bucată de vreme este observată aproape în toate Statele europene, îndepărtării curentului Gulf-Stream de coastele Europei.

Niște cercetări mai aprofundate însă, au dovedit că bănuelile domnilor meteorologiști nu erau de loc întemeiate.

Curentul își păstrează mereu poziția și direcția știută, urmând a răspândi aceleași rezultate bine-făcătoare asupra litoralului de Apus al Europei și asupra insulelor britanice.

Se poate spune însă, cu drept cuvânt, că s'a produs oare-care schimbare, oare-care îndepărtare a curentului de coasta continentului; aceasta însă nu la noi ci în America.

1) O pompă specială pentru aspirarea apei din vasul Armada. 2) Vasul a fost sondat cu lănci anume construite,

Pregătirile expediției Wellmann

Intr'un articol trecut, vorbind despre expediția Wellmann, ne exprimam bănuiala că dată fixată pentru plecare va fi probabil amânată.

În adevăr, vasul *Frithjof*, de care se servise și d. Nansen, n'a putut transporta dintr'o singură dată la Spitzberg, tot materialul adunat la Tromsøe.

Călătoria aceasta trebui să fie repetată de mai multe ori, pe când în insula Danejilor, exploratorii mureau de nerăbdare.

Balonul cu cârmă era gata umflat, când d. Wellmann trebuia să se incline în fața unei imposibilități materiale, pe care energia sa n'ar fi putut s'o învingă. Și expediția a fost amânată pentru anul 1907.

Era o hotărâre cât se poate de înțeleaptă. Ce importanță poate avea o întârziere de un an, când se urmărește o țintă așa de vastă!

Dacă nenorocitul Andrée n'ar fi fost așa de pripit poate că expediția sa ar fi avut niște rezultate mai puțin tragice. Moartea imprudentului suedez, n'a adus nici măcar un cât de mic progres cunoștințelor noastre geografice.

D. Willmann și tovarășii săi vor pleca decî vara viitoare; acum când tot materialul este adunat, vor fi liberi să-și aleagă ziua pe care vor crede-o mai nimerită.

Trebuie să spunem că reședința expediției în Spitzberg n'a fost de loc sterilă. D. Wellmann a stabilit în timpul acesta depozite de aprovizionare, în părțile cele mai septentrionale ale insulei. Depozitele acestea vor putea fi de un foarte mare folos, în cazul nenorocit când expediția, neputînd învinge greutățile care i s'ar ridica în cale, ar fi silită să dea îndărăt.

Se mai poate de asemenea presupune că balonul, odată ajuns la polul Nord, să dea dintr'o dată îndărăt, sub influența vr'unei brusce schimbări a vîntului și să fie readus la punctul de plecare.

În cazul acesta, de asemenea, depozitele aranjate vor putea fi de un mare folos.

D. Wellmann și-a întrebuițat de asemenea, o mare parte a timpului, studiind vînturile care domnesc prin regiunile acelea; de netăgăduit că o mai amănunțită cunoaștere a acestor vînturi, îi va putea fi de un real folos pentru reușita expediției sale.

Îndrăzneții exploratori s'au destătat tot timpul vinînd urși albi și foc; au făcut o colecție foarte frumoasă.

Plecarea d-lui Wellmann este așteptată cu foarte mare nerăbdare în toate cercurile științifice.

Poate că, până la vară, știința aeronautică, care merge progresînd în fiecare zi, va fi în măsură să-i dea un ba-

lon și mai perfecționat încă, de cât acela pe care 'l posedă acum.

Va fi o șansă de reușită mai mult.

Victor

Gusturi americane

Un aventurier, despre care am mai vorbit și altă dată—George Schilling—, și care a făcut ocolul pămîntului, dorind să atragă asupra-și, chiar de la început, atenția și buna-voință presei, și-a confecționat un costum foarte original.

Cu o răbdare foarte mare, el a adunat vre-o două zeci de mii de mărci, de toate colorile și din toate țările, și și-a dublat complet un costum de haine, împreună cu pălăria.

Costumul acesta unic în felul său va face fără îndoială deliciul tuturor filatelizilor din lume.

Fericitul proprietar afirmă că n'a purtat nici odată un costum care să-i fie mai cald.

Costumul e făcut în întregime din mărci poștale

Valoarea costumului acesta însă nu este tocmai mare; timbrele sunt toate uzate și din seriile în mers actualmente.

În această ordine de idei, ne aducem aminte de un costum analog, pe care l'a purtat acum câțiva ani un multi-milionar american, la un bal mascat.

Costumul acela prețios, care a stîrnit admirația tuturor invitaților, era compus dintr'o simplă dublură satinată, pe care un croitor abil, aplicase o colecție întreagă de „bancnote“. Ei, dar nu toată lumea își poate plăti luxul multi-milionarului american.

America e țara în care lumea nu știe cum să-și mai întrebuițeze banii; cei cari n'au, la rîndul lor, își dau toate silințele, își întrebuițează toată activitatea și toată puterea de cugetare, numai și numai pentru a face bani! Bine înțeles, că și aceștia, la rîndul lor—dacă au fost favorizați de soartă, devin fanteziști.

C. L.

Populațiile Africii australe

KAFIRII

Populațiile din Sudul Africii pe care le numim Kafri, n'au nimic în limba lor care să samene cu numele pe care li-l dăm.

Cuvîntul cu care îi numim, nu este de loc numele lor; «Kafri» vine de la cuvîntul arab «Kafir», care înseamnă pungaș, asasin, eretic.

Discipolii lui Mohamed, care sunt fanatici în religiunea lor, au observat că negrii din Africa australă sunt în totul lipsiți de orîce urmă de religie, și de aceea au început să-i numiască cu epitetul acesta, care în ochii lor constituie cea mai mare injurie.

Cum arabii au fost cei dintîi cari au avut relații cu populațiile din Sudul Africii, celelalte popoare au

Un vrăjitor bantu

adoptat porecla de «Kafir», transformînd-o cu timpul în «Kafri».

Kafrii se numesc în realitate Bantu sați, într'un singur cuvînt Bantu. Ei se împart în patru familii mari dintre care, cele două mai principale sunt Amakosai și Zuluși.

Dintr'o prejudecată, nu numai ne-

Un șef bantu consultând un vrăjitor

dreaptă, dar și ridiculă, populațiile acestea sunt considerate ca sălbatece.

Kafrii n'au civilizația noastră europeană; dar oricum își au și dinșii o civilizație proprie. Au legi; au instituții militare; au o limbă frumoasă, sonoră, armonioasă și cea ce este mai curios, o limbă mai perfectă din punctul de vedere gramaticale de cât multe dintre limbele europene.

Nu cunosc însă alfabetul, și nu știu a număra de cât pe degete.

Prima și cea mai de căpetenie virtute a acestor populații, este curajul, ardoarea războinică.

Toți bărbații sunt dator să facă serviciul militar; există și la dinșii recrutarea, ca și pe la noi.

Cadrelor sunt împărțite în două; cadrele active și veteranii, sau rezerva.

Un rege zulus, Saka, a inventat un fel de falangă macedoneană, și a reușit să pue în linie de bătaie o armată de cinci-zeci de mii de oameni.

Regele unui trib bantu este în a-

celas timp și șeful suprem al armatei. Ofiterimea constituie un fel de nobletă: nobletă militară care este foarte mult considerată.

Din punctul de vedere al legilor civile, o mare neegalitate domnește printre negri. Ei sunt împărțiți în trei clase: «Abazanții» sau nobili, „Amaholi” sau tributarii care plătesc toate impozitele, și «Abentlali» sau sclavi.

Populațiile «bantu» posedă un cod penal și au instituții judecătorești. Pentru delictelor mai mici pedeapsa este amenda și loviturile de baston.

Pentru delictelor mai grave, există trei soiuri de pedepse capitale: 1°, ciocanul; capul vinovatului este sfărâmat cu câte-va lovituri; 2°, spânzurătoarea; 3° tăierea capului.

Aceia care au comis delictelor împotriva obiceiurilor sfinte strămoșești, împotriva datinilor intrate în însăși ființa poporului, sunt arși de vii.

Didi

DIVERSE

Lătratul câinilor

Celebrul naturalist englez Hodgson a îmblânzit o specie de câine din India,

(Canis primaevus) făcându-l să devină iarăși vesel, inteligent, ca toți câinii de vârstă lui.

Obiceiul de a lătra este o particularitate a tuturor câinilor domestici, ce se pierde de îndată ce câinele se sălbăticește.

Să nu se creadă că această proprietate odată pierdută nu se mai recapătă. De îndată ce câinele sălbatic devine domestic, cu alte cuvinte se îmblânzește, numai de cât începe a lătra.

Se citează un caz foarte curios al unor câini sălbatici, cari încetaseră de a mai lătra în insula lui Juan Fernandez.

Naturaliștii însă susțin că acest mutism s'a produs într'un interval de 33 ani și că n'au amuțit de o dată.

Se semnalează faptul că niște câini fiind răpiți din această insulă de naturalistul Ulloa, puțin câte puțin și-au recăpătat facultatea de a lătra, după ce au fost îmblânziți.

În vecinătatea râului Mackenzie, (un fluviu din Canada, ce ese din lacul Sclavului și se varsă în marea Arctică) se află specia de câini așa numită «lătrătoare» (Canis latrans) din care au fost aduși o pereche în Anglia.

Lucru curios, acești câini erau muți și n'au lătrat nici o dată.

S'a întâmplat însă că un individ din această specie s'a născut la grădina zoologică din Londra. Acesta crescând și auzind pe alți câini lătrând, s'a încercat și el să lătre. Se zice că a lătrat mai tare de cât toți ceilalți câini de vârstă lui.

Nillson ne spune că un puț de lup fiind crescut de o cățea, a început să lătre și el.

I. Geotfroy Saint-Hilaire a arătat un șacal, ce lătra întocmai ca un câine.

M. G. Clarke vorbește de niște câini ce se sălbăticiră în insula lui Juan de Nova, cari pierduseră obiceiul lătrăturii și evitau societatea celorlalți câini.

Se mai spune că acești câini trăesc în cete și au o ușurință foarte mare de a prinde păsările întocmai ca vulpile.

O excepție însă de la regula generală o fac câinii din vecinătatea fluviului La Plata, cari odată sălbăticii nu-și pierd facultatea lor de a lătra. Au însă particularitatea de a-și construi vizuină întocmai ca lupii și șacalii, venând isolați sau chiar în cete dar nici odată aliați cu lupii sau cu șacalii.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacțiunii «Ziarului Călătoriilor», str. Brezoianu 11, București.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VIATA CAUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

Noul «strip» era o mare loterie deschisă lăcomiei lor. Acuma, nu mai aveau nevoie de cât de un singur dram de noroc, pentru ca dintre ei, din mulțimea aceia murdară și mizerabilă, să iasă peste câte-va luni, milionari, oameni purtând titluri de «rege al arămiș», «rege al grăului» sau al cărbunelui, oameni cari aveau să uimească lumea întreagă prin fastul splendid pe care aveau să-l desfășoare.

Bine înțeles, din mijlocul acestei mulțimi degradate, cârciumele, cantinele nu puteau să lipsească. Erau de asemenea acolo și tripouri de joc; aceia cari mai aveau ceva bani, își potoleau nervii prea încordați cu emoțiile delicioase ale pokerului.

Loviturile de cuțit plouau ca grindina și șueratul gloanțelor, înlocuia melodiile dulci ale păsărelelor cântătoare.

Poliția care era pe acolo numai în mic număr, trebuia să închidă ochii. Mizerabili erau acolo într-o prea mare majoritate și apărătorii ordinii și ai moralei erau prea puțini, pentru ca să poată apăra într-un mod demn întocmirile și legile societății civilizate.

Acum înnoptase; era ultima noapte pe care aveau s'o petreacă dincoace de linia sentinelor, și în tot câmpul colonilor domnia o animație extra-ordinară.

Unii voiau să rămâie în picioare până la primele raze ale aurorii, de teamă ca nu cum-va somnul să-î fure și să fie ast-fel întrecuți de către cei-l'alți.

Alții — aceia cari și-au putut îngădui luxul unui cal, sau al vre-unui alt mijloc repede de locomotie — își îngrijeau animalul sau trăsura, știind bine că de multe ori în asemenea împrejurări, un cal poate purta o avere întreagă în agilitatea picioarelor sale.

Mai de o parte, culcați în iarbă, sprijiniți în coate, doi oameni convorbiau cu voce înceată.

— Vezi tu, bătrânul meu John, spune unul dintre ei, dacă examinăm bine lucrurile, vedem că nu ne stă la îndemână de cât numai mijlocul acesta...

— Te înțeleg foarte bine Bob, dar vezi că mijlocul acesta este cât se poate de primejdios.

— Știi și eu. Dar, cum situația noastră nu este de loc aceea a unor rentieri, cum însăși prezența noastră aici, alături de această mulțime, e un semn vădit că nu ne-am sfiit să ne primejduim viața...

— Știi ce vrei să-mi spui. Ori cum însă, putem juca partida cu oare-care

șanse de câștig... Dar dacă ne vom apuca să furăm cai și vom fi prinși, ne așteaptă trânghia. Și mărturisesc că mie nu-mi place deloc felul acesta de moarte.

Bob înălță din umeri, plin de filosofie.

— Oh! mai mult ideea ne îngrozește, zise dînsul. Așa de exemplu, eu, când m'am spânzurat pe jumătate acum trei ani, la Dawson-City, nu eram de loc emoționat. Și-ți declar formal că spânzurătoarea n'are un gust tocmai așa de rău.

John Fructury făcu o strâmbătură.

— Se prea poate, zise dînsul, dar când e vorba de ales, îmi plac mai mult alte lucruri.

— Drace!... Și mie de asemenea... Fără îndoială că un loc bun pe terenul care se deschide acum în fața noastră, mi-ar conveni mult mai bine. E un teren care conține sute și sute de mii de dolari; sunt tot așa de sigur de lucrul acesta, cum sunt sigur că în momentul acesta luna are aparența unui glob de aur.

«E hei! bătrânul meu John, continuă dînsul după o pauză, se vede bine că mai ai mare dorință să devii din nou milionar, cum erai acum două luni; se vede bine că mai ești atât de doritor să reintri în posesiunea palatului tău și să poți face din nou curte frumoasei domnișoare Ana!

John apucă mâna prietenului său și o strânse cu energie, murmurând:

— Taci! Știi bine că te-am oprit să îmi mai vorbești vre-odată despre dînsa.

— Și eu îți voi vorbi mereu; îți voi vorbi mereu, pentru că mi se pare că acesta este un mijloc sigur, pentru a te face să părăsești raționamentele tale de temei. Nu e acuma momentul să stea cine-va zile întregi la îndoială.

«Voești să trăiești mereu în starea mizerabilă în care te găsești astăzi?... Sau ai dorința de a redeveni din nou milionar?

«Întru cât mă privește, socot că ar fi un lucru prea dobitocesc să fi făcut cine-va tot ce-am făcut noi până acuma, și-apoi, să se oprească dintr-o dată, tocmai la mal.

«O încordare de energie—cea din urmă poate—ne va îngădui să cucerim «Eldorado»; mai putem oare sta la îndoială? Nică de cum. De alt-fel vei face ce vei poți; dacă nu voești să vii cu mine, voi lucra singur.

John Fructury protestă cu un gest larg.

— Foarte bine, zise dînsul; dar nu striga așa... Vede bine că ai dreptate.

— Gândește-te, urmă cel-l'alt... având la îndemână niște cai buni, vom alerga ca niște săgeți, drept asupra terenului.

«E o afacere sigură, fără nici o putință de înfrângere.

— Numai dacă nu cum-va proprietarii cailor ne vor surprinde și gloanțele carabinelor ne vor trânti la pământ.

— Asta bine înțeles. Dar ori-ce operație își are și părțile sale bune și părțile sale rele.

— Unde mai puț, adaogă Fructury, că noi nu ne putem încerca lovitura, mai înainte de a porni bomba tunului și că cu mult înainte de ora aceea, toată lumea va fi în picioare, gata să se avinte.

— Eu cred că ar fi bine să punem mâna pe cai de mai înainte și apoi să ne perdem în mulțime... Va fi cu neputință să ne descopere cine-va.

«Ne-am înțeles?

— Ne-am înțeles, răspunse John Fructury, resemnat.

Amândouă se ridicară și porniră braț la braț, ca doi frați spre grămada mișcătoare a colonilor.

Mare parte dintre viitorii proprietari ai terenurilor aurifere erau gata de plecare; unii își încărcău tot materialul în care, alții își înșeuiau caii. Știa cu toții că în lupta care avea să se dea peste câte-va ore, repeziciunea avea să joace rolul principal.

Și cei doi tovarăși înaintau mereu blestemând activitatea aceia febrilă, care avea să le zădărniciască planurile.

— Dobitocii aceștia au de gând oare să-și ție caii de coadă toată noaptea!... bolborosi Bob, peste măsură de furios.

În sine însuși, Fructury se ruga ca lucrurile să se petreacă ast-fel. În Far-West, furtul unui cal este considerat ca cea mai grozavă dintre crime.

Căci, lipsit de cal, exploratorul acelor deșerturi imense este expus să moară de foame.

De aceea, tâlharul, îndată ce este prins este judecat fără întârziere și executat; de multe ori toată afacerea nu durează de cât abia un sfert de oră.

Cei doi prieteni își continuau mereu cercetările, dar și le continuau în zadar.

Pretutindeni oamenii erau deștepti, și ori-ce încercare de furt devenia o ne-bunie.

John vorbi cel dintâi.

— Suntem păcăliți! zise el.

— Pentru ce?

— Pentru că, nu putem avea pretenția absurdă, că vom ajunge pe jos, înaintea tuturor acestora.

Și arătă cu mâna mulțimea călăreților care așteptau, înșirați într-o linie lungă, gata de plecare.

Bob, răspunse furios:

— Cu toate acestea, cred că venind aici, nu te-ai gândit nici-o clipă că-ți va cădea din cer un cal gata înșeuat?..

— De sigur că nu !.. Dar, credeam că afacerea va fi ceva mai ușoară.

Fructury ridică mâna în aer și adaogă:

— Intotdeauna, trebuie să ținem so-cotială și de intervenția neprevăzută !..

— Apoi de-o dată, o idee nouă păru că-I străbate creierul.

— Tu cunoști bine terenul în ches-tiune, nu-I așa ?

— Ți-am spus doar de atâtea ori că am vinat timp de doi ani prin ținutul acesta, pe vremea când era locuit încă de către indienii Cherokee. De la indienii aceștia am aflat pentru întâia oară că terenurile acelea conțineau noroiuri aurifere.

— Și la ce distanță este cîmpul a-cesta de locul în care ne aflăm acum ?

— Vre-o trei-zeci de mile, cel puțin.

— Poate că până în zorii zilei, am putea străbate această distanță pe jos...

Bob își privi tovarășul surprins de gin-dul pe care-l exprimase.

— De acum până în zorii zilei ? re-petă dînsul. Dar, până în zorii, n'are ni-menii voe să pătrundă în rezervă...

— După regulament. Lăsând însă la o parte dispozițiile luate.

— Dar porțile?... dar sentinelele ?..

— Nu ți se pare că cu o sentinelă a-facerea va fi mai ușor de rezolvat de cât cu un cal ?..

Bob înțelese. El rămase tăcut, cîntă-rind bine, și din toate punctele de ve-dere, propunerea pe care i-o făcea tova-rășul său.

După o pauză destul de lungă, mur-mură :

— Lucrul se poate încerca.

— Atunci, nu mai avem nici un mo-ment de pierdut, răspuse Fructury.

Din nou, rămaseră tăcuți amîndouă ; inima le bătea cu putere, respirația le era ferbinte.

— Să mergem ! zise de odată Bob.

Fără să 'și mai vorbească, cei două oameni se înțeleseseră.

Se strecurară încetîșor prin toată mul-țimea aceea, iluminată de reflectele bi-zare ale torțelor și ale lanternelor.

Puțin câte puțin se îndepărtară de gră-mada zgomotoasă și se văzură într'un loc deșert, pe unde liniștea nu era tur-burată de cât de pașii tăcuți și ritmici ai sentinelelor. Baionetele, iluminate de razele lunii, străluceau în umbră cu niște licăriri palide.

Soldatul era la o distanță numai de o sută metri de dînsii ; stătea pe o mică ridicătură de pămînt, observînd cu aten-ție terenul de jur-împrejur, pentru a nu putea fi surprins.

Spre dreapta, ca și spre stînga, la dis-tanțe de câte o jumătate de milă, se ză-reau alte două siluete omenești.

Prin unul din aceste trei puncte tre-buia să treacă aventurierii noștri.

Intîșit la pămînt, îndărătul unor stu-fișuri cari îi apărau de privirile scrută-toare ale sentinelor, cei două prietenii de-liberau.

— Să nu facem uz de arme, spunea Bob ; un foc de carabină atrage în tot-d'auna atenția. Lama unui cuțit e mult mai nimerită ; numai mâinele își pot face un serviciu sigur.

— Ca în timpurile când furam caii de prin Kansas, zise John surizînd.

— Cu singura deosebire, adăogă Bob, că atunci nu eram amenințați de primej-dia de a vedea o sută de mii de oameni alergînd pe urma noastră.

«Căci, nu-I așa, că dacă s'ar prinde de veste că cine-va s'a încercat să treacă într'un mod brutal, toată lumea ar voi să facă la fel ?..

— Și guvernul s'ar grăbi să declare luarea în posesiune, ilegală, de oare-ce se va fi făcut înaintea semnalului oficial.

— Prin urmare, atâtea și atâtea mo-tive cari ne dictează să lucrăm cu cea mai mare prudență.

Și zicînd acestea, scoase din buzunar un crîit cu lama tăioasă și începu să taie una câte una tufe stufosase cari îi as-cundeau.

John îl privea, fără ca să-I poată cu-noaște gândurile.

— Ia două tufe, zise în sfîrșit Bob, și du-le înaintea ta ; eu voi face la fel. În modul acesta vom simula niște stu-fișuri adevărate ; în mijlocul întinericu-lui, sentinela nu va putea să bage de seamă că stufișurile își schimbă locul.

— Și când va băga de seamă, va fi prea târziu.

— Să ne îndepărtăm unul de altul și să înaintăm pe aceiași linie.

«Când vom fi aproape de tot, ne vom repezi în același timp ; vom pîndi mo-mentul când celelalte două sentinele vor fi cu spetele întoarse. Trebuie să ope-răm cu cea mai mare repeziciune.

Bob vorbea cu un ton plin de sigu-ranță, ca un comandant de armată care dictează niște ordine șefului său de stat major.

John Fructury ascultă fără să facă vre-o obiecțiune ; pe nesimțite, tufe îndărătul cărora erau ascunși, se despartiră în două grupe și fie-care dintre ele începu să înainteze cu încetineală spre țința comună.

Soldatul continua să se plimbe nepă-sător, cu pași înceți și legănați, adormit aproape de monotonia propriului său mers.

Cu toate acestea se opri o clipă și du-cîndu-și mîna la ochi, privi bănuitor împrejurimile. Fără îndoială, vre-un zgo-mot imprudent trădase mersul înainte al celor două aventurierii.

Dar tăcerea absolută a câmpiei, nemiș-carea complectă a celor două corpuri, cari, ascunse după tufe portative, erau una cu pămîntul, îl înșelara pe soldat. Cu aceiași nepăsare își continuă mono-tona-I plimbare.

Cu mișcări nesimțite, John și Bob a-junseră acum foarte aproape.

Un moment se opriră ; niște priviri repezi aruncate împrejur, le arătară că

cele două sentinele erau la capătul cursei lor, cu spetele întoarse.

Dintr'o singură mișcare, dictată de in-teresele lor comune, se repeziră ca două fiare sălbatice asupra nenorocitului sol-dat, care fu abătut la pămînt și gătit cât ai clipi din ochi.

— Repede, comandă Bob ; pușca în pămînt, mantaua și capela d'asupra....

John înțelese ; cu o repeziciune uimi-toare, el plantă baioneta în pămînt și aruncă mantaua și capela soldatului d'a-supra puștei.

De departe, confundându-se cu umbra nopții, silueta aceasta putea foarte bine să treacă drept aceea a soldatului.

— Și acum la drum !.. mormăi Bob.

Și cei două aventurieri porniră veselii înainte spre adîncimile terenului deschis explorării.

Farsa era jucată, trădarea era îndepli-nită : John Fructury și Bob Sindleton mergeau acum pe calea bogăției...

CAP. V

În ce împrejurări își aduc aminte John Fructury și Bob Sindleton de timpurile de altă-dată.

Era aproape de apariția primelor raze ale zorilor ; o lumină nehotărâtă încă, începea să se profileze la răsărit, masele întunecate de verdeată, căpătau puțin câte puțin o formă definită, luaă o co-loare destinată.

În frunzișuri, păserele se întreceau în cântări melodioase, și în adîncimele deșeurilor, viața intensă a tropicelor începea.

— Afurisită pădure ! mormăi Bob prin-tre dinți ; oare n'are de gând să se mai sfîrșească odată ?

John înălță din umeri, fără să răs-pundă.

De-odată însă, acesta din urmă, se opri pe loc, sprijinindu-se cu mîna de o ramură.

— Ce te-a apucat ? întrebă Bob, în-torcându-se spre el.

— Nu mai pot, răspuse John, cu o voce care 'ți stârnea mila.

— Oh ! murmură Bob, jumătate cu durere, jumătate cu ironie, iată la ce rezultat ajunge cine-va, când a avut mi-lioane ! Viața luxoasă pe care ai dus-o timp de trei ani, culcându-te în paturii moi, nestrăbătînd pe jos de cât distanțe foarte mici, te-a făcut leneș.

«Când mă gândesc că sunt abia cinci ore de când am pornit la drum...

«Îmi amintesc că altă data, mergeam amîndouă câte o zi întreagă, fără să po-sim.

John clătină din cap.

— Aș vrea să dorm, se rugă dînsul.

— Să dormi ? ești nebun ? Până peste o oră, se va face ziua, și vom avea în urma noastră, o sută de mii de indivizi.

«Nu, nu ! nu se poate ! Inainte !

— Lasă-mă să dorm puțin... numai o oră ! se rugă John, cu vocea slabă.

— Nică un singur moment. Indată ce tunul va fi bubuit, vom avea de luptat împotriva bicicletelor și a trăsurilor, și distanța pe care cu atâta greutate am câștigat-o, va fi repede pierdută.

«Ca să câștigăm partida, trebuie să ne apropiem cât mai mult posibil de terenul pe care-l voim. La drum!»

Dar cu tot îndemnul tovarășului său, John Fructury se abătu la pământ, ca o masă nesimțitoare, și rămase nemișcat pe iarbă.

— Mii de tunete! mugi Bob furios; John! John!

Și apucând umerii camaradului său, îl zguduia cu putere.

Dar acesta dormea, cu picioarele strânse cu pumnii încheștați; dormea un somn adânc, un somn de neînvins.

— Luat-ar o mie de draci!

Și melancolic, resemnat, Bob se așeză alături de tovarășul său.

Clipele trecură repezi ca niște fulgere. În jurul lui, Bob simțea redeșteptarea naturii, și în fie-care moment, nerăbdarea îl cuprindea, din ce în ce mai intensă și mai imperioasă.

Privirile sale se fixau pline de furie asupra lui John, care rămânea mereu inert; căci fie-care moment care trecea îi depărta tot mai mult de norocul pe care l'ar fi putut avea, de a ajunge cei dintâi în ținutul acela minunat, care cuprindea grămezi întregi de aur.

Să se oprească ast fel, numai din pricina unei oboseli mizerabile; să primejduiască posibilitatea pe care ar fi avut-o de a scăpa pentru tot-d'a-una din ghiarele mizeriei care îi rodea!.. Să compromită într'un mod atât de prostesc soarta unei loterii, în care, fără îndoială, ar fi câștigat lozul cel mare!..

— John!.. Ei!.. John!.. strigă dânsul în cele din urmă, scuturându-l cu putere de umeri.

— Sta! strigă John, sărind de odată în sus; vin soldații!

Și rămase nemișcat, cu ochii holbați, cu fața acoperită de o sudoare de ghiță.

Cel-l'alt îl privea, uimit.

— Ce?... exclamă dânsul, te-ai apucat de visuri acum?

— Oh! ce prostie!.. bolborosi John recunoscându-și prietenul. Mă gândeam la sentinela aceea, pe care am ucis-o, pentru a intra în cuprinsul concesiunii.

Bob, răspunse, cu mura întunecată:

— Ai face mai bine să lași trecutul la o parte și să nu te mai gândești de cât la terenul pe care trebuie să-l cucerim.

Cuvintele acestea avură darul de a redeștepta energia somnoroșului.

— Ah!.. acumă mă simt mai bine, murmură dânsul, întinzându-și leneș brațele.

— Bine că a dat Dumnezeu!.. răspunse cel-l'alt, cu vocea plină de ironie.

În același timp, ecoul înăbușit al u-

nei detunări îndepărtate răsună în spațiul...

— Tunul!.. mugi Bob; iată-ne acum într-o frumoasă situație!..

— Câte ceasuri să fie oare? întrebă John, ridicând ochii în sus, pentru a consulta bolta cerească.

— Eu cred că a sosit ora să ne luăm picioarele la spate, murmură Bob nemulțumit; și fără să mai aștepte răspunsul tovarășului său, porni înainte.

— Numai aturisita aceasta de pădure ne-a întârziat!.. zise John după o pauză.

— Era drumul cel mai scurt pe care-l puteam alege; alt-fel, ar fi trebuit să facem un înconjur de cel puțin șase-spre-zece mile.

Adevărul era, că la fie-care pas, cei doi aventurieri trebuiau să se lupte cu rădăcinile și cu lianele învolburate care le ațineau calea.

Însfârșit, arborii începură să devie mai rar, stușurile mai puțin întunecate; semne sigure că pădurea era aproape de sfârșitul ei. Peste puțin, zăriră un orizont mai larg, mai luminos... Era câmpia.

— Cel puțin de acum înainte, vom putea să câștigăm timpul pierdut, declară John.

— Numai dacă nu cum-va ne vor ajunge cei-l'alți din urmă, observă camaradul său.

Peste un sfert de oră erau în câmpie; o mare de verdeață se întindea înaintea lor; o mare undulată și nesfârșită ale căreia hotare se vedeau la orizont.

Bob întinse mâna spre un punct mai întunecat, care părea că se confundă cu norii.

— Îndărul acelei pădurici este situat terenul nostru; încă trei ore de drum, și vom deveni milionari.

«Milionari!.. Mă auzi, tu, bunul meu John?.. Hm!.. Nu-ți vine poftă să alergi ceva mai repede, când te gândești că-ți vei putea cumpăra din nou palatul și vei putea să faci din nou curte frumoasei tale logodnice?»

Amintindu-și de aceste lucruri, John Fructury își simți fața împurpurată de un val de sânge; el se aruncă înainte, alături de Bob, care se simțea fericit, văzând noua revărsare de energie a amicului său.

Străbătura mai multe mile în fugă, cu dinții strânși, cu respirația scurtă și șuerătoare.

De odată, Bob se opri și apucă brațul lui John.

— Ascultă!.. murmură dânsul, întinzând gâtul îndărăt.

John trase cu urechea, ca și tovarășul său.

Un murmur vag, nedeșluit, un murmur care avea în el ceva din sgomotul valurilor care se izbesc de stânci, ajungea până la dânsii; și erau în adevăr

niște valuri care alergau de-alungul câmpiei imense, valuri omenești.

Mulțimea colonilor se repezea spre cucerirea nouilor teritorii deschise de guvernământ.

— Mii de tunete!.. urlă Bob, suntem pierduți.

Își lipise urechea de pământul tremurător și asculta cu atenție.

— Dânsii sunt, bolborosi aventurierul, sculându-se în picioare; ce e de făcut acum?... Ne vor întrece!.. Vom rămâne în urmă, călcați în picioarele cailor!..

— Pierduți!.. murmură John visător; poate că... nu suntem încă pierduți!..

Își muiă un deget în gură și ridicând mâna deasupra capului, o ținu un moment nemișcată.

— Vântul ne este favorabil!.. Declară dânsul; afacerea se poate face.

Bob îl privia cu uimire.

— Ia-o spre dreapta, comandă John, și mergi în aceeași linie cu mine; când vei fi numărat cinci sute de pași, oprește-te, și dă foc cîmpiei!.. Vântul va împinge flăcările și fumul în spre dânsii și vor fi nevoiți să se oprească.

«În timpul acesta, noi vom alerga cât ne vor duce picioarele, și de sigur că vom ajunge cei dintâi».

— Genială idee!.. exclamă Bob, vesel; tu nu prea ai adese-ori idei; dar când ai câte una, apoi e în adevăr bună.

Câte-va momente după aceea, din două puncte opuse, câte-va licăriri de flăcări se ridicară în spre cer, și aproape îndată, se transformară în dungii lungi, arzătoare, întinzându-se peste câmpie, întocmai ca o mare de foc.

Vântul era puternic, și valurile de foc erau împinse cu o repeziune uimitoare, în direcțiunea acelor care alergau în spre teritoriile fericite.

Aerul devenise greu, imposibil de respirat. Pământul se înfierbântase așa de mult, în cât Bob și John, care ajunseseră acumă destul de departe, își simțeau picioarele îndurerate.

Cu toate acestea înaintau; înaintau cu greutate, e adevărat, dar nu-și perdeau nădejdea.

Îndăart, cîmpia își făcea impresia unui focar enorm; flăcări gigantice se ridicau în sus, și se prăbușiau dintr-o dată, cu niște zgomote care puteau fi asemănaute cu acelea ale unei canonade puternice.

Coloane mari și negre de fum se ridicau în spre cer, întunecând orizontul.

Bob mormăi printre dinți:

— Acumă știu că vor avea unde să-și coacă pâinea.

John adaugă:

— Fără această mică stratagemă, noi am fi rămas cei pirlîți.

Și după ce rămase pe gânduri un moment, mai zise:

— Acumă, numai de am avea norocul să nu găsim terenul ocupat.

— Ei, dragul meu frate, răspunse cel-alt, cu oare-care filozofie; avem datoria

să fim câtse poate de prudenți..

«Nici-o dată nu știm ce ni se poate întâmpla; și mai bine este să deschidă cine-va amândouă ochii, de cât unul singur.

«Nimic nu ne dovedește că nu mai erau și alții care să cunoască bogăția acelui teren aurifer.

«Indienii care posedau altă-dată terenul, puteau foarte bine să aibă limba tot așa de lungă, ca și acela care mi-a încredințat mie secretul.

«In cazul acesta se poate prea bine, ca cu toate ostenele pe care ni le-am dat să găsim terenul ocupat.

Iohn își simți corpul zguduit de un fior instinctiv strînse pumnii, într'un gest teribil de amenințare.

Mai străbătura în tăcere încă două sau trei mile; din când în când întorceau capul îndărăt.

— Ia spune, zise de-o dată Iohn, înfricoșat; dacă vântul și-ar schimba direcția?

— Ah!.. m'am gândit eu și la asta, murmură Bob, căzând pe gânduri; dar ce putem noi să facem?

— Nu cum-va ne vom vedea nevoiți să părăsim terenul, fără a putea lua mă-

surile de prevedere pe care le arată legea?

Bob răspunse cu vocea întunecată.

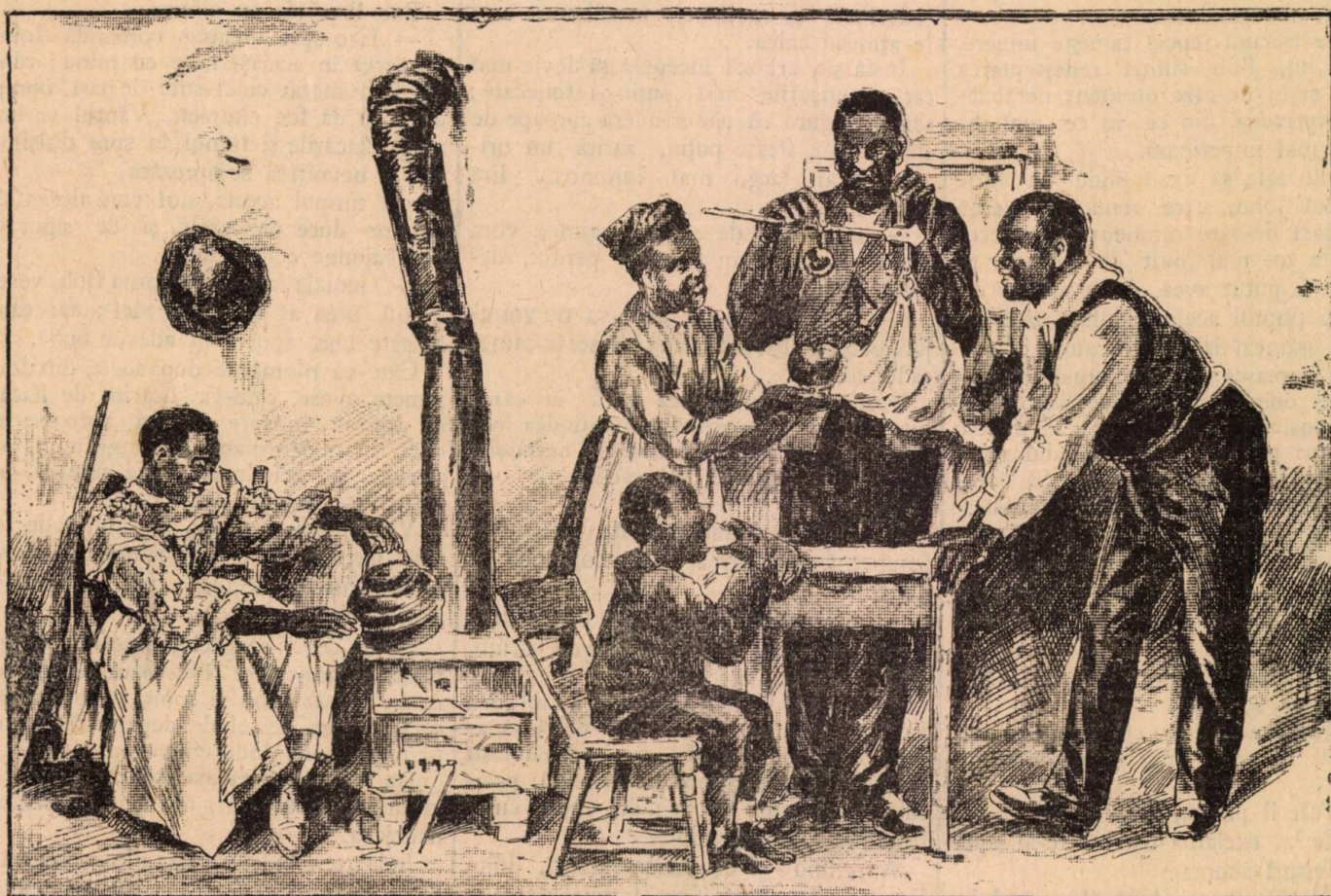
— Vom avea destul timp să ne gândim la toate lucrurile acestea, după ce vom fi ajuns. Pentru moment, să aleagăm cât se poate mai repede...

Și-și îndoi iuțea pașilor.

Iohn se încercă să-l opriască.

— Avem destul timp înaintea noastră, zise dînsul; nu trebuie să ne grăbim prea mult.

(Va urma)

Tatăl negru își cântărește copilul.

CÂNTĂRIREA COPIILOR NEGRI

Obiceiul cântăririi copiilor a străbătut până și în familiile negrilor.

Privind ilustrația de mai sus, se poate observa gravitatea solemnă cu care tatăl procedă la cântărirea progenerurii sale. Ceremonia aceasta este considerată ca un lucru de o deosebită importanță.

Dar această rafinare, ca să zicem astfel, într'ale igienei, nu trebuie să ne surprindă de loc, căci negrii se îndelețnesc și își fac o plăcere de a imprumuta civilizației diferite obiceiuri și procedee. Pentru ei lucrul acesta constituie o noutate de înveselire, ceva în care găsesc distracție.

Și într'adevăr nu este o plăcere pentru toți, mamă, frate sau soră de a ur-

mări cu ochi nerăbdători oscilațiile balanței și de a constata cu satisfacție și mândrie că «plodul» a crescut și crește în greutate pe fie-care zi?

Blaz.

MAȘINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

«Am strâns mai cu tărie mâna Weenei, pentru a o asigura; după aceea am lăsat-o un moment singurică, și am izbutit să mă înarmez cu un baston de fier destul de solid, pe care l'am deslipit de la o mașină.

«Simțiam în mine un fel de sete nebună, de a ucide fără întârziere câțiva Morloki. Veți zice poate că sentimentul acesta nu era de loc omenesc și că nu îmi face onoare; dar vă asigur că Morloki îmi făceau impresia unor adevărate fiare sălbatice și că a-î ucide, mi se părea o datorie, un fel de misiune sfântă, pe care trebuia numai de cât s'o îndeplinesc.

«Cred că dacă Weena n'ar fi fost cu mine, m'aș fi repezit îndată în jos, în spre partea de unde venea huruitul mașinelor, și mi-aș fi potolit setea.

«Dar n'o puteam lăsa pe Weena, și apoi, mă gândeam că în urma unui asemenea act de salbătăcie, mașina mea ar fi putut să sufere vre-un neajuns... cine știe?

«Deci, cu arma improvizată într-o mână, și ținând-o pe Weena de cealaltă mână, am eșit din această galerie, și am intrat în alta mai mare, care la prima vedere îmi aminti o capelă militară.

«Dar aproape îndată am recunoscut că erau acolo urmele unei bibliotecii distruse; pe ici, colo se mai vedea câte o bucată de carton mai mare.

«În fața acestui spectacol, am rămas un moment ca împietrit; mă gândeam la tot ce se tipărește în timpurile noastre și la soarta pe care aveau s'o aibă cele mai savante volume ale învățătorilor moderni. Mă gândeam de asemenea și la cele șapte-spre-zece broșuri asupra «opticeii», pe care le tipărisem până atunci.

«Am pătruns după aceea într-o sală care era plină cu diferite produse chimice; bucuria mea a fost foarte mare, căci m'am gândit îndată că voi găsi acolo unele lucruri folositoare. În adevăr, așteptările nu mi-au fost înșelate. Într-o cutie de sticlă am descoperit niște chibrituri, care erau cât se poate de bine conservate. Nică un pic de umezeală nu le atinsese. M'am întors atunci în spre Weena:

— Dansează! îi striga eu, în propria ei limbă. Căci acum, aveam în adevăr în mâinele mele, o armă îngrozitoare împotriva oribilelor făpturi de care ne temeam.

«Și, în mijlocul aceluia muzeu părăsit și plin de praf, spre cea mai mare mulțumire a Weenei, am executat un dans improvizat, fredonând una dintre cele mai vesele melodii pe care le știam.

«Mă gândesc și acum la marea in-

fluență pe care au avut-o asupra mea chibriturile acelea. Am mai descoperit în sala aceea și puțin camfor, l'am găsit într'un borcan foarte hermetic închis.

«Mi-am adus îndată aminte că camforul era o substanță inflamabilă, și l'am strâns cu îngrijire în buzunar.

N'am găsit însă nici un explosiv, care mi-ar fi fost de mare folos pentru rezolvarea problemei Sfinxului-alb.

«Cu toate acestea, am eșit din acea galerie cât se poate de mulțumit.

«Nu pot să vă spun tot ce mi s'a întâmplat în acea lungă după amiază. Ar trebui să fac o prea mare efortare de memorie, pentru ca să-mi amintesc explorările mele într-o ordine oarecare. Îmi amintesc de o galerie lungă plină de arme ruginite; de acolo am ales o sabie și o secure. Erau acolo de asemenea, o mare cantitate de puști și de carabine, cea mai mare parte dintre ele erau cu totul ruginite și absolut improprie pentru a fi utilizate. Am observat însă câte-va care păreau făcute dintr'un metal nou, mult mai rezistent decât ferul său oțelul din zilele noastre. Cartușe sau praf nu vedeam nicăieri. Un colț al acestei galerii fusese incendiat; se produsese probabil o explozie.

«Într'un alt colț, am găsit o colecție întreagă de idoli, aparținând tuturor populațiilor sălbatice din timpurile noastre. Nu știu ce poartă prostească mi-a venit, dar îmi amintesc bine că mi-am săpat numele pe nasul unuia dintre acești idoli.

«Pe măsură ce noaptea se apropia, interesul meu pentru toate acele lucruri devenia treptat mai mic. Trecem repede prin galeriile tăcute, prăfuite și minate; obiectele expuse, în multe părți, nu mai erau decât niște simple gramezi de rugină.

«Într'un colț, din întâmplare, am descoperit într-o căsuță foarte hermetic închisă, două cartușe de dinamită.

«Am strigat în gura mare:

— Evrika!.. și plin de bucurie, am sfârșit sticla casetei.

Eram nerăbdător să fac o experiență.

Dar va!.. mă înșelasem; era ceva care semăna cu dinamita, dar nu era dinamită. Am încercat să produc o explozie, dar silințele mi-au rămas zadarnice.

«După aceea, dacă știu bine minte, am pătruns într-o mică curte descoperită, care era situată în interiorul palatului de cristal.

«Acolo erau trei arbori plini de fructe; ne-am odihnit și ne-am mai întremat puțin, mâncând fructe.

«Noaptea se cobora, încetul cu încetul și eu nu găsisem încă un refugiu sigur.

(Va urma)

CURIOSITĂȚI NATURALE

Capriciile naturii.—Un papagal vegetal

De multe ori am vorbit cititorilor noștri despre fenomenele naturii cunoscute sub numele de mimetism.

Vă amintiți de sigur despre acele insecte curioase, care semănau așa de bine cu ramurile pe care trăiau, în cât puteau fi confundate, chiar fiind privite de aproape.

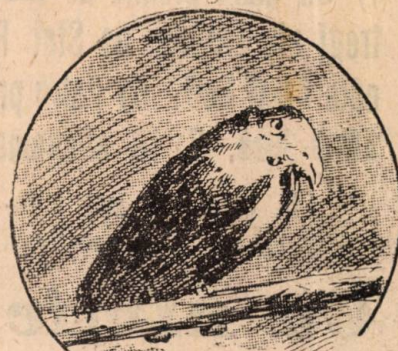
Sunt numeroase exemplele de animale semănând cu vegetalele; exemplele contrare însă, sunt cu mult mai rare.

Un specimen al acestei ultime categorii, îl vom prezenta astăzi cititorilor noștri.

Dacă v'ar întreba cineva ce reprezintă fotografia pe care o aveți dinaintea ochilor, de sigur că a-ți exclama cu toții într'un glas:

— Dar acesta este un papagal!..

Ați avea dreptate, dar în același timp v'ați înșela; pentru că nu e de loc un papagal: e un simpu castravete, care seamănă foarte bine cu pasărea despre care ați vorbit.

Un castravete papagal

Acest castravete original și prețios a fost cules în sera d-lui O. H. Poecock, locuitor al orașului Clochester din Anglia. Proprietarul a fixat castravetele acesta pe o ramură, fapt care face ca iluziunea papagalului să devie și mai perfectă încă.

E o curiozitate rară care merită o mențiune onorabilă. Aceia dintre cititorii noștri care cunosc vre-un caz similar de mimetism natural sunt rugați să ni-l comunice...

eL-am rămânea recunoscători.

D. Poecock a fost rugat să-și expue castravetele într'un muzeu de istorie naturală; dar până acum a refuzat categoric toate propunerile ce i s'au făcut.

Armand.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

Singurul ziar independent și imparțial

Cu începere de la 1 Ianuarie 1907, ziarul UNIVERSUL dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1200 lei**. 2) 2 premii de câte **250 lei**. 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei**. 5) Patru premii de câte **40 lei**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei**. 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50**. 8) 10 abonamente pe 6 luni **46,50**.

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

Cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

In Palatul Louvre din Paris

Tipărit inadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universul Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMBLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 » 1/2 » » »

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Capetele prizonierilor răsăreau din pământ. — (Vezi pag. 1576).

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

UN SECERIS ÎNGROZITOR

Pe timpul năvălirii Moscovei de către Poloni.

Se ținea sfat de către boeri.

Dimitri, șeful boerilor, un bătrân robust, cu barba albă, cu fața energică și aspră, se ridică și pronunță aceste vorbe:

«Ivan, duce de Moscova, pentru că am isbutit să triumfăm față de orgolioasa Polonie, voim să dăm dușmanilor noștri învinși o lecție nemaî auzită de răzbu-nare!»

Ivan dădu din cap în semn de aprobare și răspunse:

«A sosit timpul ca libertatea recucerită să fie definitivă pentru noi.

Din timpurile cele mai depărtate, când Rurik coborî la Boristene în bărcile sale îndrăznețe, poporul nostru a fondat mai întâi Novgorod, apoi ducatul de Kiev, apoi ducatul de Vladimir, în sfârșit ducatul de Moscova.

Dar abia ne stabiliserăm și regii Poloniei tăcură să cădem în odioasa lor putere. Și pe când părinții noștri purtau jugul, Mongolii conduși de fiul lui Gengis-Khan ne înurdă ducatele; acest potop de barbari stăpâni întreaga Rusie timp de două secole. Străbunul vostru, Dimitri, îi învinse pe țărmiș Donului, și primi de atunci supranumele glorios de Donskoy.

Dar abia scăpă de opresiunea mongolă, și țara noastră iar căzu în servitute și furăm din nou tributari Poloniei. Cu concursul vostru credincios, eu, Ivan, duce de Moscova, voesc să alung pe acești detestabili Poloni. Să dea Dumnezeu să fie aceasta pentru cea din urmă oară și ei să păstreze din bătaia asta o amintire înspăimântătoare!»

Adunarea continuă să dezbereze. Hotărîrea ce luă fu formidabilă și crudă.

În adevăr soldații moscoviți făcuseră pe o câmpie vastă numeroase găuri, adânci cât înălțimea unui om. Fură aduși mai multe miș de prizonieri, fură îngropați de vii și în picioare în acele găuri teribile. Nu se vedeau deasupra pământului de cât capetele prizonierilor. Era ca un vast și înspăimântător seceriș spre a forma un tezaur etern de teamă, mânie și ură.

Atunci boerii veniră să privească acest spectacol ne mai pomenit de atâtea sub niște corturi ridicate anume. Trupele moscovite fură rânduie de jur împrejurul câmpiei. Goarneau răsunară. Oamenii de o putere colosală înaintară pe câmpul de capete omenești. Își ascuțiră coasele lor mari și sinistre; secerișul funebru începu. Câte odată capetele sângerânde erau tăiate dintr-o dată și săreau pe lângă cele-lalte încă vii: alte ori însă o singură sfortare nu era destul aspre a le despați de truichiuri și victimile scotea strigăte sfâșietoare. În curând câmpia toată fu roșie de sânge.

Multe luni după aceasta corbii își găsiseră acolo hrana de toate zilele. Apoi nu mai rămăsese de cât doar craniile.

Oamenii neglijaseră să ascundă vestigiile barbariei lor; secolele în urmă însă, le acoperiră.

C. Arg.

Ecouri geografice

Salariile funcționarilor din Japonia.—Viața nu este de loc scumpă în Japonia, și japonezul se mulțamește cu toate puțin. Hrana sa nu variază de loc: orez, pește, ceafă. Ca mâncare de lux, niște prăjituri de porumb sau de mei. Japonezul nu se îmbată nicădată și nu este jucător. Cu toată starea de civilizație înaintată în care se găsește astăzi, are nevoie foarte puțin costisitoare.

Așa fiind, se va înțelege de ce sunt așa de reduse salariile funcționarilor guvernului.

Un ministru, un mare ofițer al coronei, primește cel mult 4000 de yen pe an, adică vre-o 1200 de franci. Un funcționar mai puțin înalt, să luăm de exemplu un subprefect, primește 60 de yen pe lună, adică 160 franci. Un funcționar de prefectură se mulțamește cu 20 franci pe lună. Făcând oare-care proporții, se poate judeca cât de reduse sunt salariile funcționarilor celor mai inferiori.

Salariile lucrătorilor ating un minimum despre care nici n'avem idee în Europa.

O problemă geografică rezolvată mulțamită alcoolului.—Ori-cât de puțin recomandabil ar fi alcoolul, nu se va putea spune că abuzul acestei băuturi n'a servit și el odată la ceva. Mulțamită alcoolului, s'a putut rezolva o problemă geografică.

La 12 kilometri spre nord-vest de Pontarlier, ținește dintr-o cavernă un izvor puternic, care este origina frumosului riu din Sura, «Lu».

Savanții credeau că acest puternic izvor putea să provie din îngrămădirea unei părți a apelor «Dub-ului», care după cum se știe, se pierd prin părțile

acelea. Apele Dub-ului au fost colorate pentru a se vedea dacă colorarea va fi regăsită în Lu. Dar experiența n'a dat nici un rezultat.

Când uzina de alcool Pernod, din Pontarlier, a ars în anul 1901, s'a făcut dovada decisivă că ipoteza savanților era adevărată. Milioane de litri de alcool au curs din pivnițele uzinei în apele Dub-ului.

După cât va timp, alcoolul a fost regăsit în cantități mari în apele frumosului Lu. S'a dovedit ast-fer că frumosul riu din Sura nu este de cât un braț subteran al Dub-ului, în care se varsă din nou, după un curs de 125 kilometri.

Un oraș bizar, a fost înființat în deșertul Colorado, unde aerul este foarte curat și sec; un oraș în care nu sunt admiși de cât aceia care declară că se vor supune orbește unor anumite reguli locale.

Cu toate că nopțile sunt tot așa de friguroase pe cât de arzătoare sunt zilele, întrebuintarea sobelor este absolut interzisă. Acoperișurile nici nu sunt prevăzute cu coșuri.

Locuitorii sunt obligați să facă în fiecare zi câte o baie rece, și să se culce la orele 9 seara. Nimeni n'are voie să vorbească despre medicină sau despre bolnavi; nimeni n'are voie să introducă vre-un medicament în oraș.

Ori-ce persoană care nu se conformează în totul regulamentelor, este imediat expulzată.

Victimă a insectelor a fost în timpul din urmă preotul Robert Nevin, un foarte cunoscut explorator al Mexicului.

Unele regiuni ale Mexicului, sunt pline de o varietate de insecte, pe care indigenii le numesc «băutori de sânge», și de mușcaturile cărora se tem tot așa de mult, ca de acelea ale șerpilor veninoși.

Lucrul acesta nu-l știa curajosul preot, și când indigenii l'au prevestit, dânsul a înălțat din umeri și a ris.

O săptămână după aceea, pe când por-nise în căutarea unor plante rare, fu găsit aproape mort în coliba în care 'și petrecuse noaptea.

Insectele îi supseseră tot sângele.

X. Y. Z.

Spovedania în Japonia

Apa a avut în tot-d'aură o importanță foarte mare în toate religiunile și mai cu seamă în acelea care au luat naștere în Asia.

În adevăr, n'avem de cât să negândim la botez, dogma fundamentală a creștinismului.

Mahomedani sunt obligați să-și spele

mănele și fața de mai multe ori pe zi, înainte de a și începe rugăciunile.

Se știe că miș și miș de Hinduși se duc în fie-care an la Benares, pentru a se scălda în apele sfinte ale Gangeluș.

Apa acestui fluviu a jucat un rol foarte mare în existența locuitorilor vastei peninsule industanice; mulți raiahi care au venit în timpul din urmă la Londra pentru a lua parte la ceremoniile de încoronare a regelui Eduard al VII-lea, au adus cu ei lădiți pline cu apă sfântă a Gangeluș.

În fond, obiceiurile acestea, nu sunt pur religioase. Intemeetorii religiilor au avut în vedere mai mult chestiunile de igienă.

Japonezii sunt partizani înfocați ai băilor zilnice. De multe rele îi scapă aceste băi, care sunt în același timp și o îndeplinire a unor formalități religioase și o ascultare a preceptelor igienice.

Un tânăr niponez a săvârșit o greșală? A furat de la un vecin?.. A fost obraznic cu tatăl său?

Ori-care ar fi natura greșelii, trebuie să facă penitență. Pedepsa consistă în câte-va băi, după gravitatea greșelii. Duhovnicul japonez fixează numărul băilor, cum ar fixa preotul creștin numărul mănăstirilor.

Odată cu spălarea corpului, tânărul japonez se spală și de păcate!..

Frumos obicei!..

Cristian.

Șampionul racilor

Racii care trăesc pe cel-lalt pământ al Atlanticului, adică în apele americane, se deosebesc în unele privințe de aceia care trăesc pe coastele europene; se ad-

Racul gigantic pescuit în America

mite decât în linii generale existența unui rac american.

Crustaceul acesta este văr primar cu racul nostru, dar îl întrece prin facultatea particulară pe care o are de a se desvolta în niște dimensiuni considerabile. Prin părțile noastre, un rac care are lungimea de 50 centimetri, e considerat ca animal cu dimensiuni colosale. Muzeul din New-York a acordat în anul 1902, ospitalitatea în vitrinele sale, unui rac lung de 90 de centimetri, și care în timpul vieții sale, adică mai înainte de a fi fost încredințat îngrijirilor naturalistului, cântăria 15 kilograme și jumătate. Racul acesta era prin urmare suficient el singur pentru confecționarea unei maioneze respectabile.

Dar se pare că la lanke toate lucrurile merg progresând. Racul din muzeul New-York-ului a fost întrecut de către specimenul extra-ordinar a căruia fotografie o reproducem.

E șampionul racilor americani!..

A fost pescuit de curind, aproape de coasta Canadei și a fost fotografiat îndată, pentru ca să se poată transmite posterității aspectul său exact.

A fost măsurat cu o exactitudine matematică, lungimea sa este de 1 metru

și 15 și cântărește 16 kgr. 327 grame. Toate ziarele din Statele-Unite i-au publicat fotografia și galeriile de științe naturale își dispută posesiunea lui.

Acuma, vorba este, va păstra racul acesta titlul lui de șampion?

Se știe că în America s'a întreprins un război înversunat împotriva racilor; din multe părți a fost distrus aproape cu desăvârșire. Nu se știe dacă într-o bună zi nu se va pescui un alt rac, care să aibă niște dimensiuni și mai enorme încă de cât acela despre care vorbim.

S'a constatat că mărimea racilor este în raport cu vârsta pe care o ating.

Racii sunt în stare de a se reproduce când ajung la vârsta de cinci ani; atunci au o lungime de 20 centimetri.

Pe măsură ce animalul îmbătrânește, creșterea devine tot mai înceată.

Așa în cât, e foarte greu să fixeze cine-va, chiar într'un mod aproximativ, vârsta unui rac, care a ajuns să aibă o lungime de un metru; în ori-ce caz, poate fi considerat ca un patriarh printre locuitorii apelor sărate.

Emil.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VATA CAUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

— Din contră, trebuie să ne grăbim, răspunde Bob furios; căci pe mine mă stăpânește mereu teama că s'ar putea să fim ajunși din urmă, chiar în ultimele momente...

Iohn îl întrerupse cu un hohot de râs:

— Cine naiba ar fi putut să treacă prin valurile acelea de foc?

Dar, abia pronunțase cuvintele acestea, și iată că, foarte aproape de dânsul, la extremitatea câmpiei, un punct apără, un punct negru și mișcător.

— Ce înseamnă asta? întrebă Iohn, tremurând din tot corpul.

Cel-alt ridică din umeri.

— Drace!.. murmură dânsul printre dinți; ce crezi tu că poate să fie?..

— Știi și eu!.. Dacă aș ști, nu te-aș mai întreba pe tine; și cu toate acestea...

— Haide, vorbește odată! comandă Bob.

Dar Iohn rămase nemișcat, cu buzele contractate de teamă.

— Ce să fie? murmură dânsul; ce să fie oare?

Cel-alt, nemișcat privea în spre punctul mișcător; și iată că acuma începea și dânsul să fie coprins de teamă.

De o dată, Iohn murmură, cu vocea tremurătoare de emoție:

— Știi că punctul acela blestemat începe să se apropie?

— Ei! răspunde cel alt furios, ved și eu asta, doar nu sunt orb!

— Și se apropie repede! adăogă Iohn. Și după un moment de gândire, mai zise:

— Să fie oare o trupă de călăreți?

— Nică o dată! Niște cai, ori cât se repede ar merge, n'ar putea nici o dată să aibă o asemenea viteză. Și pe urmă, cum ar fi putut să treacă călăreții de-a curmezișul incendiului?

— Și cu toate acestea, așa este, răspunde Iohn, întinzând mâna în direcția incendiului.

Bob nu răspunde; cu ochii fixați asupra masei întunecate, care se apropia, rămăsese nemișcat, întrebându-și toată puterea inteligenței sale, pentru a ghici ce era.

Părea că nu se mai preocupă nici de gândul fabulosului său teren; în adevăr, dacă soseau niște concurenți, înarmați cu mijloace de mișcare mai puternice decât picioarele lor, ori ce încercare de luptă devenea zadarnică.

De o dată, cu vocea plină de disperare, Bob strigă :

— E un automobil !

— Cum ? exclamă Iohn, aruncându-i o privire nebună; ce ai spus ?

— E un automobil !... Am pierdut partida, bătrânul meu frate !

Și se lăsă să cadă pe iarbă, într-o atitudine disperată.

Iohn veni să se așeze lângă dînsul.

— Dar aceasta este o curată nebunie. Un automobil într-o asemenea câmpie !... Cum naiba poate merge ?

— Vezi bine că merge, răspunse Bob, laconic.

— Cum ?..

Acum, cu toate că punctul cel negru era însă foarte îndepărtat, se vedea bine că avea de-a face cu un automobil.

Dacă cei doi aventurieri ar fi fost mai experți în materie sportivă, ar fi putut să fixeze poate și fabrica din care eșise automobilul.

Dar la urma urmei ce importanță putea să aibă marca fabricii !... Pe dînsii nu-i interesa de cât faptul existenței mașinei.

Ca un eco, Iohn, care era un caracter prea dispus către melancolie, repetă :

— Ce nenoroc !... Tocmai acum, când nu mai aveam de străbătut de cât câte-va mile, pentru a ne revedea visul cu ochii !..

— Ai de gând să taci odată !.. strigă Bob, furios; la ce ne folosesc vaele tale ?

— Atunci, suntem bătuți ?.. Definitiv bătuți, nu-i așa ?

— Mai putem spera încă într-o catastrofă, răspunse Bob; într'un ținut ca acesta, un automobil nu poate înainta multă vreme cu o asemenea viteză, fără nici un accident.

Poate că vom avea norocul să scăpăm de el.

— Crezi asta ?.. întrebă cel-l'alt, care era gata să se agațe cu tărie de cea mai mică rază de speranță.

Bob înțelese că era necesar să zgudue, să trezească puțin energia tovarășului său.

— La drum !... comandă dînsul; și cât de repede poți... Să mergem ca și cum nimica nu s'ar fi întâmplat, ca și cum automobilul acela n'ar veni în urma noastră !..

— E ușor de spus !.. răspunse Iohn; dar eu numai gândindu-mă că automobilul acela aleargă în urma noastră, simț că mi se taie picioarele.

— Și ce voești să faci ?

„Milioanele care ne așteaptă, nu mai au oare nici un farmec pentru tine ?..

Voești să ne lăsăm comoara în mâinile celui dintâi venit ?

Cuvintele acestea avură din nou darul să redeștepte energia lui Iohn, care începu să alerge alături de tovarășul său.

Din timp în timp, Bob întorcea capul și cu toate că-și dădea bine seama de

progresele enorme care le făcea automobilul, zicea mereu.

— Suntem cu mult înaintea !.. Victoria va fi a noastră.

Dar în fond, era și dînsul foarte furios, și vedea bine că numai o minune i-ar mai fi putut face să iasă învingător.

Și când te gîndești câte sacrificii făcuseră dînsii, pentru a ajunge la rezultatul visat !..

Fără îndoială, nu mai era nici un D-zeu pe lumea aceasta !..

CAP. VI

Norocul după ce fusese o bucată de vreme nehotărît, se declară definitiv împotriva lui Iohn Fructury

De cât-va timp, cei doi tovarăși înaintau cu mai multă veselie.

Îndărătul lor, câmpia se întindea deșertă, imensă, neînmurită.

Automobilul dispăruse fără îndoială, prevederile lui Bob se adeveriseră, un accident intervenise, și mașina fusese nevoită să se oprească, rămăsese în urmă.

Iohn Fructury era foarte vesel. El începuse să numere toate imensele avantaje pe care le vor avea de la noua lor proprietate.

„Ah! de astă dată nu va mai avea imprudența să-și compromită averea în niște combinații nesigure !..

„Avea să-și pue toți banii în fonduri de Stat, și avea să se reîntoarcă la Chicago, pentru a cere mâna d'nei Ana.

«D-ra Ana ! era viziunea scumpă, amintirea plăcută, pe care și-o evoca, cu ochii pe jumătate închiși, alergând de-a curmezișul câmpiei deșerte, arse de soare cât îl puteau duce picioarele.

Revedea fața roză a iubitei sale, gura mică și drăguță, tragedă și rumenă; îi vedea ochii în formă de migdală, cu genele lungi și mătăsoase. O vedea, blondă, ușoară și zveltă, cu mijlocul așa de subțire, că i-l'ar fi putut trece printr'un inel.

Și revăzând toate lucrările acestea, simțea un regret amar după averea pe care o pierduse și o dorință nebună de a deveni din nou bogat.

Acum dînsul fugea mai repede și Bob abia se putea ține pe urma lui.

— Pe lângă că solul este foarte bogat, spunea Bob, pe lângă că vom putea face o exploatare agricolă de prima ordine, mai știu cu siguranță că vom da acolo peste niște filoane de aur de o bogăție necrezută.

— Oh, de ar fi în adevăr niște filoane așa de bogate, cum spui tu, lucrul ar fi de mult cunoscut.

— Nu; pentru că șeful indian care posedă terenul, ținea lucrul secret, de teamă ca nu cum-va să atragă lăcomia albilor.

«Alt-fel, ceea-ce se întâmplă astăzi, s'ar fi întâmplat de multă vreme și a-

cum Cherokel ar fi unul dintre cele mai populate State ale Uniunii.

— Și ești sigur că nimeni nu mai cunoaște secretul tău ? întrebă Iohn liniștit.

— Cum aș putea să-ți răspund la această întrebare ? răspunse cel-alt, ridicând brațele spre cer, ca și cum ar fi voit să-și ia de martor cerul.

În momentul acela Bob se întoarse și un strigăt îi scăpă din gât.

— Mizerie !.. gemu dînsul; iată-l din nou !..

— Automobilul !.. În adevăr, blestemata trăsură, după ce 'și reparase probabil accidentul pricinuit de proeminențele prea mari ale câmpiei, înainta din nou în spre dînsii cu o repeziune prodigioasă.

Dacă nici un obstacol n'avea s'o oprească, peste douăzeci de minute cei doi aventurieri aveau să fie lăsați cu mult în urmă.

Iohn fu apucat de un fel de delir furios.

— Și când mă gândesc că nu putem face nimic !.. mormăi dînsul.

— Pre legea mea !.. am putea, poate, să-i punem în cale niște trunchiuri de copaci, de care să se împiedice în trecere...

— Ah !.. dacă am avea cel puțin instrumentele necesare !..

— Poate că vom reuși să facem ceva și așa !.. mormăi Bob.

Și se lăsă să cadă pe iarbă, liniștit, ca un om obosit care vrea să se odihnească o clipă, pentru a-și putea continua în urmă drumul.

— Alt-ceva mai bun de făcut nu găsești ?.. îl întrebă tovarășul său cu ironie.

— Nu putem face nimica, răspunse Bob, resemnăt.

De ciudă, John bătea din picioare ca un cal; sângele îi congestionase fața, și ochii îi eșeau din orbite.

De-odată, deschise cu o mișcare repede cartușiera pe care o purta la cîngătoare, și-și încărcă carabina.

Cel-l'alt, surprins, îl întrebă :

— Ce faci ?

— Mă pregătesc să primesc automobilul cum se cuvine, răspunse John, cu vocea încărcată de amenințări.

Bob înălță din umeri.

— Ți-ai pierdut capul, amicul meu. — Se poate ! Dar nu cum-va, îți închipui tu că eu îți voi lăsa să treacă, așa nesupărați ? Ah ! asta ar fi prea mult...

— Veți uide unul, sau două dintre dînsii; dar cel-l'alt vor trece înainte. Cred că nu poți avea pretenția absurdă că-ți vei uide pe toți.

— Cine știe ? Poate că le va veni în gând să se oprească, pentru a răspunde focurilor noastre. Și atunci, vom avea un prilej foarte nimerit, să ne scutim de prezența d-lor.

— Ar trebui să fie prea proști, pen-

tru ca să compromită ast-fel reușita întreprinderii lor.

John exclamă de-odată, cu vocea inspirată :

— Dacă am trimete două gloanțe în cauciucul roatelor ?

«Da, da ! adăogă dînsul, mai înainte ca Bob să fi avut timpul să-î răspundă, așa trebuie să facem ! Numai în modul acesta vom putea reuși !

Bob înălță din umeri :

— Ideia ta, e ca și cum ar voi să ochiască cine-va în gura unei muști de la o distanță de o mie de pași ! zise dînsul.

John răspunde lingusitor :

— Altă-dată, când rătăceam prin câmpie era în stare par'că să faci și minuni de acestea.

— Altă-dată, murmură Bob, măgulit de complimentul acesta ; dar de atunci a trecut multă vreme, și mi se pare că nu mai ochesc așa de bine ca în trecut.

— Oh ! insistă John, în orî-ce caz, putem încerca. Nu se știe nicî odată ce se poate întâmpla.

Bob înălță din umeri, și fără să mai răspundă, începu și dînsul să-î încarce carabina.

Un gând vesel îi ilumină figura, și fără de voe aproape, murmură și dînsul :

— Putem încerca.

John îi strânse mâinele, mulțumindu-î cu căldură.

— Oh ! da, să încercăm !.. Un glonte în cauciuc, și afacerea e gata !.. Automobilul va rămânea plantat în mijlocul drumului, pe când noi vom putea să alergăm mai departe, în spre cucerirea comoarelor.

— Știu... dar nu prea am multă speranță.

În timpul acesta, automobilul înaintă cu o viteză formidabilă.

Peste puțin avea să i se poată vedea lămurit, și forma, și culoarea, și numărul oamenilor pe care îi purta.

— Iată ce avem de făcut, comandă Bob, cu vocea scurtă și poruncitoare :

«Ne vom culca la pământ, îndărătul stușurilor de colo... Automobilul va trece pe aproape, de oare-ce aici e panta cea mai potrivită pentru o cursă repede.

«Tu vei căuta să-mi secundezi lovitura, dacă-ți va fi cu putință.

— Dacă-mi va fi cu putință, adaugă John, plin de modestie.

— Vom încerca de multe ori, întâmplarea te servește de minune.

Se culcară amîndouă la pământ, îndărătul stușurilor.

Cu carabinele întinse, așteptau nemișcați, una cu pămîntul.

— Vom ochi roata de dinainte, zise Bob, pentru că numai ast-fel vom putea avea posibilitatea de a o atinge pe cea din dărăt.

— Ca la potîrnicî, observă John.

— Da. Vom ochi la vre-o cincî-zeci centimetri de-asupra solului.

ZIARUL CALĂTORIILOR

care apare în editura ziarului «*Universul*», spre a mulțami pe cetitorii săi, deschide cu începere de la 1 și 15 Ianuarie o serie de abonamente, cu următoarele premii :

I) **Un gramophon american, cu 6 plăci, renumita marcă «The Star» din marele magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei 54.**

II) **Un fonograf Duplex, cu 6 cântece, de la magazinul general de muzică «La Harpa» strada Colțci 5.**

III) **Una pușcă de vânătoare cu două țevi, cal. 12 cu triplu zăvor de siguranță Greener, țeava stîngă choke-bore, etc.**

IV) **Una carabină Flaubert, sistem Warmont, cal. 9 m. m. pentru glonț și alicie. Ambele din marele magazin de arme B. D. Zisman, calea Victoriei 44.**

V) **Una mașină de cusut de mîna, sistem perfecționat, din magazinul L. Ressel, strada Carol 14.**

Abonamentul la «*Ziarul Călătoriilor*» în 16 pagini, cel mai mare ziar ilustrat și unicul în acest gen în toată țara, costă, cu avantajile chiar pe cari le acordă, numai 5 lei anual.

«*Ziarul Călătoriilor*» publică în fie-care număr o bogată materie, trei romane și numeroase ilustrații.

O altă favoare :

Cine face un abonament pe un an la «*Universul*», primește «*Ziarul Călătoriilor*», tot pe atîta timp, cu prețul jumătate.

— Bine, răspunde John, ascultător. Automobilul se apropia cu iuteala fulgerului.

Îl vedeau sărind, zbuciumându-se, trecînd peste niște obstacole serioase, servindu-se de roatele sale, ca de niște resorturi elastice.

Printr'o manevră îndrăzneată, și în adevăr abilă, obstacolele prea mari erau înlăturate, fără ca viteza mașinei să fie micșorată.

Cei doi aventurieri nu se puteau opri să nu admire abilitatea conducătorului.

Era o mașină din specia acelor care au fost supranumite «bolide» mașini construite anume pentru câmpii, pentru viteze mari și curse lungi.

Patru oameni erau în'însa; patru oameni voinici, cari stăteau cu corpurile aplecate înainte, confundându-se aproape cu mașina lor.

John zise de o dată camaradului său :

— Dacă ne-am încerca să-l trîntim la pămînt pe conductor ?

— Faptul acesta n'ar putea opri mersul mașinei, pentru că socot că nîl dintre tovarășii săi ar apuca îndată căma. Ne expunem prin urmare a un a-junge la nicî un rezultat.

Tot mai bine este să ochim cauci-

urile ; dar să facem economie de gloanțe. Nu se știe ce s'ar putea întâmpla.

— Ce să se întîmple ?

— Ei !.. domnii aceia, vîzîndu-și mașina distrusă, s'ar putea gândi să angajeze o mică luptă cu noi.

«Acum tăcere.

Automobilul era acum la o distanță foarte mică și din pricina termenului îndoiș, mergea cu o viteză scăzută ; împrejurare foarte favorabilă pentru aventurierii noștri.

Bob și John păreau de piatră ; nicî un mușchiu nu le tresărea.

Motorul gătăia cu putere, făcîndu-î impresia unei fiare sălbatice încîtușate.

Bob aruncă o privire repede lui John, și într'o șoaptă, îi murmură :

— Bigare de seamă !

Acuma automobilul pornise din noi cu viteza mare.

Dar în aceiași clipă aproape, o detunătură se auzi, urmată îndată de o a doua.

Automobilul își urmă drumul, nepăsător.

— Foc !.. comandă Bob, cu vocea sunătoare și stridentă.

Cît ai clipi din ochi, automobilul făcuse o săritură, care îl transportase la o distanță de vre-o trei-zeci de metri.

Cele două focuri răsunară împreună, confundându-se aproape.

— Miș de tunete!.. mormăi Bob.

— A scăpat!..

Abia pronunțase Iohn aceste două cuvinte desperate și iată că automobilul făcu o săritură prodigioasă și se învârti un moment în spațiu ca un titirez.

Apoi se abătu la pământ, rostogolindu-se și turtind sub greutatea sa enormă pe cei patru călători.

Cei două aventurieri se priveau uimiți, neîndrăznind să-și creadă ochilor.

— Ah, dar știți că avem noroc!.. murmură Iohn.

— Ne-au căzut în mână, cum ar cădea niște canari în cursă!

De sub masa automobilului porneau gemete, strigăte desperate.

Aventurierii înălțară din umeri și punându-și carabinele la cingătoare, porniră înainte.

— Ajutor!.. Ajutor!.. se auzea mereu strigând.

În aceeași clipă o explozie puternică se produse, arucând în aer rămășițele înformate ale mașinei, amestecate cu bucăți de membre omenești.

Focul se comunicase și la rezervoriul de eșență, care făcuse explozie.

— Amin!.. murmură Bob în bătaie de joc, făcând cu mâna semnul crucei.

Cei două tovarăși mergeau acum foarte repede, aruncând din când în când în urma lor câte o privire bănuitoare. Ei înțelegeau bine că nu puteau să aibă tot d'a-una parte de un noroc așa de mare și că dacă vre-un concurent nou s'ar fi prezentat, nu se putea ști la ce rezultat ar fi ajuns.

Din fericire acum nu mai erau despărțiți de țința călătoriei de cât de vre-o zece mile; în două ore de mers sănătos, puteau străbate această distanță.

Peste două ore aveau să se poată odihni, nu pe lauri, cum se spune de obicei, ci pe milioane. Ah!.. ce frumoase erau milioanele pe care aveau să le scoată densit din pământ!..

— Iată-l!.. tună de odată Iohn, care din instinct întorsese capul.

Bob se opri și trimise în spațiu o înjurătură puternică. La capătul câmpiei, ascunsă încă de norii de fum care umpleau orizontul, o mare de capete își făcuse apariția.

— La galop! comandă densul cu voce gătuită; la galop!

Și începu să alerge ca un nebun, târând în urma sa pe Iohn, care își pierduse cu totul cumpătul în fața acestei noi intervenții, la care se aștepta așa de puțin.

Dar alergau amândouă fără energie, fără convingere; pe măsură ce se apropiu de terenul atât de mult dorit, aveau par'că senzația că vor fi înlăturați de marea aceea grozava de capete care se îngrămădea în urma lor.

Puțin câte puțin, erau ajunși din urmă

și învăluți tot mai mult de valurile sgomotoase ale mulțimei lacome.

Din timp în timp, grupe mai mici se desprindeau din grămadă, luau în stăpânire un teren și se grăbeau să bată căpi-va stâlpi în pământ, pentru a semnaliza actul de proprietate cerut de lege. Toți erau înarmați și gata să-și apere cu carabina noua lor proprietate.

Bob și Iohn galopau ca și cei-l'alți chinuți acum de teama că vor găsi scumpul lor teren ocupat de către alții.

Nu mai pronunțau acum nici un cuvânt; alergau cu dinții strânși, cu coatele lipite de coaste.

Dar privirile repezi pe care le schimbau, erau îndestulătoare, pentru ca să-și poată ceti gândurile.

În sfârșit Bob arătă cu mâna o pădure care se întindea în dreapta lor.

— Acolo este, zise dânsul cu vocea înăbușită.

Amândouă se despărțiseră din mulțime și apucară spre dreapta, silindu-se să înlătore valurile de lume care le încâtușau mișcările.

Dar când se apropiară de mica pădure, niște oameni apărură ca din pământ; erau luptători voinici, purtând carabina pe umăr.

— La larg! li se strigă cu voce amenințătoare, pe când țevile carabinelor se îndreptau asupra lor.

Cei două aventurieri n'aură încotro; își schimbă direcția, și după ce mai făcură încă câte-va zeci de pași, se opriră și se lăsară să cadă la pământ cu ochii plini de lacrimi.

Perduseră partida!..

CAP. VII

Ideia ingenioasă a d-lui Bob

— John!..

— Bob!..

— Nu ești și tu de părere că mai bine ar fi fost să fi plesnit amândouă acolo în câmpiile înghețate ale Iukonului?

— De sigur. Cel puțin s'ar fi sfârșit odată cu noi și n'am mai avea nevoie să ne mai târâm pretutindeni o existență nemernică, cum facem de trei luni de când am sosit aici.

John Fructury suspină așa de lung, așa de adânc, încât și niște muni ar fi fost mișcați; apoi rămase tăcut, cu brațele atârinate de-a lungul corpului, cu capul plecat.

Bob se opri de cea-l'altă parte a drumului, într-o atitudine identică. Ca printr-o înțelegere tăcută, socotiseră amândouă că ar fi fost zadarnic să meargă mai departe și se opriseră.

— De ce ar fi mers mai departe?

«Ce ar fi putut să găsească nou, dacă ar fi mers mai departe?»

De trei luni, de când guvernul Uniunii, deschisese energic și inițiativei emigranților ținuturile rezervate din Cherokee, cei doi

aventurieri, sosiți prea târziu pentru a lua în stăpânire terenul ochit, rățăeau la dreapta și la stânga, închiriindu-și brațele celui care le oferea mai mult.

Dar ce existență pentru niște oameni care veniseră legănați de visurile unei averi enorme!..

Munca de dimineață până seara, ca niște robi, ca niște vite, fără un moment de odihnă. Cum înopăta, se înfundau în locante murdare și în câte-va momente perdeau la cârți tot câștigul lor din timpul zilei.

Și erau trei luni de când duceau această existență mizerabilă; și acum, se vedeau acolo, în mijlocul drumului, zdrențuroși, obosiți, cu buzunarele goale.

Și atunci, într'un moment de prea adâncă descurajare, Bob, viteazul, curajosul Bob Sindleton, nu mai fusese stăpân pe sine și lăsase să se întrevadă starea de plâns în care se găsea bietul său suflet.

Bine înțeles, găsise un eco puternic în sufletul amicului său.

— Ah!.. Ana!.. Ana!.. murmură Iohn Fructury, ca și cum și-ar fi vorbit sie însuși.

Cel-l'alt ridică din umeri:

— Mă faci să rid când te văd gândindu-te mereu la logodnica ta!..

Oare niște oameni ca noi au dreptul să aibă o logodnică?.. Inchipuește-ți, că printr-o minune oare-care, miss Ana ar avea puterea să te vadă în starea în care ești acum!.. Oh! știu că ar face frumoasă mutră!..

Iohn strânse pumnii amenințător, și ordonă tovarășului său să tacă.

— Oh!.. gemu dânsul, pentru a fi din nou bogat... bogat cum am fost odinioară, aș da bucuros o parte din carnea mea!

— Mai bine mi-ar plăcea să dau o parte din carnea vecinului!.. murmură Bob!..

Iohn își privi camaradul cu atenție, căutând să înțeleagă adevăratul înțeles, pe care-l dădea dânsul acestor credințe..

Cel-l'alt înfruntă privirea aceasta scrutătoare, fără să clipească, păstrându-și mereu pe buze un suris enigmatic.

Încetșor, așa de încetșor, în cât Bob abia putu să-l audă, Iohn murmură:

— Dar care vecin?

Surâsul lui Bob deveni și mai enigmatic încă.

— Da.., care vecin?.. repetă John.

Un moment, între cei două prieteni domni o tăcere adâncă.

De odată dintre buzele contractate ale lui John, țâșniră aceste cuvinte:

— Oh!.. Fahrenheit!..

Era aceasta explozia unei mâni spon-tane, sau poate că numele acesta pronunțat în asemenea împrejurări, era indicul unei asociații de idei?

Bob întrebă:

— Ei da! ce spui despre Farcheit?

(Va urma)

Toată familia șefului fu Masacrată.

ÎNȚĂRĂ CAUCIUCULUI

În timpul din urmă au sosit din Congo veștile unor grozăvii ne mai pomenite, săvârșite de soldații indigeni împotriva bieților locuitori negri.

Aceste grozăvii sunt provocate de către albi, negustori de cauciuc, și de către agenții locali ai societății de exploatare a cauciucului, pe motiv că negri n'ar lucra cu destulă destoinicie și n'ar da cantitatea de cauciuc impusă.

O comisiune de anchetă a fost trimisă în Congo; bieții oameni au rămas înlemniți în fața grozăviilor pe care le-au auzit.

Îndată ce s'a răspândit vestea că comisiunea de anchetă avea să judece cu cea mai mare imparțialitate, bieții negri au început să alerge din toate părțile.

Lontulu, primul șef din Bolima, a venit cu 20 de martori. El aducea cu dânsul 110 inele, fie-care inel reprezentând o viață sacrificată. Baghetele sau inelele acestea erau de diferite mărimi și reprezentau șefi și sclavi, bărbați, femei, copii,

la întâmplare. Șeful spuse comisiunii de anchetă niște povești neînchipuit de oribile; scene teribile de masacrare, de mutilare, de canibalism, păreau că nu se mai sfârșesc; și toate erau perfect adevărate, susținute de numeroși martori.

Cu toate că Lontulu era un șef suprem, ocupând una din cele mai splendide situații, a fost și dânsul legat și batjocorit alături cu sclavi.

Inunga din Ekerongo sosi, aducând cu dânsul un pachet de 33 de baghete, care reprezentau 33 de persoane ucise de către sentinele. El cită numele a patru albi care provocaseră măcelul; recunosc că oamenii săi omorâseră o sentinelă, dar asta numai după ce fuseseră atacați mai întâi.

După aceea apărură în fața comisariilor femeia Boali, tot din Ekerongo, care avea corpul oribil mutilat.

Femeia aceasta primise un glonte în burtă numai pentru că rămăsese credincioasă soțului ei, căutător de cauciuc. Cicatricele mai erau încă vizibile; sentinelele, fără nici un pic de milă, îi tăia-

seră un picior, pentru a-i scoate o baghetă de oare-care valoare. Cu toate acestea, femeia trăise; prezența ei în fața comisiunii de anchetă era cea mai eloquentă dovadă. Toți câți erau prezenți fură foarte rău impresionați.

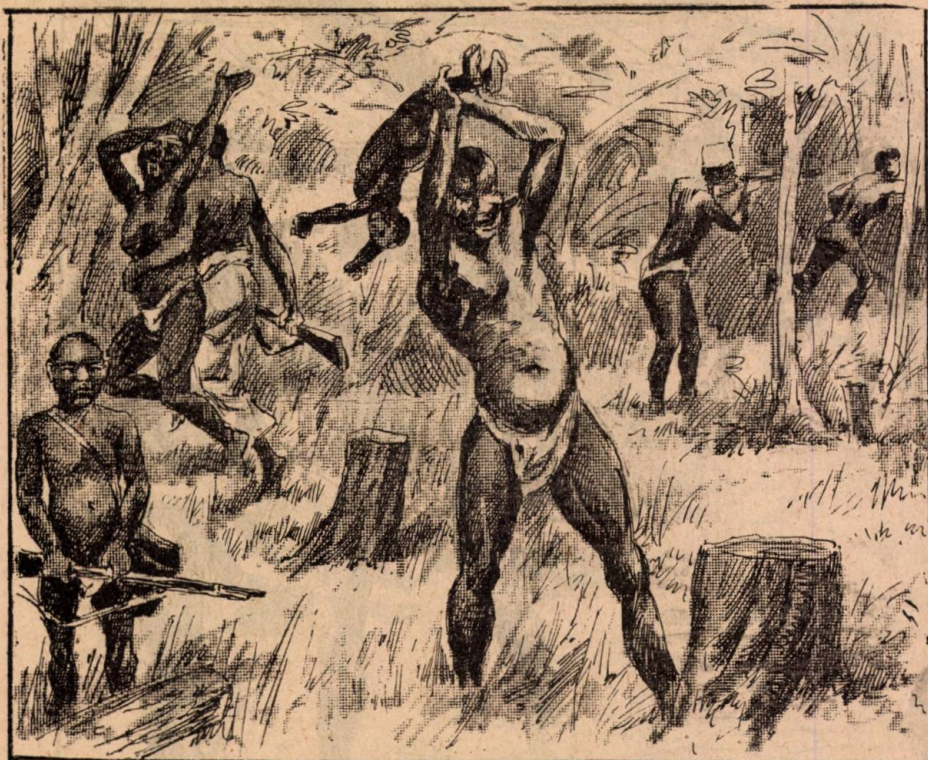
Soțul acestei femei, Lomboto, veni și el să întărească depozitia femeii sale; el adăogă că fusese biciuit pînă la sânge numai pentru că se arătase supărat când văzuse corpul mutilat al sărmanei sale soții.

Un alt șef, numit Bonkoko, povesti și dânsul crimele soldaților indigeni. Când a fost asasinat șeful Isekefasu, au fost masacrate și mâncate toate soțiile sale. Unul dintre soldați a apucat un copil de picioare și i-a zdrobit capul de trunchiul unui copac.

Și câte alte grozăvii nu s'au mai petrecut!..

«Am văzut — povestește unul dintre membrii comisiunii de anchetă — patru stâlpi, de care fuseseră legați patru oameni goi, cu capul ras și lăsați acolo timp de o zi și o noapte, fără hrană,

Un soldat zdrobi capul unui copil de trunchiul unui copac.

fără băutură. A doua zi dimineața, nenorociții aveau ochii eșiți din orbite și toate trăsăturile corpului umflate; chinurile lor erau așa de oribile, în cât implorau să li se dea o pușcă pentru a-și pune capăt zlelor. Erau niște funcționari indigeni din Aber, bănuți de complicitate cu locuitorii.

La Nkoli, după mărturia unui alt membru al comisiunii de anchetă, șeful satului perzând mai mulți bărbați, din pricina muncii prea grele care li se cerea, a cerut agentului societății micșorarea cantității de cauciuc pe cari erau dator să o recolteze. Agentul a refuzat și șeful satului a fost ucis pentru că la ziua hotărâtă nu s'a găsit cantitatea fixată de cauciuc.

Alt fapt. În Octombrie 1904, agenții albi din Boyeka au adus înaintea lor pe șeful satului Longhi, și i-au ordonat să lucreze cauciucul. Șeful a refuzat, pentru că satul său furniza albilor o cantitate considerabilă de piele și de pește. Agenții l-au bătut până la moarte.

Toate aceste lucruri au fost aflate de către comisiunea de anchetă; dar sunt unele grozăvii, care au fost aflate după plecarea comisiunii.

Iată ce povestește misionarul Harris despre vizita făcută satului Nsango-Mboyoy, în Ianuarie 1905 :

«Auzisem de mult vorbindu-se despre bogăția și frumusețea acestui sat; dar la sosirea noastră l'am găsit în mijlocul celor mai complete dezolări.

Era numai locul satului, locuitorii nu erau nicăieri.

«După multe cercetări, am putut descoperi ceea ce mai rămăsese din populația înfloritorului sat de altă dată; câțiva oameni abia.

«Dijma cauciucului era și aici pricina barbarilor; bieții negriți se plâneau că nu mai găsesc destul cauciuc, și că albiți le ordonă să-l scoată din pământ.

În acelaș sat corpul unei femei tusea despiciat în două, cu o cruzime fără seamăn; o altă femeie fu arsă de vie, sub ochii îngroziți ai familiei sale.

În urma tuturor acestor lucruri, oamenii de stat ai Belgiei, în frunte cu regele Leopold, au hotărât să decreteze reforma capitală a administrației Congoului.

E o rușine ca în timpurile noastre, lăcomia prea mare a unor oameni lipsiți de orice sentimente de bunătate, să-și mai poată găsi calea liberă, neoprită de nimeni.

Dar să sperăm că timpurile «Cauciucului roșu» au trecut.

Belgienii, care au îndeplinit în Congo o operă de colonizare atât de admirabilă, vor ști să ridice sus steagul civilizațiunii și al umanității.

C. Arg.

GHEȚURILE PLUTITOARE DE LA POLUL SUD

Cititorii noștri își mai aduc poate aminte despre o povestire publicată în unul din numeroasele noastre trecute, în care era vorba despre distrugerea neamului omenesc printr'un deluviu de gheață.

Orî cât de fantastică ar fi părut acea povestire, ea este confirmată în parte de către lucrările expediției căpitanului Scott, viteazul ofițer englez care a explorat regiunile antarctice.

El a putut să constate că enormii munți de gheață care înconjoară polul sud, sunt pe cale de a se desprinde și că mai curînd sau mai târziu vor fi țirîți în apele oceanului.

Să împrumutăm câte-va date și amănunte din raportul căpitanului Scott. Expediția sa ne arată că exploratorii își mai pot întrebuița încă timpul într'un mod folositor, la polul sud.

Una dintre cele mai frumoase descoperiri făcute de expediția engleză, a fost aceea a unui imens platoș, la o înălțime de mai bine de 3.000 de metri.

E un platoș fără nici un accident de teren, foarte potrivit pentru cursa unui automobil.

Căpitanul Scott l'a străbătut pe o întindere de 330 kilometri, fără să zărească la orizont vre-un semn care să-l facă să bănuiască că acolo ar fi marginea platoșului.

O altă minune demnă de semnalat, este faimoasa barieră de gheață care se prelungește la estul insulei Roos. Barierea aceasta este constituită din stînci de gheață perpendiculare a cărora înălțime variază între 20 și 80 de metri; lungimea sa este de 450 mile marine.

Comparând observațiile sale cu cele ale lui Roos, d. Scott a constatat că bariera de gheață se topește și înaintează. În timp de 63 de ani a înaintat cu 24 kilometri.

Căpitanul englez a mai făcut și o altă constatare, cât se poate de interesantă.

Se pare că această enormă barieră de gheață, care se credea constituită din bucăți mari de gheață, îngrădite deasupra stîncelor, nu este de cât un imens iceberg, cel mai voluminos iceberg cunoscut până acuma.

Oare această colosală îngrădire de gheață să fie plutitoare, după cum susține d. Scott?.. Și atunci, de ce stă ea de atîta vreme pe loc?.. Ce forță misterioasă o reține aproape de masivurile muntoase ale insulei Ross?.. Nimeni nu poate încă explica fenomenul acesta.

Dar se poate prea bine ca într-o zi monstruosul iceberg să ia drumul spre apele oceanului; atunci masa sa enormă scufundându-se, curenții reci vor porni în toate părțile, în spre uscat.

O altă observație a căpitanului Scott, din care iarăși se constată că ghețurile

de la polul sud se tocesc și devin plutoare este aceia privitoare la muntele Terror. Se știe că după declarațiile exploratorului Roos, muntele acesta era peste tot acoperit de ghiață; astăzi, în multe părți, stâncile apar goale.

După cum se vede, un nou și serios pericol amenință lumea și civilizația.

Prin ce mijloace va putea fi oare combătut?... B.

MAȘINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

«Dar lucrul acesta mă turbura foarte puțin acum; aveam pentru a mă apăra cea mai puternică armă pe care aș fi putut-o imagina vre-o dată împotriva Morlahilor, aveam chibrituri. Aveam de asemenea în buzunar și o cantitate oarecare de camfor, pentru cazul când ar fi trebuit să producă o flacără de o durată mai lungă.

Mi se părea că lucrul cel mai bun pe care l'am fi putut face, era să ne petrecem neaptea sub cerul liber, protejați de lumina unui fos. A doua zi dimineața, trebuia cu orice preț să-mi recuceresc mașina.

«Și totuși, pentru a ajunge la acest rezultat, n'aveam până acum în sprijinul meu, ca armă mai eficace, decât un simplu baston de fer...

«Speram însă, că porțile de bronz vor fi destul de slabe, pentru ca să poată ceda unor lovituri mai înverșunate.

XII

In mijlocul întunericului

«Soarele nu apusese încă, în momentul în care am eșit din palatul de cristal verde. Eram hotărât să-mi îndrept drumul fără nici o șovăire, spre sfînxul alb și credeam că e bine să străbat pădurea înainte de a înnopta, pentru ca astfel, a doua zi în zorii, să-mi rămâne mai puțină cale de străbătut. Planul meu era să înaintez cât mai departe îmi va fi cu puțință în seara aceea și apoi să ne oprim, și să ne odihnim, apăsăți de flăcările unui foc.

Pentru scopul acesta, am cules în tot timpul drumului, erburii și ramuri perfect uscate.

«Înaintam foarte încet, din pricină că Weena era din cale afară obosită.

«Ei însuși nu prea mă simțiam așa bine dispus, așa în cât, înnoptase de-a binelea, când am ajuns la intrarea pădurii.

«Weena, temându-se foarte mult de întuneric, voi să se oprească. Eu însă, am voit să înaintez cu orice preț. Nu dormisem de două zile și o noapte și eram foarte iritat; simțiam că somnul mă cuprinde, și odată cu el simțiam și apropierea Morlokilor.

Pe când stăteam la îndoială, am observat printre stușuri trei forme mișcătoare. Eram înconjurat din toate părțile de erburii și stușuri înalte, și cu

toate acestea nu mă simțiam aparat. Pădurea—după câte puteam bănui—trebuia să aibă o lărgime de mai bine de o milă.

Dacă am fi putut străbate pădurea mi se părea că pe coasta colinei vom găsi un adăpost sigur. Credeam că cu ajutorul chibriturilor și a camforului voi reuși să-mi luminez calea de-a curmezișul pădurii.

Nu știu dacă v'ați gândit vre-odată ce lucru rar este flacăra acolo unde nu trăiește omul, și sub un climat temperat.

Căldura soarelui nu este aproape nici odată destul de puternică pentru a produce flacăra. Fulgerul poate să distrugă și să carbonizeze, dar numai foarte arare ori este cauza unor incendii mai considerabile. Vegetalele descompuse, produc de asemenea în fermentația lor, călduri foarte mari, dar nu flăcări.

În epoca aceea de decadență arta de a produce focul, fusese cu totul uitată pe pământ.

Flacăra pe care am aprins-o, era pentru Weena un lucru bizar și cu totul nou.

«Mica ființă voia să se joace cu focul; dacă n'ar fi reținut-o eu, cred că s'ar fi aruncat în mijlocul flăcărilor. Dar eu am ridicat-o în brațe și cu toată rezistența ei, am pășit drept înainte, îndându-mă în pădure. Până la o oarecare distanță flacăra mi-a iluminat drumul. Întorcând capul, am putut vedea că focul de crengi pe care îl aprinsesem, se propagase acum și la erburile de prin prejur și că focul se întindea într-o curbă destul de lungă.

Am ris cu poftă și am pășit înainte. Acum era foarte întuneric și Weena era cât se poate de agitată; dar eu mă deprinsesem cu întunericul și vedeam încă destul de clar pentru a nu mă lovi de trunchiurile arborilor.

D'asupra mea totul era negru; numai din loc în loc mai puteam zări seninul albastru al cerului. N'aprindeam chibrituri pentru că mâinele nu-mi erau libere; în brațul stâng îmi purtam prietena și în cel drept bara de fier.

O bucată de vreme n'am azit în jurul meu alt zgomot decât acela al crengilor rupte sub greutatea pașilor mei și susurul vântului trecând printre frunze.

Dar peste puțin mi se păru că aud niște zgomote slabe. Atunci, înspăimântat, mi-am iubit pașii. Zgomotile deveniră și mai distincte și am putut recu-

noaște fără multă greutate vocii bizare pe care le auzisem în subterană.

Era, fără îndoială, Morloki, carei mă înconjuraseră puțin câte puțin.

În adevăr, peste un moment m'am simțit tras de haină; Weena se înfioră din tot corpul, tremură ca o porumbiță și rămase apoi într-o completă nemișcare.

Am văzut că sosise momentul să aprind un chibrit. L'am aprins, și ridicându-l în aer, am putut zări fețele livide ale Morlokilor, carei fugeau printre arbori. Am scos în grabă o bucată de camfor, fiind gata să aprind îndată ce chibritul avea să fie aproape de sfârșit.

Weena stătea neînsuflețită la picioarele mele; un moment am crezut că groaza o omorise.

Îndărătul meu pădurea părea plină de agitație și de murmurul unei trupe numeroase.

Mă pregăteam să ridic pe Weena și să-mi văd înainte de drum, dar atunci, oribila realitate îmi apără. În timpul cât mă oprisem, mă întorsesem de mai multe ori în jurul meu și acum perdusem în totul ideea direcției pe care trebuia să o urmez.

Ce era de făcut? După un moment de reflecție m'am hotărât să poposesc în punctul în care mă aflam.

Am rezemat-o pe Weena de trunchiul unui copac, și în grabă, am început să adun ramuri și foi uscate, pentru a perpetua focul camforului. Ici și colo, prin întuneric vedeam licărind ochii Morlokilor.

Pe neașteptate, flacăra camforului porni și se strânse.

Am aprins un chibrit aproape îndată, și am putut zări două fețe livide, care se folosiseră de scurtul moment de întuneric, pentru a se apropia de Weena.

Am aprins o altă bucată de camfor și am continuat să adun uscături.

Din întâmplare am observat că frunzișul de de-asupra mea era mult mai uscat decât cel de pe jos; nu mai plouase de mai bine de o săptămână și foile copacilor deveniseră sfărâmițoase de uscate ce erau.

Am aprins un foc de uscături, destul de bunicel; după aceea m'am ocupat de Weena, a căreia nemișcare începea să mă îngrijească serios.

Focul ardea mereu și cum mă simțeam obosit, m'am așezat și eu alături de Weena.

Pădurea întreagă era plină de un zgomot pe care nu-l puteam înțelege.

Pe urmă, nu știu ce-a mai fost; dar știu că m'am deșteptat tresărind. Morloki mă înconjurau din toate părțile; zecă de mișcări mă pipăiau corpul.

Am căutat repede cutia de chibrituri, dar n'am mai găsit-o. Morloki mi-o furaseră.

Am înțeles îndată ce se petrecuse. Cuprins de oboseală adormisem; în timpul acesta, focul de uscături se stinsese.

și Morlokiî, cari stăteau la pândă, se apropiaseră.

Eram descurajat acum, și nu mai luptam; dar, de-o dată, am simțit o mușcătură la gât.

Senzația aceasta de durere m'a revoltat; am întins mâna și am dat peste bara mea de fer.

Am început a o învârti ca un nebun în jurul meu; auzeam zgomotul oaselor zdrobite.

Știam bine că Weena și eu eram perduți, de oare-ce lupta aceia disperată n'avea să poată dura multă vreme; am hotărât însă să-mi vind viața cât voi putea mai scump.

«M'am sprijinit de un copac, continuând mereu să învârtesc de-asupra copacului meu solida bară de fer.

Pădurea întreagă era plină de strigătele Morlokilor.

Un moment trecu. Morlokiî se țineau acum mai la distanță; cu toate acestea, mi s'a părut că observ printre ei o agitare și mai mare încă, strigătele lor mi se păreau mai alarmante.

Mi-am plimbat privirea de jur împrejur și mi s'a părut că observ un lucru bizar. Se părea că întunericul este alungat puțin câte puțin și că lumina se răspândește în jurul meu.

«Am început să disting într'un mod vag formele Morlokilor; cu uimire i-am văzut fugind drept înaintea lor, fără să mai întoarcă capul îndărăt.

Nu pricepeam nimica. Și pe când steteam ast-fel, nedormit, am zărit o scântee roșie perzându-se printre ramuri.

Am înțeles atunci care era pricina murmurului pe cari le auzisem mereu prin pădure, și care era cauza fugii Morlokilor.

Pădurea era în flacări. Focul pe care îl aprinseserăm pe câmpie, se propagase încetul cu încetul și ajunsese până în pădure.

Trunchiurile uscate se aprinseseră unul câte unul, și acum pădurea întreagă era transformată într'un adevărat focar.

M'am întors și am căutat o pe Weena; dar mica ființă nu mai era nicăieri.

Vedeam bine că mai am multă vreme de stat pe gânduri; am pus mâna pe bara mea de fer, și am început a alerga și eu ca un nebun pe urma Morlokilor.

Era o cursă fantasmagorică. Din loc în loc, întâlneam în calea mea aripă din pădure arzând, și eram nevoiți să fac lungi înconjururi.

«Am ajuns în sfârșit într'o mică poiană. În fața mea se desfășura cea mai frumoasă, cea mai interesantă priveliște pe care am văzut-o în vârsta aceia viitoare.

Morlokiî alergau zăpăciți în toate părțile; lumina era acum așa de mare parcă ar fi fost ziua.

M'am preumblat printre ei, cerând s'o găsec unde-va pe Weena, saū măcar o urmă, un indiciu despre trecerea ei, dar Weena nu era nicăieri.

«În mijlocul luminei care-î înconjura acum din toate părțile, Morlokiî deveniseră orbi; se agitău desperați, căutând să înconjoare flăcările, și nemereu tocmai acolo unde focul era mai mare.

Cea mai mare parte a acelei nopți teribile, m'am crezut eu însumi în prada unui vis înșelător.

Strigam, îmi mușcam brațul, mă puneam jos, mă sculam, cerând să mă conving că eram în adevărat treaz. În sfârșit, de-asupra luminilor roșietice ale incendiului, de-asupra norilor de fum, de-asupra arborilor pe jumătate carbonizați se urcără triumfătoare primele raze ale aurorei.

«Din nou am început s'o caut pe Weena; dar n'am găsit-o nicăieri. De sigur că Morlokiî lăsaseră micul ei corp în pădure. Gândul acesta m'a mai liniștit, eram vesel că mica ființă scăpase de soarta care-î era rezervată.

Din poiana ridicată în care mă aflam acum, puteam distinge prin mijlocul fumului, palatul de porțelan verde. Puteam prin urmare să regăsesc din nou calea în spre Sfinxul alb.

Atunci, încetând de a mă mai ocupa

de Morlokiî, care mai rățăeau încă pe ici-colo, în jurul meu, mi-am înfășurat niște tufe de iarbă în jurul picioarelor și am pornit încetișor printre trunchiurile calcinate, spre sfinxul în care era ascunsă mașina mea.

Mergeam foarte încet, pentru că mă simțeam peste măsură descurajat; moartea micii Weena mi se părea o adevărată calamitate.

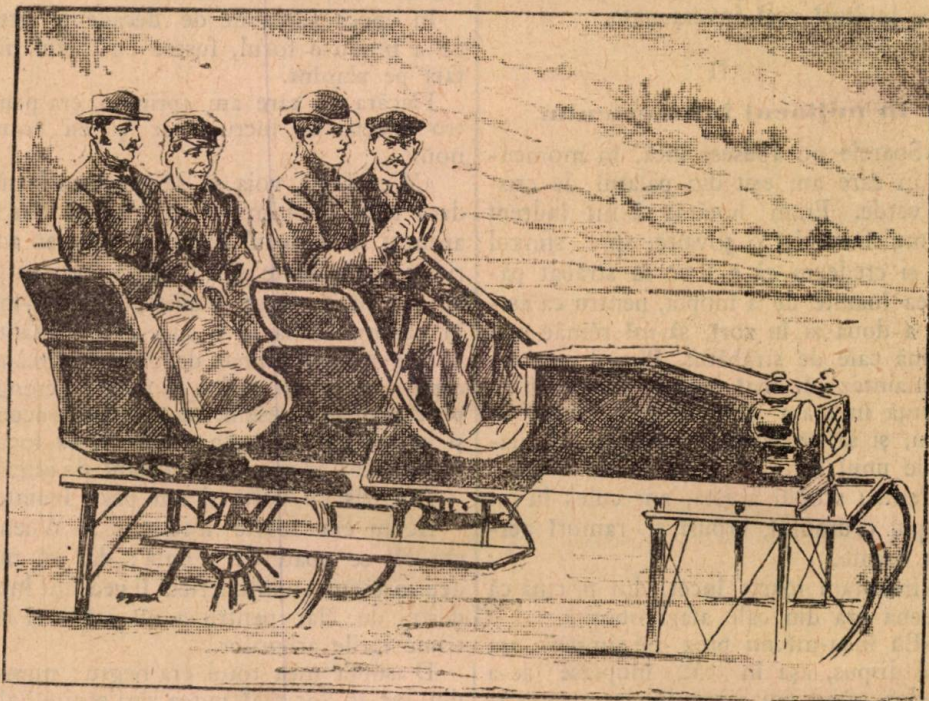
Eram din nou singur; și ce teribilă era singurătatea în mijlocul lumii aceleia !..

Imi reveni îndată în minte amintirea câtor-va dintre voi, amintirea unui colț din camera mea; și mă cuprinsese un dor nebun de lumea mea, un dor care era o adevărată suferință.

Înaintând printre trunchiurile carbonizate, am făcut o descoperire îmbucurătoare: în buzunarul pantalonilor mei mai erau încă vre-o câte-va chibrituri, care căzuseră fără îndoială din cutie.

Morlokiî avuseseră imprudența de a mi le lăsa.

(Va urma)

O sanie automobil

O SANIEA-UTOMOBIL

Ilustrația noastră reprezintă o sanie automobil, pe care a construit-o un inginer american. Se spune că preumblarea cu acest vehicul este foarte plăcută, dar

nu se poate ajunge la o viteză mai mare ca 35 kilometri pe oră. Din cauza aceasta sâniile-automobil nu sunt prea întrebuintate de sportmenii.

SPORTURILE AMERICANE

De atâtea ori am avut prilejul să arătăm că tinerii iankei aduc în jocurile lor o ardoare aproape sălbatică, în cât, aproape nici nu mai e nevoie să spunem că jocul «Battle of the Bowl», despre care voim să vorbim nu e de loc un joc pentru domnișoare...

Maî cu seamă la universitatea din Pensilvania — faimosul stabiliment din Filadelfia — se poate judeca cât de mare este brutalitatea acestui joc.

Studentii sunt împărțiți în două tabere: «freshmenii» (studentii cei noui) și «sofomorii» (studentii cei mai vechi). Sunt două câmpuri dușmane, cari organizează adese ori între ele adevărate lupte.

Dar să revenim la joc. Bow-ul este un fel de roată de metal, pe suprafața internă a căreia sunt gravate niște caractere grecești.

E, ca să zicem așa, «palladium-ul», obiectul sfânt al stabilimentului.

Câte-va zile după începerea cursurilor, «freshmenii» și «sofo norii», își dispută posesiunea «bowl»-ului.

Studentii vechi aleg pe cel mai robust și mai agil dintre ei, pentru a-i încredința paza obiectului sacru; studentul acesta este numit «bowlman».

În curând încep niște lupte furioase; bietul paznic are multe de îndurat; plătește foarte scump gloria de a fi «bowlman».

Într'un spațiu așa de restrâns ca acela al articolului nostru, nu putem avea pretenția de a descrie toate peripețiile jocului.

Ne vom mulțami să vorbim despre «rush».

Iată în ce consistă el:

Să presupunem că «bowl»-ul fusese cucerit mai înainte de către freshmeni.

Pentru ca dânsul să-l poată păstra tot timpul anului, trebuie îndeplinite anumite condiții, printre care cea mai grea este prinderea fostului bowlman, și le-

garea bowlului, de unul dintre picioarele sale.

Natural că studenții vechi își dau toate silințele pentru ca nici o dată condiția aceasta să nu poată fi îndeplinită.

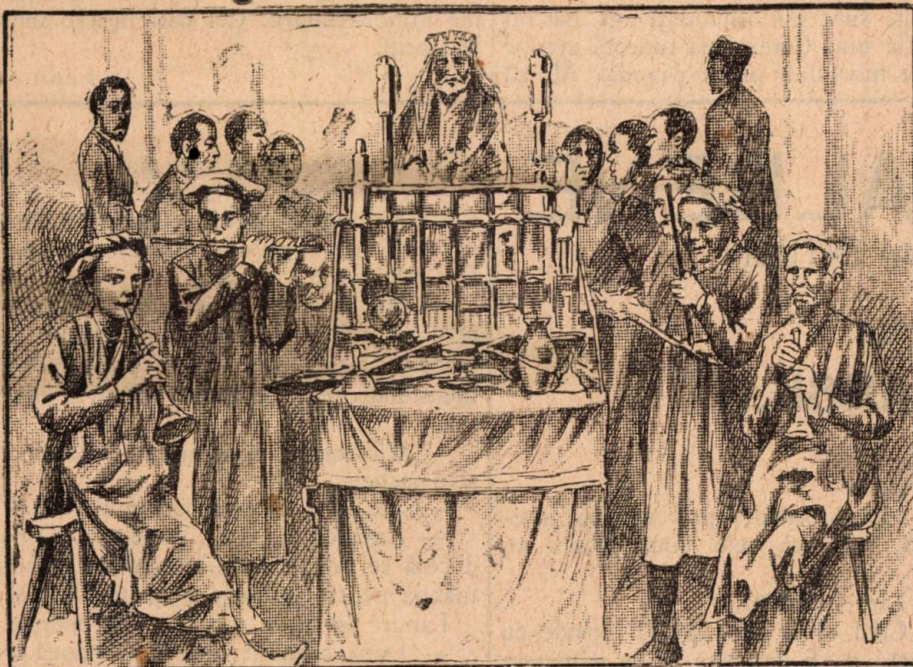
După aceea, începe o nouă luptă.

«Bowlul» este așezat în mijlocul câmpului de luptă. La un semnal dat, ambele tabere, așezate la distanțe egale, se reped, și o luptă teribilă se încinge.

Fie-care caută să atragă bowlul în spre partizanii săi. După un sfert de oră de luptă, arbitrul dă un nou semnal; juriul numără atunci mâinile cari ating bowlul. Dacă mâinile cele mai numeroase aparțin freshmenilor, acestora li se încredințează onoarea de a fi păstrătorii bowlului. Și viceversa.

«Battle of the Bowl», tinde să devie celebru în toate părțile Americii; el amenință să ajungă în curând jocul de predilecție al tuturor școlărilor iankei.

Alexandru.

Ceremonia în altar

Ceremoniile religioase ale Anamiților

În toate timpurile și în toate țările din lume, omul s'a agățat de misterele care sunt în stare să dea unui cult religios o putere superioară.

În Extremul Orient, templele sunt foarte dese la Chinezii, și mai cu seamă la Anamiții.

Preoții budiști celebrează numeroase slujbe. În mijlocul fie-cărei pagode este un altar consacrat lui Budha. Preoții se

învîrtesc solemn în mijlocul acestui altar, purtând în mână lumânări aprinse; une ori se opresc și aruncă într'un fel de cuptor înroșit, grăunțe, pronunțând formule misterioase. Din timp în timp preoții sau mai bine zis bonzii, întovărașiți de o orchestră compusă din flaute, gonguri și tam-tame, cântă imnuri în onoarea lui Budha. Iată o bucată caracteristică dintr'o leturghie extrem-orientală.

«Cântați laude lui Budha!.. Bărbați virtuozii și femei pioase, lăsați-vă inima

să se umple de bucurie și uitați! Strigați cu toții! he-ha! ha-ha!.. ha-ha!.. Ascultați tamburul Legii Eterne inventat de către bătrânul Yas, împăratul învâraților: tong-tong, tong tong!.. Ascultați țimbalele legii eterne: țșa, țșa, țșa!.. Agitați clopoțeii tobelor!.. Cântați mereu gloria lui Budha!..

O împrejurare care îi face pe budiști să se ducă foarte des la pagodă, este credința lor în farmece și descânțece.

De câte ori vrea budiștii să scape de sub puterea unei vraje, sau să-l stăpânească pe cine-va prin vrajă, se duce la pagodă.

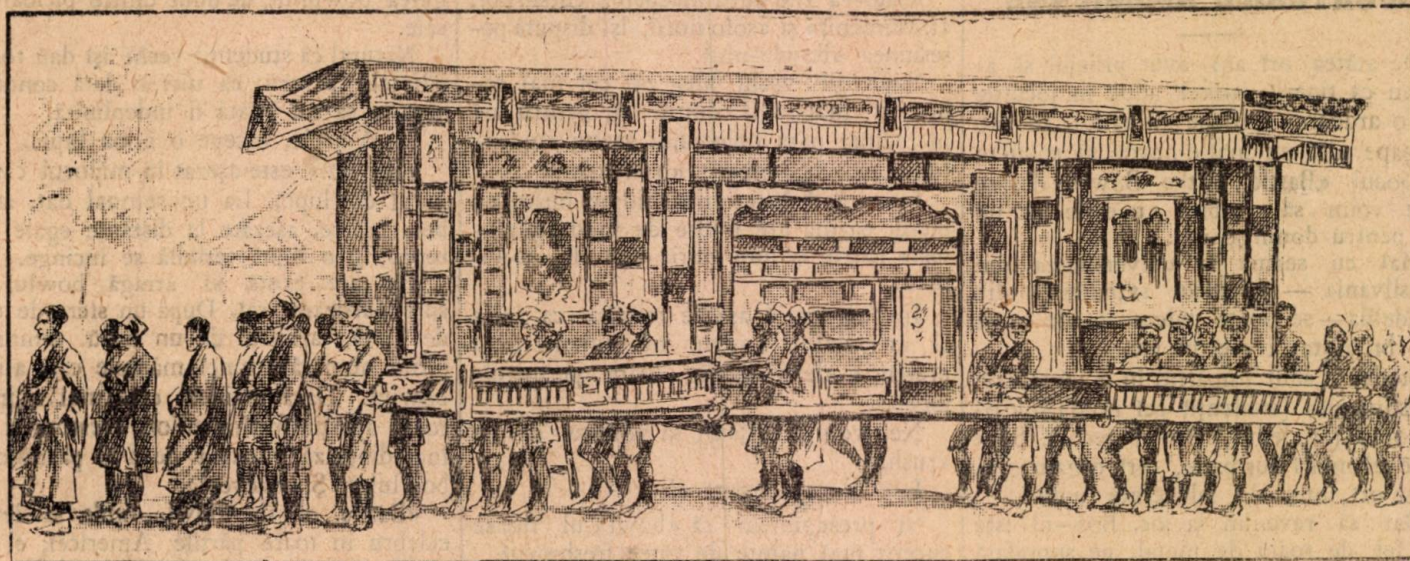
În înțelegere cu bonzul care a fost de mai înainte ales, cel care se roagă, fabrică dintr'o pastă moale, un om care reprezintă dușmanul. Omul acesta este înconjurat, sau mai bine zis învălît în trei-zeci și două de foi de hârtie, pe care sunt desemnate capete de câini și de boi. Hârtiile acestea sunt aprinse la flacăra unei luminări roșii.

Pentru ca rezultatul ceremoniei să fie sigur, trebuie să se îndeplinească numai de cât două condiții: mai întâiu, ca cenușa hârtiilor arse să fie amestecată cu ceaiul aceluia care trebuie să fie atins de puterea vrajei, și apoi ca formulele descânțecelor să fie pronunțate cu voce tare. Vom cita aici una din aceste formule, care este absolut autentică. Se va vedea îndată că formulele acestea sunt inspirate de niște suflete în adevăr barbare.

«Perir'ăi la capătul său la mijlocul drumului, mie tot una îmi este!.. Numai să te văd mort!.. Pământul — singurul bun al vagabonzilor — să-ți servească de pernă!.. Toată familia ta să fie înmormântată împreună cu tine în același sicriu, sau mai bine să rămâneți cu toții fără de morminte!..

«Cădear'ăi pradă celor cinci fulgere!..

Ceremonia înmormântării la Anamiți

Mistuite-ar focul cerului!.. Veți fi dus ca un porc sau ca un câine; veți fi tăiat în miile de bucăți!.. Faceți cerul ca corpul tău să nu mai aibă odihnă și spiritul tău fie în veșt chinuit de geniile rele».

... Fără îndoială însă că spiritele sau geniile rele vor rămâne surde în fața a-

cestor rugă, dacă inamicul nu va înghiți cenușa celor treizeci și două de foi de hârtie!..

Cât despre oamenii care mor de moarte naturală, sunt înmormântați toți, dar nu ca pe la noi. Ceremonia funebă are loc în casa mortului, nu la pigodă. Morții

sunt transportați după averea lor, sau în sicrie de lemn prețios, sau într'un fel de răgi rudimentare. Toate rudele mortului sunt obligate să ia parte la ceremonia înmormântării. Cei care lipsesc sunt pedepsiți.

Leon.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

PARTEA ÎNȚEA

MISTERELE MARSILIEI

— Urmare —

Max se apropiase; se aplecă și pipăi cu mâna cenușa rămasă, examinând-o cu atenție.

Lucrul acesta nu prea avu darul să îi placă d-lui Landré.

— Oh! exclamă dânsul, se vede de departe că e hârtie.

— În adevăr, ved și eu că e hârtie, răspunse falsul Landrun, cu un accent așa de ușor de ironie, în cât numai Violeta putu să-l observe.

Dar nu uitați că eu nu sunt polițist, și prin urmare, nu pot avea experiența d-tră. Iați parte la o anchetă și cautați să mă instruiască.

D. Landrun nu era de loc simpatic polițistului; Dodo, celebrul Dodo, îi întoarse spatele și reveni în spre doctor.

— Ferestrele și coșurile, zise dânsul, trebuiesc scoase din ipoteză; rămâne numai calea ușilor.

— Lucrul e imposibil, pentru motive pe care vi le-am spus.

— De alt-fel, lucrul acesta n'are nici o importanță.

— Da?

— Faptul brutal, faptul care ne interesează, este că cele două nebune au fugit.

— Fără îndoială.

— Cred că le vom putea prinde cu ușurință; va fi de-ajuns să le trimitem semnalmente în toate direcțiile.

— Drace!... Două nebune lăsate în voia lor, nu vor putea să ajungă departe.

Și adresându-se d-nei Baroy:

— Ești așa de bună, să ne spui ce costume purtau erii cele două bolnave?

Supraveghetoria răspunse cu indiferență.

— Lucrul e foarte ușor... cu atât mai mult, cu cât cele două deținute n'au luat cu ele de cât un singur costum... Celelalte haine le-au lăsat aici... Prin urmare...

Landré își frecă mâinele, plin de veselie.

— Nu vă spuneam eu!.. Și unde sunt hainele rămase?

— În cabinetul de toaletă.

— Să mergem să le vedem.

— Nu mai e nevoie, domnule inspector... Am examinat totul de aproape... Dar dacă voiți... poftim.

— Nu, nu, mai bine e așa... Eu nu prea am multă pricepere în chestiuni de haine femești... Explicările d tale vor fi îndestulătoare... Ce haine purtau deținutele?

— Un costum bleu-marine complet și o jachetă.

— Care din două avea costumul acesta?

— Amândouă, d-le inspector. D-na ducesă se ocupa de îmbrăcăminte și comanda pentru prietena ei haine la fel.

Landré își frecă mâinele cu energie.

— Două costume identice. O nouă ușurință în cercetări.

— Ce ghete purtase?

— Ghete fine, cu tocuri înalte.

— Si pieptănătura?

— Părul încrețit, pieptănat sus.

Polițistul își scoase carnetul, și notă toate aceste amănunte.

— Să n'ai nici o grijă, d-le doctor, spunea dânsul în același timp... Cu semnalmentele acestea, fugarele vor fi readuse în casa d-tale înainte de a trecut patru-zece și opt de ore.

Polițistul se întrerupse brusc, și adresându-se d-nei Baroy.

— Uitam un lucru... Aveau ceva bănuială ele?

— Nu cred, d-le inspector... Dar nu pot afirma lucrul cu o siguranță abso-

lută... Am lipsit în timpul din urmă... trebuind să veghez lângă patul copilului meu, care era bolnav.

— Departe ai fost?

— La Aix... fiul meu Ludovic... un tânăr de vre-o opt-spre-zece ani, era bolnav. D. doctor mi-a dat voie să mă duc să-l îngrijesc, și am rămas timp de opt zile afară. M'am reîntors abia alaltă-eri.

— Dar ești, pot să răspund la întrebarea d-tale, întrerupse medicul. Notarul familiei de Roche-Somaille 'mă trimete regulat o sumă fixă, pe care o administreze eu însumi...

— Așa dar, banii n'ajungeau în mâinile lor... În cazul acesta vor fi prinse și mai curând încă de cât cum credeam.

Supraveghetoarea îl opri:

— Dar ai luat cu ele niște obiecte de valoare.

— Obiecte de valoare?... repetă Dodo, întorcându-se brusc spre aceia care vorbise.

— Da; lipsește un sac de piele roșie, care conținea niște bijuterii. Nu pot ști dacă bijuteriile acelea aveau o valoare mare... dar instârșit, trebuia să vă spun faptul.

— Bine ai făcut... De cât, întâmplarea aceasta nu poate fi de cât spre binele nostru.

Și cum toată lumea rămăsese uimită, inspectorul bine voi să explice.

— Vinderea sau cumpărarea de bijuterii sunt supuse unor regulamente severe.

Dacă sârmanele nebune vor căuta să își transforme bijuteriile lor în bani, vom afla lucrul îndată.

Apoi din ce în ce mai mulțumit de sine însuși:

— Acuma, nu mai avem nimica de văzut aici. Dacă ne-am duce să punem câte-va întrebări d-nei Sidonia, care a stat de pază astă noapte?

La ordinele d-tale, răspunse doctorul. Trebuie să ne scoborim din nou și să ne îndreptăm spre scara de serviciu.

Pe când se pregăteau să iasă din sală, Cezar Landrun îi opri:

— Domnul doctor nu ne a spus că mai exista aici și o a treia esire?

— Ba da; dar e condamnată.

— Știu. Dar, de vreme ce suntem aici, mi se pare că n'ar fi rău s'o vedem și noi. Ne vom asigura încă odată, că comunicația este imposibilă pe acolo.

— Este absolut imposibilă! afirmă d-na Baroy, cu vioiciune.

— Drace! mormăi d. Landré, aceasta este o chestiune cu totul elementară. Personalul s'a îngrijit de mai înainte. În sfârșit, pentru a face pe gustul domnului, să mergem să vedem ușa condamnată.

Vocea agentului de poliție era plină de o ironie rău ascunsă.

Se îndreptară spre ușa condamnată.

D. Iohn, foarte intrigat, pune mereu

întrebări d-nei Baroy, care răspundea cu multă amabilitate.

Violeta putu să se apropie de Max, și să-i murmure la ureche.

— Ei bine?

— Ei bine, răspunse dânsul, cele două doamne au fost ajutate în fuga lor.

— De către cine?

— Nu știu încă nimica.

— Supraveghetoarea la care ne ducem acuma, poate?

— Nu știu. Fără îndoială, se pare absurd din partea unei femei cât de puțin inteligentă, să aleagă tocmai noaptea, când e dânsa de gardă, pentru a pune în executare o evadare.

— Mai curând așa crede că dânsa nu știa nimica.

CAP. VIII

Urma unui picioruș

La capătul coridorului era o încăpere mică, neregulată, în care domnea mereu un fel de penumbră.

În încăperea aceasta era ușa condamnată de către doctor.

Se vedea bine că ușa aceasta nu fusese deschisă; bare mari de fer erau aplicate în lung și în lat.

Landré aruncă o privire plină de ironie presupusului Landrun.

— Iată că am făcut și pe gustul domnului, zise dînsa. Acuma am pierdut destulă vreme... Să mergem spre camera Sidoinei Lougé.

Agentul triumfa; el zdrobia cu superioritatea sa pe necunoscutul acela, care ne pofit de nimeni, se amesteca în anchetă.

Fără îndoială, doctorul și d. Iohn erau de aceeași părere, căci porniră îndată în urma poliștilor.

Max rămase mai în urmă, lângă ușa pe care inspectorul o examinase cu așa de puțină atenție.

— E prea întuneric aici, murmură dânsul.

Și scoțând din buzunar o cutie dechibritură, aprinse unul și se apropie mai mult de ușă.

— Ce faci acolo, domnule?

Chestiunea aceasta fusese pusă cu jumatate de voce, de către supraveghetoarea Berta Baroy.

Cu toate că accentul vocii era liniștit, un observator ar fi putut ghici în aceste câte-va cuvinte, oare-care neliniște.

Landrun răspunse.

— Oh!.. privesc, doamnă... Am și eu acasă mai multe uși condamnate... Sistemul aplicat aici mi se pare mai practic, și-l examinez mai de aproape, pentru ca să-l aplic și la mine...

Supraveghetoarea voi să răspundă ceva; dar Max era acum departe, lângă grupa celorlalți.

Tinera englezoaică era puțin mai în urmă.

— Ușa condamnată a fost deschisă, și

murmură romancierul... Lucrul se poate observa bine...

— Așa se explică cum de n'au văzut nimica supraveghetoarele.

— Fără îndoială... Fugarele au putut să treacă pe scara de serviciu... Dar, tăcere... Nimeni nu trebuie să afle.

Călăuziți de către doctor, coboră treptele.

Landré, care își uitase necazul său pe Cezar Landrun, întrebă cu veselie arătând o mică clădire de scânduri:

— La ce servește magazia asta?

— E pentru zilele de ploae, răspunse doctorul. Oamenii de serviciu își schimbă acolo încălțăminte.

— Bine, bine... să ne urcăm.

— Un moment, se rugă Violeta, căreia romancierul îi șoptise ceva.

— Ce dorește, domnișoara?

— Aș dori să știu unde conduce aleia aceasta a grădinei?

Tinera fată arătă cu mâna o alee oblică care trebuia să conducă la vre-o intrare dosnică.

— Oh! răspunse doctorul, e o alee de serviciu, numai pentru trebuințele furnizorilor.

Și cu un surâs omul de știință adăugă:

— Se vede bine, nu-i așa? Grădinarii nu prea se îngrijesc mult de dînsa...

— Pentru că a fost vorba de grădinarii, exclamă falșul Landrun, n'au găsit dinșii nici o urmă pe aleele parcului?

— Nici una, domnule.

— Ah!.. ah!.. mormăi Landré... Lucrul e cam bizar... Trebuie să mărturisii și d-tră că pensionarele n'aveau aripi... Au trebuit să atingă pământul pe unde va.

— Fără îndoială... Dar n'au lăsat nici o urmă...

Am căutat eu însumi în jurul casei, dar n'am găsit nimica.

— Fără îndoială că grădinarii au măturat aleele înainte de inspecția d-tră.

— Grădinarii mi-au afirmat că nu era nici o urmă. Cu toate acestea lucrul e cu puțință... Dar cred că dacă ar fi fost vre-o urmă, ar fi observat-o și ei... știți că cele două pensionare erau foarte elegante încălțate... Erau niște urme prea mici, prea particulare, pentru ca să se peardă neobservate...

— Urmele lor sa au amestecat poate cu acelea ale celorlalte vizitatoare...

— Lucrul nu e cu puțință... La orele șapte, oricând vizită încetează, și grădinarii mătură toate aleele...

Prin urmare, dacă ar fi fost vre-o urmă, trebuia să fie observată...

— Și spuneți că n'a fost nici o urmă... E bizar... Grădinarii d-tră au măturat aleele fără să observe... Dar... bine voiți a ne conduce spre camera d-nei supraveghetoare...

Inspectorul se opri o clipă; apoi își sfârși fraza, cu un aer fin.

— Spre camera d-nei supraveghetoare, care, se poate prea bine să fi manifesta,

oare-care bună-voință la adresa pensionarelor d-tră...

Doctorul deschise gura pentru a protesta; dar agentul îi opri.

— Să ne urcăm, domnule doctor... În cele din urmă, totul se va explica.

Urcară treptele.

— Unde este camera d-nei Sidonia?... întrebă agentul.

Doctorul arătă cu mâna una dintre ușile care se deschideau în coridor.

— Bine... toată lumea să rămâne tăcută. Lăsați-mă pe mine să lucrez.

Și mergând în virful degetelor, se aprie de ușa indicată. Ajuns acolo, se aplecă puțin înainte, și rămase în ascultare.

— Nimic! murmură dinsul, după un moment... Oare d-na Sidonia nu mai este aici?

Toți se grupară împrejurul lui. Medicul alienist și d. Iohn erau cât se poate de nerăbdători; Max și tinera englezoaică păreau indiferenți, d-na Baroy avea înțipărită pe figură o expresie nedefinită.

Poliștistul deschise ușa cu bruscheta și intra în cameră.

O voce îi spăimântată, strigă dinăuntru.

— Cine-i acolo?... Ce voți?... O brună robustă, de vre-o douăzeci și opt de ani, își scoase capul de sub cuvertură. Camera era drăguță, supraveghetoarea era și mai drăguță încă. Pretutinderi dominau numai colorii vii, rîzătoare...

Sidonia își potrivea părul și exclamă cu accentul ei puternic de Provensală.

— Ehe!... domnule doctor, de ce naiba v'ați urcat cu toți la mine?

Doctorul rămase tăcut. Landré fu acela care răspunse, cu vocea sonoră și severă, grav ca un președinte de tribunal.

— Am venit la d-ta, în numele legii, domnișoară.

— Ce lege?... întrebă dinsa, deschizând niște ochi mari și rîzători.

— Legea care vine să te întrebă ce știi în privința evadării d-nei ducese de la Roche Sonnaillie și a Monei Labianov.

— Ce știu?

— Da... Nu e nevoie cred să-ți mai amintesc că interesul d-tale este să spui adevărul... tot adevărul...

Sidonia răsă, arătându-și dinții ei puternici și albi.

— Să spun tot adevărul, nu este așa? Il voți spune, domnule; îl voți spune... Dar vă mai spun de mai înainte, că nu veți afla mare lucru din vorbele mele...

În fața acestui răspuns, Landré deveni încă și mai grav, și mai sever.

— Cele mai grave presupunerii apasă asupra d-tale.

— Oh!... dar pe mine nu mă apasă nici de cum.

— Să nu cum-va să te încerci să minți...

D-na Sidonia încreți din sprincene, și răspunse supărată:

— Nu s'ar putea, d-le, să fii ceva mai politicos?

— Eu sunt d. Landré, inspector al poliției marsiliene.

— Și eu sunt Sidonia Lougé, dintr-o familie foarte onorabilă, d-le poliștist. Și chiar de-ai fi însuși prefectul poliției, trebuie să te porți politicos cu mine.... Căci altminteri, îți arăt ușa. Acum ești prevenit. Aș putea să știu ce dorești?

— Știi bine, Sidonio, zise doctorul, că eu mă voi pune garant pentru d-ta... Dar trebuie să răspunzi... Două pensionare au evadat; poliția trebuie să facă o anchetă... Un amănunt care nouă ni se pare fără nici o însemnătate, ar putea să lumineze dintr-o dată afacerea.

Sidonia începu a ride:

— Haide, d-le poliștist, întreabă-mă... Voi răspunde tot ce știu.

Violeta și Max erau încântați de modul cum îl primise supraveghetoarea pe poliștist.

Acesta însă nu era de loc încântat.

Înțelese că pentru a scoate ceva din gura Sidoniei, trebuia să procedeze cu cea mai mare blândețe.

— Dorim să știm, d-soară, ce s'a petrecut în timpul nopții d-tale de gardă.

— Ce s'a petrecut?... Ei!... Pe la orele 10, ca de obicei, am venit să schimb pe d-na Baroy; am închis toate ușile și am luat cheile.

— Ești sigură că toate ușile au fost închise?

— Sigură... Eram două și lucrul a fost cât se poate de simplu.

— Bine.... Bolnavele au fost închise; ce-ai făcut d-ta după aceea? Ne-am dus și am pus cheile la locul lor, în cuiu... După aceea ne-am dus să ne luăm sticla cu vin de chinchină... Vinul acesta e minunat: o ajută la veghe pe aceea care e de noapte și pe cea-laltă o ajută la dormit.

Și veselie supraveghetoare izbucni într'un hohot de ris.

«D-na Baroy a plecat, continuă dânsa; eu am rămas și am început să citesc un roman foarte frumos, pe care mi l'a împrumutat portarul... E un roman pe care aș putea să-l citești și d-ta, d-le poliștist.

Inspectorul, enervat de modul acesta de explicare, voi s'o întrerupă. Dar doctorul se aplecă spre dânsul și-i șopti:

— Las-o să vorbească cum vrea dânsa. Mai rău e dacă o întrerupem.

Sidonia continuă:

— Credeam că voi sta toată noaptea citind. Romanul mă interesa peste măsură. Dar, în timpul nopții am adormit. Nici o dată nu mi s'a mai întâmplat să adorm când eram de gardă, pentru că lucrul este oprit de regulament, și mie îmi place să fiu corectă.

— Cum! d-ta ai...

— Am adormit... Da, am adormit ca o șopărlă la soare.

— Și nu ți-a luat nimeni cheile în timpul acesta?

— Nu; nu era posibil să mi le ia cineva.

— Și pentru ce, mă rog, dacă ești așa de bună?

— Pentru că ghișeul în care stam să

veghez, era închis cu zăvorul pe dinăuntru. Nici o dată nu știți ce ți se poate întâmpla cu nebunii. Mai bine e să nu te lași a fi surprins.

Toți se priviră. Pentru doctor, pentru poliștist, pentru sir Iohn, cu cât ancheta înainta mai mult, cu atât întunericul devenea mai mare.

În timpul acesta, Max șoptea la urechea englezoaicei:

— E tocmai așa cum presupuneam. Sidonia nu știe nimica. Ba chiar i-au închis ochii...

«I-au dat un narcotic. Fără îndoială că trebuie să fie puțin opium amestecat în vinul de chinchină pe care l'a băut.

— Dar atunci, cine a pus narcoticul?

— Probabil că tovarășa sa... Mă voi convinge îndată.

Și în mijlocul tăcerii generale, tinera romancieră întrebă:

— Domnișoară Sidonie... d-ta ai mai adormit și altă dată?

— Când eram de serviciu, nici o dată nu mi s'a întâmplat accidentul acesta, după cum am avut onoarea să vă spun.

— Și nu ți-a venit în gând că somnul acesta putea să fie provocat...

— De către cine? cu ce?

— Orace! Câte-va boabe de opium în vinul d-tale de chinchină.

Dar mai înainte ca Sidonia să fi avut timpul de a răspunde, Berta Baroy exclamă cu vioiciune:

— În cazul acesta, domnule, aș fi dormit și eu; și din nenorocire, n'am putut închide ochii toată noaptea.

— Lucrul e evident! aprobă poliștistul, vesel că ideea acelui domn nesuferit, se dovedea a fi neîntemeiată.

Max avu un gest de nepăsare, și se apropie de tânara fată.

— Ai auzit-o? murmură dinsul. Ea este.

Violeta aprobă cu o privire.

— Pe onoarea mea, mormăi Landré, toate astea nu ne-au dus la nici un rezultat. În rezumat, două nebune au evadat, și principalul este să fie prinse cât mai curând, și readuse la locurile lor. Deci, să alergăm la telegraf!

— Domnul inspector nu voește mai întâi să viziteze și camera mea personală?

D-na Baroy repetă de două ori această cerere.

— Ții mult la inspecția aceasta, spunea dinsa. Incidentul s'a produs în timpul cât eram de serviciu eu și Sidonia. Am dori ca nici o bănuială să nu apese asupra noastră.

— Oh! d-ta ești mai presus de orice bănuială. Dar, pentru ca să nu-ți mai rămăie nici o grijă, vom trece și prin camera d-tale.

Și pe când toți se îndreptau spre camera supraveghetoarei, Max coborî repede treptele, intra în grădină și o luă pe aleia, care era destinată serviciului furnizorilor.

(Va urma)

Pfaff. I.J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatură de brodat, având mers ușor și iute prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone

amer'cane

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros ori-ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vânătorii, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacțiunei «Ziarului Călătoriilor», str. Brezoianu 11, București.

Reclama este sufletul comerțului

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirii 48

Furnisor al Curții Regale

are onoarea a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-ser, cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expediții în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu incepere de la 15 Ianuarie 1907, ziarul UNIVERSUL dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1200 lei.**
- 2) 2 premii de câte **250 lei.**
- 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599.
- 4) 5 premii de câte **100 lei.**
- 5) Patru premii de câte **40 lei.**
- 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.**
- 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.**
- 8) 10 abonamente pe 6 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

Cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

In Palatul Louvre din Paris

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universul Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « $\frac{1}{2}$ « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână
— MARȚA —

O caravană atacată de vulturi. — (Vezi pag. 1592.)

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

O caravană atacată de vulturi

Ziarele din Port-Said au publicat în timpul din urmă următoarea informație:

«Săptămâna trecută, în munți Kefer Allah, aproape de Massuah, în Eritreia, o caravană compusă din turiști francezi și italieni, a fost atacată de vulturii giganti care pustiesc acea regiune. Lupta dintre oameni și păsările răpitoare a fost teribilă; ni se spune că din ambele părți au rămas pe câmpul de luptă un număr însemnat de morți.

Ceea ce este și mai bizar, e faptul că vulturii au atacat caravana în timpul nopții».

În urma acestei informații, credeam că ziarele egiptene vor publica amănunte complete asupra afacerii. Dar a trebuit să ne mulțămim cu atât, și a n fi uitat cu totul întâmplarea, trecând-o în rândul tuturor faptelor diverse, dacă o împrejurare curioasă nu ne-ar fi pus față în față cu unul dintre martorii oculari ai acelei lupte epice, d. Vinolli, membru al societății de exploratori din Neapole.

Dam cuvântul d-lui Vinolli:

— În luna Mai trecut, începu dînsul, m'am dus să fac o vizită fratelui meu, negustor din Massuah. Cu ocazia aceasta eram hotărât să studiez cu atenție toate ținuturile împrejmuitoare, până la tăriile Abisiniei.

Îndată ce am ajuns în casa fratelui meu, i-am spus care îmi erau proiectele. Dar vorbele mele fură primite cu un hohot de răs:

— Cum! exclamă dînsul; cugești să te înfunzi singur prin ținuturile acestea! Dar indigenii pe care i-ai putea recruta pentru a-ți forma o escortă, te vor trăda fără întârziere.

Dar, cum eu stăruiam pentru a-mi pune în aplicare ideea, fratele meu adăugă:

— De vreme ce ești hotărât să-ți pui planul în aplicare, te voi pune în legătură cu reprezentantul de aici a societății geografice din Neapole. Vești face împreună ce vești crede de cuviință.

După câte-va zile formaserăm împreună un plan de explorare a Abisiniei; trebuia să ne reîntoarcem la Massuah prin Sudanul egiptean.

Itinerarul acesta mai fusese urmat și de către d. Rimino, corespondentul societății napolitane, om foarte inteligent și foarte curajos. O săptămână întreagă ne-am ocupat cu organizarea caravanei. Fratele meu consimțise și el să ne în-tovărășască. Am lansat vestea proiectului nostru în oraș, și în puține zile, opt-spre-zece persoane ne anunțară că erau gata să se unească cu mica noastră trupă.

Plecarea

D. Rimino își dublă escorta de indigeni, își completează alimentele și munițiile, și împărți fie-căruia din noi câte un cal și o pușcă, și unul și cea-laltă, cât se poate de solide.

Plecarăm. Primele două zile de drum fură bune, cu toate că eram chinuți de nori întregi de praf, care se ridicau în urmă și înaintea noastră.

Intr-o dimineață, în zori zilei, ne-am deșteptat din somn foarte adânc surprinși. Seara poposiserăm pe un sol care ni se părea cu totul avid, și iată că acum deschizând ochii, ne vedeam transportați într'un ținut înaintat.

D. Rimino împărtășia și dânsul entuziasmul nostru.

— Vă spuneam eu, exclamă dânsul, că cum vom înainta, vom da tot peste ținuturi mai frumoase.

Plin de veselie, am pornit înainte, infundându-ne într'un defileu adânc care trebuia să ne conducă spre culmi, pe «Amba».

«Amba» era un munte conic, izolat. Era acolo, după spusa Abisienilor, o poziție foarte potrivită pentru a-ți aștepta dușmanul.

Arborii deveniau din ce în ce mai rari; nu mai auzeam acum murmurul înfrorător al râului «Lebga». Caii înaintau cu greutate, prin mijlocul blocurilor de piatră, care în multe părți erau foarte ascuțite.

Indigenii începuseră să murmure. De odată, unul dintre ei, care după ordinele d-lui Rimino plecase în recunoaștere, se reîntoarse, strigând în limba sa:

— Suntem în mijlocul vulturilor!

— I-ai văzut? întrebă d. Rimino.

— Nu i-am văzut, dar am descoperit un cuib.

— Unde?..

— La o mică distanță de aci.

Atunci d. Rimino se întoarse spre noi și ne zise:

— Scumpii mei amici, suntem nevoiți să apucăm altă cale. Ștregarul pe care îl vedeți, a descoperit un cuib de vultur.

În mijlocul vulturilor

— Cum! exclamarăm cu toții; să ne întoarcem îndărăt, pentru că am descoperit în calea noastră un cuib de vultur?

— Zadarnic protestați, răspunse d. Ri-

mino; se vede bine că d-tră nu cunoașteți vulturii din Abisinia. Apropiati-vă prea mult de ei, nu-i lăsați în pace, și veți vedea ce veți păți. Pe când dacă le vom respecta cuiburile, ne vor lăsa și dînșii să trecem, nesupărați.

— Ah! nu, răspunse rîzând un francez, prilejul care ni se prezintă de a face o vizită d-lor vulturi, este prea frumos pentru a-l lăsa să ne scape. Cu toate prezicerile sinistre ale d-lui Rimino, eu mă voi aventura printre ei; cine mă iubește să mă urmeze.

Și tânărul porni înainte. D. Rimino se îngălbeni de furie.

— Dacă ți-a venit gustul să pășești în spre moarte, exclamă dînsul, treaba d-tale!.. Dar să ne tirăști și pe noi după d-ta, acesta este un lucru cu totul nedemn, domnule!

Dar celalt, încăpățânat, repetă.

— Cine mă iubește, să mă urmeze.

— Jean!.. îmi strigă fratele meu, nu te duce!

— Unde este cuibul care a fost descoperit? întreba eu.

Indigenul, înspăimîntat, ne făcu un semn cu mâna. Eu și francezul, mai înainte ca să ne fi putut opri cine-va, ne îndreptarăm într'acolo.

Cuibul de vultur era la o mică distanță; l'am descoperit lesne, din pricina numeroaselor oase și bucați de carne sîngerîndă, care erau îngrămădite de jur împrejur.

D. Rimino strigă în gura mare:

— Până mâine, se vor întâmpla lucruri frumoase!

Și întorcîndu-se spre caravană, corespondentul societății geografice din Neapole zise cu un ton de comandă, care n'avea nimic ironic într'însul:

— Domnilor, verificați dacă puștile vă sunt bine încărcate. La noapte vom fi atacați.

Am cinat în tăcere, și în urmă ne-am continuat calea. Spinînd adevărul, cu cât soarele înainta spre apus, simțiam și noi neliniștea cuprinzându-ne.

De-odată, pe când eram în mijlocul unei văi, un abisinian din escortă dădu un strigăt de alarmă.

Cu mâna întinsă, el ne arătă imensitatea cerului; noi nu văzurăm nimica. Singur, d. Rimino înțelese.

— It vezi? zise dînsul indigenului.

— Da, răspunse acesta; se coboară.

— Câți sunt?

— Nu ved de cât o pată. Se coboară cu repeziciunea unei bucați de plumb.

Zărirăm cu toții atunci o masă neagră, enormă, care se coboară cu repeziciune. La o distanță de vre-o trei sute de metri deasupra noastră, forma neagră se opri, și o formă mai mică se deslipi dintr'însa și continuă să se coboare, cu o repeziciune vertiginoasă.

Era un vultur cu aripele strânse, cu ghiarele deschise.

O detunătură răsună; dar era prea târziu.

Vulturul se abătuse asupra prăzei celei mai apropiate.

Se auzi un strigăt de durere. Victima era un biet abisinian, pasărea de pradă îl lovea în față, și pentru a-și menține echilibrul bătea aerul cu aripele.

O a doua detunătură și vulturul căzu la pământ, neînsuflețit. Dar și bietul abisinian era sfârșit, rănile erau așa de grave, perduse atât de mult sânge, în cât după câte-va momente își dădu ultima suflare.

L'am îngropat cum am putut, apoi, foarte neliniștit, am plecat înainte.

Când am ridicat ochii, am văzut din nou deasupra noastră masa aceea înfrumusețată, care se abătuse asupra noastră ca un bolid. Fie-care o zărise, dar nimeni nu vorbi. Era mama vulturului mort, care din înălțime, cu puii ei mai mici în ghiare, urmărise lupta și văzuse înfrângerea fiului ei.

Dar peste puțin înopătă, și ne mai putând zări vulturul deasupra noastră, și neliniștea se risipi în parte.

D. Rimino mergea în fruntea coloanei; eu, eram lângă dînsul. Ce-i l'alți călătorii mergeau în grupe, înconjurați de cavalerii abisinieni.

După o bucată de vreme, începură a se auzi niște strigăte stridente, asemănătoare cu lătratul lupilor.

— Ce se întâmplă? întrebă eu.

— Vulturii se apropie, răspunse d. Rimino.

Cavalerii abisinieni își strânseseră rîndurile.

— O salvă de focuri! comandă d. Rimino.

La lumina produsă de focurile puștilor, descoperirăm deasupra noastră vre-o cinci-spre-zece vulturi enormi, cari se apropiau, cu ghiarele deslăcute, cu ciocurile întinse.

Viziunea aceasta ne îngrozi; se produse o debandadă teribilă, care ne perdu.

«Kek»!.. «kek»!.. «kek»!.. răsuna mereu deasupra noastră; și din momentul acela înainte, n'am mai auzit de cât strigăte de durere. Cavalerii treceau pe lângă mine într-o goană nebună. Pe ici, colo, se auziau detunături. Umbre gigantice treceau pe deasupra capului meu. Am descărcat la întâmplare toate cartușele pe cari le aveam, pe când calul meu, înebunit de groază, pornise într'un galop turbat.

Când s'a făcut ziua mai alergică încă. Eram singur, în mijlocul unei câmpii mense. Singur, din trei sute căți eram! Nu mai aveam curajul să mă întorc în pre câmpul de bătae. De odată însă, mi-am adus aminte de fratele meu, și m pornit îndărăt.

Atunci, am început să întâlnesc cavalerii, cari alergau ca și mine, înspăimântați. Unii dintre ei erau răniți. Pe la aiază abia l'am regăsit pe fratele meu; pe țărmul unui riș, și pansa o rană d-lui Rimino.

Am făcut apelul indigenilor; lipseau vr'o cinci-spre-zece.

Dintre europeni, trei dispăruseră, trei tineri funcționari ai unei case comerciale italiene din Assab.

Victor

O ESCURSIUNE

Fiind bălcii mare la Pucioasa, localitate nu departe de comuna noastră, ne hotărâram a o lua și noi într'acolo. Pe la nămiezi mica noastră echipă, compusă din un văr al meu, doul prieten, subsemnatul și un om din sat, bine priceput în mănuierea hățurilor, luă loc într'un poșalion tras de patru cai, cari, întocmai ca și calul lui Alexandru cel Mare, Ducipal, mâncau nori de pe cer, de iute ce mergeau!! Spre seară, după o călătorie de mai bine de două ore neîntrerupte, ajunserăm la localitatea H., situată nu departe de Târgoviște. Pe culmea unui mic deal, drumul, care era cam stricat, merge pe marginea unei prăpăstii. Aci, omul nostru, care, — ca să zic așa, — când era bine dispus, ținea recordul vorbirei, de odată tăcu și ținând stăns hățurile cailor, părea prea ocupat cu mănuierea lor. Noi, nebănuind cauza tăcerii lui, venită așa de odată și crezând că, poate, nu cunoaște drumul, care — ce e drept — era cam neumblat, îl lăsarăm în pace. Dealul însă fu coborât la pasul cailor, în mai puțin de două-zece minute și omul nostru tăcea, tăcea mereu, ba chiar câte-va lacrimi îi udară obraji pe cari se vedeau bine urmele mizeriilor, prin cari trecuse în timpurile din urmă.

Vărul meu, observând aceasta și fiind și el de fel cam vorbăreț, începu a spune câte și mai câte, doar-doar ne va face vizitiul să mai spună ceva, ca ast-fel drumul să se scurteze, și să nu devie atât de plictisitor. Totul însă fu în zadar!... Atunci prietenul nostru C. A..., al cărui tată era din această localitate și care de curând se stabilise în comuna noastră, începu a povesti precum urmează:

Eram de 12—13 ani, prin cursul interior al liceului. Pe la sfârșitul lui August, îmi petreceam ultimele zile de vacanță pe lângă părinții mei. Intr'o seară, seara zilei de 28 August, citeam cu tata un capitol din basmele Fraților Grim, —și dacă nu mă înșel — «Insula Șerpilor». Pendula din perete bătuse tocmai orele 10.

Un vuet teribil se auzi, precedat de un cutremur de pământ așa de mare, că pareții casei crăpăra în mai multe locuri și era aproape-aproape... să ne răstoarne toate obiectele din casă. În noaptea aceea nici eu, nici tata, nu bănuiam ce s'a întâmplat. Ne mulțumirăm de o cam dată să credem, că a fost un cutremur

de pământ, ceva mai puternic de cât cele-lalte. Dar a doua-zi, dis de dimineață, vierul nostru ne scoase din încurcătura în care ne găseam, căci el spuse bătrânului și tatii că partea cea mai înaltă a acestui deal, pe atînci acoperit cu vie și cumpărat aproape tot, numai de câți-va ani, de ei, s'a surpat; iar partea cea-laltă s'a scutundat cu desăvârșire, căci el nu vede acolo nici urmă de pământ, ci un lac cam mărișor, căci poate avea vr'un kilometru de lungime.

La început, atât eu, cât și tata, credeam că poate glumește. Dar nu trecu nici jumătate de oră și bătrânul ne încredință că cele ce ne spusese vierul, erau adevărate. Indată ne transportarăm și noi la locul catastrofei și văzurăm cele ce se petrecuseră noaptea precedentă... Via noastră se surpase toată și încă și atînci câte un bolovan mare de pământ se mai prăvălea în tîndul prăpastiei. În unele părți ale dealului multe dobitoace schilodite de ale oamenilor, cari obișnuiau să-și țină vitele pe la coșarele din vii, scoteau niște mugete și sbierete îngrozitoare! Casa unuia se surpase; coșarul altuia tot așa; vitele celui-lalt fuseseră apucate sub pământul surpat și a. m. d., fie-care plângându-și, fie-care văitându- e de cele întâmplate lui! În ziua următoare, ca și în cele-lalte, mulțime de oameni, nu numai din comuna noastră și din cele învecinate, ci și din comunele cele mai depărtate, priveau această priveliște îngrozitoare! Multe lucruri vechi fură găsite mai pe urmă în fundul prăpastiei. Ba, după vre-o câte-va săptămâni, se observă chiar și un izvor de apă, care avea o culoare aproape negricioasă. Bietul bătrân credea că situația lui, cu totul zdruncinată cu pierderea viei, se va îmbunătăți din nou prin esierea vre-unui izvor de păcură, pe locul unde odinioară fusese via sa, la care ținuse atât de mult și în care își îngropase întregul capital și multe iluzii... Speranța sa fu zadarnică... Izvorul nu tu de păcură și bătrânul muri de întristare, câți-va ani mai târziu, aproape în mizerie...

Nu știu cum se face, că în lacul pe care îl vedeți, și-au aflat moartea mai multe ființe nevinovate: copii, fete mari și flăcăi.

... Iarba, dupe cum se vede, e destul de mare, dar în tot cursul anului, afară de câți-va călători, cari trec pe aci din întâmplare, nici chiar dobitoacele nu vin să turbure pacea spiritelor rele, cari, poate, se află în el...

Amicul nostru tăcu și vizitiul, care până atunci îi ascultase cu atenție cuvintele, își șterse încă o lacrimă de la colțul genelor sale stufoase; trecând pe aci își adusesse aminte, cât de greu o duce acum, fără de nici unele, și cât de bine trăia odinioară la via părinților amicului meu, unde fusese vior.

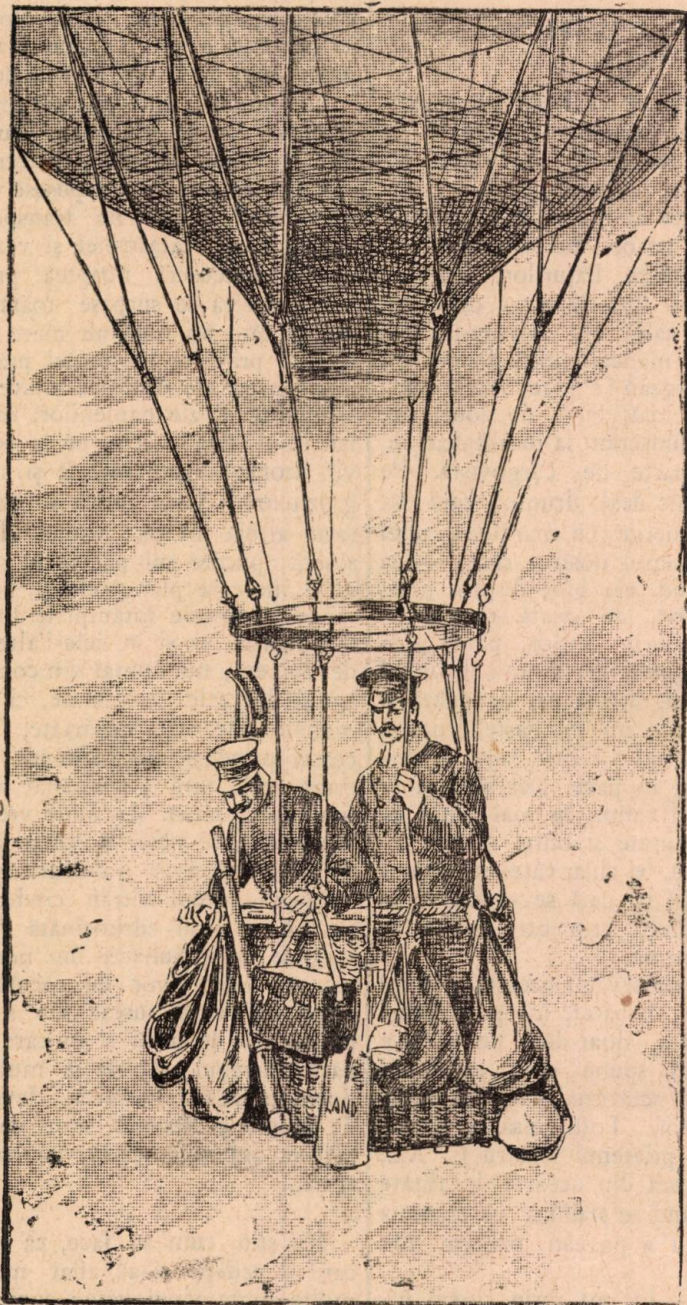
Căi mergeau la pas și fie-care din

noi eram acum tăcuți și posomorâți, gândindu-ne la cele povestite de C. A... Umbrelle copacilor, treptat-treptat cu apusul soarelui, se întindeau asupra văii;

doar foșnete șuare de frunze, iscate de sbo-
rul câtor-va păsărele, mai turbura
din când în când tăcerea adâncă...

Seminarist.

Cei doi aeronauți italieni în nacela balonului lor.

PROGRESSELE AERONAUTICE

— Alpii străbătuți în balon —

Ultimele zile ale lunii Noembrie au însemnat o dată glorioasă în analele aeronautice.

Două italieni, d-nii Uselli și Crespi, cari sunt foarte cunoscuți în lumea savanților, au reușit cei dintâi să străbată Alpii în balon.

Plecați din Milan, ei au poposit la Aix-les Bains, după o călătorie de patru ore și cinci momente. Aceasta este o ispravă fără precedent, și probabil că va mai trece încă multă vreme, până să-și găsească cei doi exploratori italieni imitatori.

Pe lângă că, acela care întreprinde o astfel de expediție trebuie să fie dotat cu o îndrăzneală foarte mare, mai trebuie să avem în vedere și faptul că con-

dițiile atmosferice nu favorizează de cât foarte arare-ori o asemenea expediție.

În timpul acestei cu se, balonul a evoluat cu o viteză de 100 kilometri pe oră și a atins o înălțime maximă de 8.800 metri, adică de două ori înălțimea muntelui Blanc, cel mai înalt pisc al Alpilor.

Termometrul arăta atunci o temperatură egală cu aceea a polului nord; scoborârea se oprise la trei-zeci și patru de grade dedesubtul lui zero. Numai mulțumită blănilor cu cari erau aprovizionati, putură cei doi exploratori să reziste frigului. În clipele acelea își auzeau sângele bătând în artere, și putură să-și numere 122 de pulsațiuni pe minut.

De la 4000 de metri în sus, respirația nu mai este posibilă de cât cu ajutorul unor baloane de oxigen. Uselli și Crespi, erau prevăzuți cu numeroase recipiente de oxigen; în momentul în care se văzură nevoiți să utilizeze respirația artificială, un incident dramatic se produse. Tuburile aspiratoare ale pompei fură zdrobite sub puterea unei prea mari presiuni, și cei doi exploratori fură nevoiți să aspire oxigenul direct din pompă.

Își poate oare cine-va închipui viziunea aceasta tragică, la o înălțime de mai bine de opt kilometri, sub cerul albastru, senin, în tăcerea stepelor înghețate ale infinitului!.. Un moment de slăbiciune numai, un singur moment de neatenție, și analele aeronautice ar fi avut de înregistrat, nu o victorie, ci o nouă și îngrozitoare catastrofă.

Dar când se văzură trecuți mai departe, aeronauții fură răsplătiți pentru osteneala lor: înaintea lor se desfășura un spectacol minunat, pe care nici un ochian omenesc nu îl mai contemplant. Cât puteau cuprinde cu vederea, sub razele unui soare arzător, se întindeau piscurile și câmpiile de gheață ale alpiilor.

Mai jos, era câmpia vapoasă, spre care se cobora balonul; culori întunecate și triste se amestecau cu culori deschise, vesele, formând niște vârgături ca acelea ale unui covor minunat.

După ce trecură Iserul, la o înălțime de 5.300 de metri, ca scădat într-o oglindă, apărură frumosul Aix-les-Bains, pe țărmurile lacului.

Balonul se cobora acum foarte repede. Casele, arborii, câmpiile, începură să se profileze, să se contureze, devenind din ce în ce mai distincte.

Coborârea se efectua fără nici un accident.

Dându-se jos din nacelă, cei doi aeronauți erau tot așa de puțin emoționați ca și cum ar fi străbătuți o distanță de zece kilometri pe drumul de fer; cu ce mai mare simplitate, povestiră curioșilor lor întâmplările explorărilor lor. Publicul i-a primit în mijlocul celor mai călduroase ovațiuni.

Sportul aeronautic pe lângă alte mult calități, o mai reclamă și pe aceia de fi înzestrat cu mult sânge rece. Lup

aceasta a omului cu timpul și cu spațiul, cere o foarte mare putere de stăpânire de sine.

Niște oameni ca d-nii Uselli și Crespi pot fi numiți cu drept cuvânt eroi; ba, dacă voim să ne gândim mai bine, ei sunt chiar mai mult de cât niște eroi.

Acela, care pentru binele obșteșc, pentru mersul înainte al științei și al civilizației, își nesocotește interesele perso-

nal, și își primejduiește viața, este cu drept cuvânt un erou.

Fără oameni de aceștia, fără eroi ca cei două exploratori italieni, știința ar fi și astăzi încă într'un stadiu înapoiat, și n'am fi în măsură de a ne bucura de toate bine-facerile pe care ea ni le-a adus.

Ital.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VATA CAUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

Cei două aventurieri se priviră până în adâncul ochilor.

La urma urmei, ideea nu este tocmai rea, murmură John.

Tăcură din nou, examinând fie care chestiunea, cântărind-o cu băgare de seamă.

Farenheit era tericitul emigrant care avusese norocul să pue stăpânire pe terenul aurifer al celor două amicii.

În ochii lor, Farenheit era un hoț, un prădător ordinar; el le răpise o avere care era neîndoios proprietatea lor.

De-odată John întreabă:

— Spune-mi, bătrînul meu frate.. nu este astăzi Sâmbătă?

— Sâmbătă? repetă cel-l'alt cu îndoielă.

Trăim ca niște brute; am ajuns acum să uităm și zilele săptămânei.

— Și dacă am ști cu siguranță că astăzi este Sâmbătă, oare buzunarele ni s'ar umplea cu niște dolari pe care nu-i avem?

— Poate.

— Explică-te.

— În fie-care Sâmbătă, Farenheit are obiceiul să se ducă la iarmarocul de la Aliskotah și nu se reîntoarce de cât foarte târziu, în mijlocul nopții.

— Ah! murmură Bob, privindu-și cu atenție prietenul. Și atunci?

— El se oprește în tot-d'auna la taverna Hixion Hill de lângă cedrul roșiu.

— Și după aceea?

— Une-ori, când se simte prea obosit, își petrece noaptea acolo. Și cred că ni s'ar putea oferi mijlocul să-i golim buzunarele, fără să riscăm mare lucru. Îl vom sili să ne restituie niște bani pe care ni i-a furat. Ce spui tu de ideea asta?

— Spun, că dacă amănuntele pe care mi le dai sunt exacte...

— În privința aceasta să n'ai nici o îndoială...

Bob făcu o săritură.

— Dacă-i așa, zise dînsul vesel, să pornim la un drum. De aici până la Hixion Hill, avem o oră bună de drum.

Hanul Hixion Hill, situat la încrucișarea a două dintre cele mai frecventate drumuri din noul stat, nu se prea bucura de o reputație bună.

Clientela sa era compusă în mare parte din oameni fără nici o profesiune, care și stabiliseră acolo cartierul lor general. Se șoptea chiar că laguna care se întindea la spatele hanului—lagună plină de caimani—înghițise multe cadavre.

Cu toate acestea, Jonathan Farenheit alesese taverna Hixion Hill ca loc de popas pentru Sâmbăta, zi în care se ducea în orașul vecin, pentru a urmări cu atenție tranzacțiile comerciale.

În mai puțin de trei luni, îndrăznețul emigrant transformase într'un adevărat domeniu productiv terenul incult pe care-l găsisese la venirea sa.

Pe lângă bogățiile aurifere ale subso-lului, se mai adăugau și produsele solului, care era cât se poate de bogat.

De o îndrăznilă foarte mare, netemându-se nici de D-zeu nici de oameni, Farenheit muncia cu o ardoare nebună de dimineață până seară.

Omul acesta n'avea de cât o singură pasiune: caii.

Avea acum destule mijloace pentru ca să-și poata cumpăra un automobil; dar îi plăcea mai mult caii săi pe jumătate sălbateci, pe care-i conducea cu o mână de fer, și care-l purtau cu repeziciunea unui uragan.

În interesul cailor mai ales, luase dînsul obiceiul să se opriască la Hixion Hill; își petrecea noaptea acolo, pentru ca să-și poată odihni în voce caii.

Chiar când avea sume mari de bani la dînsul, nu se sfia să se oprească acolo, era încrezător în forța mușchilor săi, și în eficacitatea celor două revolve-re pe care le purta tot-d'auna la încingătoare, și pe care noaptea le depunea pe o măsuță, lângă pat.

În seara aceia, ca de obicei, Jonathan Farenheit, după ce mâncase și băuse două sticle de vin de Porto, se duse la grajd pentru a se asigura că frumoșii

săi cai erau în bună stare. După aceea se urcase în camera sa, și se culcase.

Numai că, înainte de a se pune în pat, aerul camerei i se păruse prea greu, și întredeschisese fereastra, pentru ca să poată respira în voce. Și în situația aceasta adormise adânc.

Trecu o jumătate de oră. Respirația ritmică a celui ce dormia, domina din când în când vocea cavernoasă a caimanilor din lagună.

De o dată, în cadrul ferestrei întredeschise, apără o figură omenească; era John Fructury.

Un moment John rămase nemișcat; apoi făcu semn tovarășului său că putea să vie și dînsul.

— Hm!.. murmură John, arătând cu degetul cele două revolve-re, care se odihneau pe masă, licărind ușor sub bătaia razelor lunii.

— Să fim cu băgare de seamă, îi șopti Bob, cu o voce înceată ca o suflare.

Apoi, adăugă:

— Lăsa-mă pe mine să trec întâi.

Și fără să tacă cel mai mic șgomot, Bob sari în oada, și în virtul picioarelor se îndreptă spre pat.

În urma lui venia John Fructury.

Pentru a străbate distanța dintre fereastră și fundul camerei, întrebuițară cel puțin cinci momente.

Jonathan Farenheit continuă să doarmă adînc, umplînd camera cu suflarea sa zgomotoasă.

Ajuns lângă pat, Bob se opri; cu un semn din cap, îl chemă pe John lângă dînsul.

John Fructury tremura din tot corpul.

Așa fusese dînsul în tot-d'a-una în momentul acțiunii. O violență pe care trebuia s'o comită îl turbura adînc, și-i trebuia o mare efortare asupra sa însuși, pentru ca să nu se trădeze.

— Muere!.. fluera Bob printre dinți.

De o dată, Farenheit făcu o mișcare bruscă; cu mâna turti un țanțar, care-l necăjia de câte-va momente.

Cei două pungași, crezînd că Farenheit avea să se deșepte, se lungiră la pămînt, reținîndu-și răsufierea.

Dar după o clipă ei se ridicară, căci Jonathan dormia din nou adînc; se opri ră amîndoi lângă pat, contemplîndu-și victima.

— Ei bine?... întrebă cu bruscetă John. Ce așteptăm oare?... Să-l vedem deșteptîndu-se?..

Dar Bob îi avăsă brațul cu mâna.

— Tac!.. murmură dînsul.

— Ce este?

— Mi-a venit o idee.

— Ce idee?

În loc să răspundă, Bob își plimba rînd pe rînd privirea asupra tovarășului său și asupra lui Farenheit, ca și cum ar fi voit să stabiliască o comparație între ei.

Razele lunii, care pătrundeau prin fereastra deschisă, iluminau cele două fi-

guri palide, dându-le un aspect cu totul original și impresionant.

— Ce-ți este?... întrebă John, intrigat de această lungă examinare.

— Inchide fereastra, zise Bob, făcând un semn elocuent cu mâna; s'ar putea să fim auziți de afară.

John se supuse; dar, fără îndoială, nu procedă cu destulă prudență, căci făcu oare-care sgomot.

Dintr-o săritură Fahrenheit se ridică în sus și întinse mâna spre revolvere.

Dar n'avu timp să le apuce, căci Bob se aruncă ca o fiară sălbatică, și-l cuprinsese gâtul între mânele sale de fier, răsturnându-l capul pe pernă.

Fața nenorocitei victime se congestionă, limba i se învinețe, și un val de sânge îi năvăli pe nas. Un horcăit slab îi eșia din gâtul comprimat.

John Fructury rămăsese nemișcat lângă fereastră, gata să se repeadă, îndoia că ar fi văzut că prezența sa era necesară.

Bob strângea mereu între mânele sale puternice gâtul lui Fahrenheit.

În sfârșit, când socoti că nici o scintile de viață nu mai rămăsese victimei, își deschleștă degetele, și murmură :

— S'a făcut.

Apoi, îndreptându-și privirea asupra lui John, care era cât se poate de încurcat, izbucni într'un hohot de râs sgomotos, care-l făcu pe John să se îngâlbi-nească încă și mai mult.

— Tac! nenorocitele! îi șopti dânsul.

După aceea, se apropie de pat, și fără să-și poată stăpâni emoția, întrebă :

— E mort ?

Bob voi să spue «da» dar apoi își luă de seamă și răspunse :

— Asta depinde.

— Nu te înțeleg, zise John, fixând asupra tovarășului său o privire plină de uimire și de neliniște.

Cel-l'alt continua să-l privească cu un aer ironic.

— Ai chibrituri la tine?... întrebă dânsul, prefăcându-se că nu auzise întrebarea tovarășului său.

În același timp, căutând pe dibuite, găsi o lampă pe masă și peste o clipă, o lumină destul de vie era răspândită în cameră.

John urmărea toate mișcările tovarășului său, din ce în ce mai uimit.

Ce ai de gând să faci?... îl întrebă dânsul, vîzându-l că se învârtete la întâmplare prin cameră.

— Caut un briciu, o piatră și o bucată de săpun.

— Ce-ai spus?... exclamă John, care începea să creadă că tovarășul său încununa pe neașteptate.

În timpul acesta, din întâmplare, Bob găsisese ce căuta.

— Șezi pe scaun și ordonă dânsul, apropiindu-se de John.

— Ah!.. dar știți că ești original!.. murmură cel-l'alt, încercând să se împotrivescă.

Bob înălță din umeri, apoi se apropie

de cadavrul lui Fahrenheit, și îl întoarse cu fața la perete.

— Vezi, zise dânsul surâzând, Jonathan Fahrenheit este mort ca toți morții, dar cu toate acestea, mâine dimineață va eși din taverna Hixion-Hill mai vesel, mai bine dispus de cât ori când.

— Ți-ai pierdut mintea, dragul meu!.. zise John, cu oare-care milă.

— La loc pe scaun, comandă Bob, și lasă-mă pe mine să fac ce voi crede de cuviință.

Peste câte-va momente John era ras și tuns, transformat atât de mult, în cât el însuși abia se mai putea recunoaște.

Bob îl privi și scoase o exclamație veselă.

John, la rândul său, abia se privea mai cu atenție în oglindă și scoase și el o exclamație de profundă uimire.

S'ar fi zis că Jonathan Fahrenheit însuși, învia.

— Înțelegi acum, întrebă Bob, ce avantaje frumoase vom putea noi avea dacă ne vom încerca să utilizăm această minunată asemănare?..

— Dar... dânsul?... întrebă John.

— Aceasta este afacerea caimanilor, răspunse cel-alt, făcând un gest în spre fereastră.

CAP. VIII

O apariție neașteptată

În noul Stat constituit de curând în imensa rezervă Cherohel, nici un om nu era mai fericit de cât Jonathan Fahrenheit.

Un noroc de necrezut îl favorizase în toate întreprinderile sale.

Posedând de la început un mic capital, putu să pue terenurile în exploatare fără nici o întârziere. Comandă mașini agricole perfecționate, și obținu chiar de la început rezultate strălucite.

În mai puțin de șase luni, se văzu în truntea unei jumătăți de duzină de ferme care cu drept cuvînt se puteau numi ferme model. Aproape o mie de capete de vite pășteau pe domeniile sale.

Dar Providența îl favorizase pe Jonathan mai cu seamă în ceea ce privește bogăția terenului aurifer pe care-l găsisese.

În unele părți, aurul era la o adâncime de abia câțiva centimetri... Era de ajuns să sgării puțin pământul cu un târnacop, pentru ca să dai peste cele mai frumoase pepite.

Jonathan Fahrenheit deveni foarte repede cetățeanul cel mai de frunte din noul Stat.

Se vorbea acum să fie trimis ca reprezentant al națiunii în Senat.

Cu toate acestea, Jonathan Fahrenheit era un om cât se poate de modest; stătea de vorbă cu toată lumea, fără să creadă că are dreptul să desprețuiască pe cineva.

Dacă norocul îl făcuse să cadă într'un teren de o bogăție extraordinară, a-

tât ca bogăție a subsolului cât și ca fertilitate a pături agricole, Jonathan Fahrenheit mai avusese încă și un alt noroc : găsisese ca ajutor un om activ, inteligent și energic. Omul acesta se numia Bob Sindleton.

D. Bob era în picioare odată cu primele raze ale soarelui la orizont și-și petrecea ziua întreagă lucrând; nici o dată nu-l auzia cineva plângându-se de obosială. Pe lângă asta, era un om cât se poate de priceput în toate soiurile de afaceri; nu-l putea înșela nimeni. În schimb însă aprecia cu dreptate munca tuturor, și făcea stăpânului niște raporturi așa de drepte, în cât nimeni nu putea să ridice cea mai mică plângere împotriva lui.

De alt-fel, el însuși era privit ca stăpân.

D. Bob Sindleton nu sosise acolo, de cât abia trei luni după sosirea d-lui Jonathan, și când acesta era deja proprietarul unei frumoase ferme.

Aceia cari erau în legătură mai intime cu d. Jonathan Fahrenheit, începuseră să se mire de o bucată de vreme, de brusca schimbare pe care o observase la prietenul lor.

Ce se petrecuse? În ce consta această schimbare?

Nimeni n'ar fi putut s'o spue într'un mod exact.

Dar toată lumea declară, în unanimitate, că d. Jonathan Fahrenheit își schimbă obiceiurile și fizionomia chiar.

Erau fără îndoială aceleași trăsături, dar nu mai era aceeași expresie. Era aceeași talie, aceeași statură; dar nu mai erau aceleași gesturi, aceiași atitudine.

La început, lumea fusese cam mirată; câți-va își exprimaseră chiar, cu voce înceată, unele bănueli.

Ce bănueli anume? Ar fi greu de precizat. Dar fie-care știe că nimic nu poate fi mai vătămător unui om, de cât o bănuială care apasă asupra lui.

De aceea, d. Bob Sindleton se însărcină să explice transformarea fizică și morală a d-lui Fahrenheit.

D. Jonathan era înamorat. În urma unei scurte călătorii pe care o făcuse la Chicago, se înamorase ca un nebun de fida unui bancher de acolo; de atunci, era mereu absorbit, preocupat, visător.

De aici provenea și grija particulară pe care începuse dînsul s'o dea toaletei sale; omul aproape grosolan al deșertului, devenise cochet.

Și d. Bob Sindleton demonstră cu atâtea argumente acelora care-l puneau în întrebări, și chiar acelora cari nu-l puneau, că aceasta era singura cauză a schimbării ilustrului proprietar, în cât toată lumea se lăsă să fie convinsă, și afacerea «bănuelilor» fu definitiv clădită.

Într-o seară, cei două prieteni convorbeau rîzînd între ei, despre lucrurile acestea.

— Din fericire, spunea Bob Sindleton, am reușit să-l conving pe toți; alt-

minteri lucrurile ar fi putut deveni su-părătoare.

— Da, răspuse cel-l'alt, silindu-se să suridă; acesta însă nu este un motiv pentru ca să fii așa de pretențios cu mine...

— Ah! știi că ai haz! exclamă Bob; uiți că-ți datorești întreaga ta avere, nu-mai și numai mie?

— Nu, nu uit lucrul acesta.

— Și crezi oare că numai în propriul tău interes am făcut eu toate lucrurile acestea?

— Fără îndoială... Credeam că ai lucrat împins de un sentiment de recunoștință.

— Ah! recunoștință!.. murmură cel-l'alt. Multă vreme ai de gând să mă plictisești cu mofturi de acestea? Fără îndoială că n'am uitat că sunt abia câțiva ani de când m'ai scăpat dintr-o situație foarte delicată.

— Frumoase glume! Dacă starea în care erai tu, se mai poate numi «situație delicată!» Erai cu gâtul în ștreang. Dacă nu ți-aș fi trimis la timp un glonte de carabină, cred că acum erai de multă vreme ros de viermi.

— Da, bunul meu frate, răspuse Bob rîzînd, serviciul tău merită oare-care recunoștință... Dar nu pot purta toată viața mea pe umeri o asemenea greutate.... Trebuie să mă achit odată...

— Oh!.. Bob... nu cum-va ești un ingrat?

— Ingrat!.. Oare acela, care te-a îmbrățișat cu atâta căldură în Chicago, și a trecut împreună cu tine prin atâtea aventuri, mai merită numele de ingrat?

— Aventuri care n'au reușit!.. murmură cel-l'alt.

— Oare a fost vina mea?... Dar în sfârșit, tu uiți oare, că eu sunt acela care din mizerabilul John Fructury, te-a tăcut strălucitul Jonathan Farenheit?

— Tac!.. exclamă cel-l'alt plin de spaimă și preumblându-și privirile de jur împrejur, pentru a vedea dacă nu cum-va fuseseră auziți de cine-va.

Și foarte emoționat, adăugă:

— Nu e nevoie să strigi lucrurile acestea cu voce tare.

— Une-orî ajung să cred că trebuie să strig în gura mare, să-ți amintesc... căci mi se pare că tu ai cam uitat care este situația noastră respectivă...

«Dar acum să lăsăm chestiunea aceasta și să revenim la punctul nostru de plecare. Cred că va trebui să procedăm la o împărțeață exactă a tuturor câștigurilor... Pînă în prezent văd că nu sunt de cît numai funcționarul tău.

— În ochii lumii, da... Ai recunoscut tu însuși că n'ar fi fost lucru prudent să procedăm alt-fel.

— La începutul afacerii, evident. Dar acum, după ce ai trecut șase luni...

— Crezi oare că lumea nu se va mira când voi fi văzut împărțind o situație atât de strălucită cu un subaltern al meu?

ZIARUL CALATORIILOR

care apare în editura ziarului «Universul», sore a mulțami pe cetitorii săi, deschide cu începere de la 1 și 15 Ianuarie o serie de abonamente, cu următoarele premii:

I) **Un gramophon american, cu 6 plăci, renumita marcă «The Star» din marele magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei 54.**

II) **Un fonograf Duplex, cu 6 cântece, de la magazinul general de muzică «La Harpa» strada Colțci 5.**

III) **Una pușcă de vânătoare cu două țevi, cal. 12 cu triplu zăvor de siguranță Greener, țeava stîngă choke-bore, etc.**

IV) **Una carabină Flaubert, sistem Warmont, cal. 9 m. m. pentru glonț și alicie. Ambele din marele magazin de arme B. D. Zisman, calea Victoriei 44.**

V) **Una mașină de cusut de mână, sistem perfecționat, din magazinul L. Ressel, strada Carol 14.**

Abonamentul la «Ziarul Călătoriilor» în 16 pagini, cel mai mare ziar ilustrat și unicul în acest gen în toată țara, costă, cu avantajile chiar pe cari le acordă, numai 5 lei anual.

«Ziarul Călătoriilor» publică în fie-care număr o bogată materie, trei romane și numeroase ilustrații.

O altă favoare:

Cine face un abonament pe un an la «Universul», primește «Ziarul Călătoriilor», tot pe atîta timp, cu prețul jumătate.

— Generositatea aceasta a ta va fi explicată de un motiv puternic.

— Să vedem... Ce motiv?

D. Jonathan Farenheit era acum foarte puțin dispus să-și împartă averea în două cu tovarășul său.

— Motivul acesta e căsătoria ta?

— Căsătoria mea? Și cu cine, mă rog?

— Cu cine vrei să fie?... Cu d-șoara ta din Chicago... Cred că e destulă vreme de când ești logodit cu dînsa... Dacă ai de gând să mai stai la îndoială, te asigur că vor veni alți să ți-o sufle.

— Și tu voești ca în adevăr...

— Să te căsătorești cu dînsa, fără nici o îndoială. Trebuie să te căsătorești. Numai așa vom putea astupa definitiv gura acelora cari mai au încă oare-cari bănueli.

— Oh! murmură Jonathan, împreunându-și mâinile, mai sunt încă unii cari au bănueli?

— Oh!.. bănueli nu este expresia exactă; căci oamenii aceștia sunt în absolută neputință de a bănui ceva hotărît.

Cum și-ar putea dîșii închipui că adevăratul Jonathan Farenheit a fost ros de multă vreme de către căiman, de când ingeniosul domn John Fructury, a știut așa de bine să se strecoare pe sub pielea lui...

— Ai de gând să tac o dată!.. exclamă celalt, înalbindu-se de spaimă.

— Căsătorindu-te vei opri dintr-o dată flecărițul gurilor rele. Cu toții vor înțelege că aveai nevoie de un asociat, pentru a te descărca de o parte din lucrări, care acum deveniseră prea numeroase.

«Și afacerea va trece fără zgomet.

Cum John rămânea tăcut, Bob exclamă, plin de indignare:

— Iată cum sunt înamorații noștri!.. și tu mai îndrăznești să ai pretenția absurdă că o iubești pe d-ra Ana?..

— O iubesc cu toată puterea sufletului meu, exclamă cel-l'alt ridicându-și ochii în spre tavan.

O iubești... și mai stai la îndoială dacă trebuie sau nu să te căsătorești cu dînsa!

«Oare Jonathan Farenheit nu se mai bucură de judecata sănătoasă a lui John Fructury?

Și izbucni într'un hohot de ris.

John murmură:

— Dacă dînsa mă va recunoaște?

— Ești nebun?... Cum voești tu, ca Ana, care nu te-a mai văzut de atîta vreme, să te recunoască când cei mai buni amici ai lui Jonathan, nu te-aș putut recunoaște?

«Fără îndoială, va găsi și dînsa că e-

xistă o foarte mare asemănare între logodnicul de odinioară și acela care se prezintă acum. Dar atâta va fi totul.

Puțin câte puțin, Iohn se lăsă convins; văzând că era aproape să câștige partida, Bob exclamă:

— Prin urmare, lucrul rămâne hotărât! Măine chiar, vei pleca la Chicago, și peste două luni, Jonathan Farenheit va fi soțul fericit al frumoasei d-șoare Ana.

«Trăiască d-șoara Ana!

În aceeași clipă, pe când Iohn însuși se lăsa să fie cuprins de entuziasm, se auzi o voce ascutită și amenințătoare în sală:

— Aveți de gând să mă lăsați să trec? Sunt aici în casă la mine. M'ați înțeles?

Cei doi tovarăși se ridicară dintr-o săritură.

— Mi se pare că e vocea unei femei! murmură Bob.

Ușa se deschise cu zgomot, și o femeie se repezi în sală, ca un uragan.

— Cine e creatura aceasta? urlă Bob, repezindu-se la dînsa pentru a o da afară.

Dar femeia îl respinse cu o violență care indica o forță puțin comună, și repezindu-se spre Jonathan, exclamă:

— Jonathan! Scumpul meu Ionathau!

Și necunoscuta își aruncă brațele în jurul gâtului lui Iohn, și începu să-l sărute cu o patimă nebună.

Acesta nici n'avu timpul să facă o singură mișcare pentru a se împotrivi.

În fața tăcerii prelungite a prietenului său, Bob începu să se exaspereze.

Se repezi din nou asupra necunoscutei, și apucând-o de fustă, exclamă:

— Mîi de tunete! Nu intră cineva ast-fel în casele oamenilor!

— În casele oamenilor! Dar aici sunt în casa mea!

— În casa d-tale! repetă Bob.

Și cu vocea puternică, începu să strige:

— Hei, de-acolo! Veniți încoace. E o nebună!

— Sunt nebună! Ah, așteaptă să-ți arăt eu, bețiv nerușinat!

Și smuncindu-se din brațele lui Iohn se repezi asupra lui Bob, și-i aplică o vigoasă pereche de palme.

Zăpăcit, Bob începu să fugă prin cameră, repetând mereu:

— E o nebună! e o nebună!

Atunci, necunoscuta se întoarse spre Iohn:

— Dar d-ta ce aștepți, de nu-l dai pe obraznicul acesta afară?

«Nu ți-e rușine să vezi o femeie, făcându-și singură dreptate, în casa ei?

«Jonathan, în numele dragostei pe care ai avut-o întot-d'a-una pentru mine, nu vezi că nu mai sunt respectată aici?

Cei doi camarazi schimbă o privire plină de neliniște.

Femeia continuă:

— În adevăr, s'ar zice că d-ta nu mă mai recunoști? Oare în timp de două ani, m'am schimbat eu așa de mult?

«Orî poate că d-ta nu mai ai pentru femeia d-tale aceleași sentimente pe care le aveai mai înainte?

«Răspunde! Oh! Dar răspunde odată. Oare nu mai sunt eu scumpa d-tale Clarisă?

Iohn rămânea mereu nemișcat, cufundat în fotoliul său.

Bob îl privea plin de groază.

Căsătorit! Iohn Farenheit era căsătorit!...

Nici unul, nici cel-lalt nu se gândiseră la amănuntul acesta!

Și iată că acum, pe neașteptate, femeia mortului eșia ca din pământ, distrugându-le liniștea, compromițându-le fericirea.

D-na Farenheit, pierzându-și răbdarea, exclamă din nou:

— Jonathan! pentru numele lui D-zeu, la ce te gândești?

(Va urma)

Birjarîi din Natal.

BIRJARII DIN NATAL

În principalele orașe ale Africii australe engleze, trăsurile europene au fost înlocuite prin acele curioase trăsuri japoneze, numite «ricksbas».

Birjarîi sunt în general cafri, din interior, aleși pentru vigoarea lor mușchulară, și pentru dorul lor de muncă. Oamenii aceștia sunt niște adevărați copii ai naturii; își îndeplinesc munca lor penibilă, cu cea mai mare voe bună.

În Natal rickshamenii s'au constituit în corporații; toți membrii asociației primesc niște plăci de metal care poartă un număr de ordine, și pe care sunt ți-

nuți să le poarte în tot-d'a-una la dânsii și să le arate la orî-ce percheziție.

Birjarîi aceștia, cu toate că au adoptat multe moravuri moderne, mai păstrează încă, unul dintre obiceiurile lor din centrul Africii: și împodobesc capul în modul cel mai bizar.

De alt-fel, acesta este un semn distinctiv pentru clienți, care recunosc birjarîi de departe.

Ilustrația noastră reprezintă două din acești veseli birjarîi; după cum se poate vedea, seamănă cu birjarîi noștri, și nu prea...

X

Autori originali

În timpurile noastre, când scriitorii s'au înmulțit ca ciupercile, când publicul a devenit așa de pretențios, așa de greu de

satisfăcut, meseria de autor, pe lângă părțile ei plăcute, mai prezintă și oarecare greutate.

Mai cu seamă prin părțile de nord ale continentului european, se pare că oamenii de litere nu prea o duc bine. Pen-

tru a face reclamă operilor lor uni dintre ei sunt siliți să-și pue capăt zilelor.

E un mijloc foarte ingenios acesta, care ar putea fi recomandat multora dintre aceia, cari voesc «să ajungă în literatură».

D. Carol Pollard, era un tânăr irlandez care plecase în Noua Zelandă, pentru a găsi gloria și averea.

Dar cele mai amare decepții îl așteptau; printre rari editorii din New-York, nu se găsi nici unul care să se învoiască a lansa opera aceluia geniu necunoscut.

Autorul alesese un subiect nenorocit: o carte de știință și filozofie, foarte plictisitoare.

Respins de pretutindeni, Pollard hotărî să-și pue capăt zilelor; dar ținea totuși, să nu moară într'un mod banal.

Într-o seară, poliția din Auckland primia o scrisoare care conținea următoarele rânduri:

«Urcăți-vă până în creștetul muntelui Rangitoto, și veți găsi acolo cadavrul unei victime a editorilor».

În adevăr, după o urcare penibilă, două agenți de poliție ajunseră în creștetul muntelui desemnat, și găsiră cadavrul nenorocitului Pollard, care pentru mai multă siguranță, se folosise în același timp de trei mijloace de sinucidere:

Se spânzurase, se îndreptase cu fața în spre niște emanațiuni de gazuri asfixiante care plecase din craterul muntelui Rangitoto—un vulcan stins—și pe de-asupra și mai tăiasă și gâtul cu un briciu.

În buzunarul hainei sale se găsi o scrisoare, în care nenorocitul și exprima speranța că cel puțin după moarte opera sa va găsi un editor.

Dar, până acum nu se știe încă dacă ultima dorință a nefericitului autor va fi sau nu îndeplinită.

Cazul lui Pollard mai are un precedent de anul trecut, în același ținut. Un autor neozelandez, Lionel Terry, scrisese un roman, «Umbra Imperiului», în care denunța pericolul galben.

Văzând că opera sa nu prea se vinde, zbură creerii primului chinez pe care-l întâlni pe străzile Wellingtonului.

Reclama aceasta își avu efectul dorit; cartea sa deveni faimoasă.

Dar autorul a fost condamnat la vreo două-zeci de ani închisoare; aceasta ca o grație făcută literaturii, căci pedeapsa cuvenită era condamnarea la moarte.

Didi.

LEGENDA ȘOPĂRLEI

Frați erau și se iubeau cum rare ori s'a mai văzut așa iubire.

Durerea unuia era durerea celui-alt, și de bucuria unuia cânta cel-alt.

Mersese vestea și prin ținuturile în-

vecinate de dragostea lor și toată lumea vorbea cu admirație despre dânsii.

Când le-a venit vremea de însurătoare, împreună au pornit în pețit; și și-au găsit flăcăii două fete frumoase, și bune și harnice și gospodine, de-ți era mai mare dragul să te uiți la ele.

Casele alături și le-au făcut; nevestele își spuneau una alteia «soră», și se înveteraseră așa de bine uni cu alții, de se părea că se cunosc de când lumea.

Oamenii din sat când treceau pe la poarta lor, priveau cu dor înăuntru și fie-care dorea pentru copiii săi aceiași fericire.

... Se desprimăvăraseră și munca câmpului începuse. Nimeni nu era mai de vreme pe câmp, de cât cei patru tovarăși, lucrau cu toții într'un ogor, alături unul de altul. Nu-și spuneau nimica, dar dragostea care îi însuflețea era așa de puternică, în cât fie-care avea senzația că în loviturile monotone ale săpilor cari tăiau pământul se ascundea melodia armonioasă a unor cântece cerești.

Când bărbații plecau la arat, femeile rămăneau acasă și găteau împreună. Vorbeau despre bărbații lor; vorbeau amândouă, și despre unul și despre cel-alt, și nici una nu știa care dintre două îl era mai drag.

Și așa, ca în poveste, a trecut vremea până în toamnă. Cele două surori rămăseseră grele și născură amândouă în aceiași zi, două băieți frumoși și voiniți.

Veni iarna, cu traiul monoton și tihnit în casă; coșarele erau pline cu grânele adunate de cu vreme, poșul era plin. Ce grije mai aveau cei patru însurați?

Trăiau în de ei, singuri, și lumea li se părea plină, prea puțin încăpătoare chiar. Când la răstimpuri le mai venea câte un vecin, li se părea par'că că le stingherește cine-va dragostea, și erau bucuroși când pleca.

Cuvint de rău ori ceartă, nu se auzea nici o dată pe la dânsii.

Dar într-o zi... Așa sunt făcute lucrurile omenești; nimica nu e etern. Unde e mai frumos și mai bine, acolo își bagă diavolul coada, și toată armonia se strică. Într-o zi, unul dintre frați a plecat la pădure după lemne; ar fi plecat ei împreună, dar nu se îndurau să lase singurele neveste acasă.

Drumul era greu, pădurea departe, și fratele nu s'a întors de cât a doua zi noaptea.

Prin curte era liniște; bietul om a dejugat boii, a tras carul la locul lui, a așezat totul în regulă și a dat să intre în casă.

Fără să știe el singur pentru ce, în prag s'a oprit, ca prins de un gând negru; și-a pipăit bărdița de la cingătoare, și a bătut în ușe.

După câte-va momente de tăcere o femeie veni să-l deschidă, ușoară ca o umbră.

Intrară în casă.

— Aprinde lumina, nevastă.

Femeia trase un chibrit de părete și aprinse lampa.

Când o privi în față, bărbatul făcu un pas îndărăt.

— Tu ești cumnată? Dar Leanca unde este?

Femeia rămase tăcută, și se lăsă să cadă pe marginea unei lăviți.

— Unde e Leanca, cumnată? De ce nu vorbești?

Dar nici de astă dată femeia nu răspunse.

Bărbatul mai stătu un moment la gânduri, apoi, șovăitor, porni în spre casă.

Atunci cumnată-sa se ridică în sus, și îi strigă:

— Sta! să-ți spun.

El s'a întors și s'a oprit în fața ei.

Cumnata vorbi încet, cu teamă; nu știa ce cuvinte să aleagă, cum să fie mai bună, mai ertătoare:

— După ce ai plecat d-ta la pădure, Leanca a venit la noi. Toată ziua am stat de vorbă, am mâncat împreună... și a fost bine. Numai când ne gândeam la d-ta, și la drumul greu și plin de primejdii, ne mai coprindea câte un gând de neliniște.

Seara, când să plece acasă, Leanca s'a înfiorat.

«Am văzut-o de-o dată ridicându-se, aruncându-se de gâtul lui Ion, și șoptindu-și, suspinând de plâns:

— Ioane, eu pe tine te iubesc. De când te-am cunoscut, în tot-d'a-una tu mi-ai fost cel mai drag.

«Am rămas ca trăsniță.

«Ion, uitând pe semne că mai eram și eu pe acolo, a prins-o încetișor de mijloc, a așezat-o pe pat, și punându-se alături de dânsa, i-a răspuns:

— Și eu te iubesc Leanco... te iubesc de mult.

«Când am auzit cuvintele acestea, am răcnit o dată ca prins de o durere mare, m'am sculat și am alergat pe ușe.

«Am venit de a dreptul aici. Toată noaptea am stat plângând; tot credeam că o să vie cine-va să mă caute, să mă cheme. Dar s'a făcut ziua și nimeni n'a mai venit.

«Așa a trecut și ziua și eu într'un plâns am ținut-o, până acuma. Ce-or fi mai făcând ei, nu știu... că nu i-am mai văzut...»

În casa de alături era întuneric, și o liniște complectă domnea prin curte, de jur împrejur.

Femeia tăcuse; în fața ei, bărbatul stătea nedomirit, ca dus într'altă lume.

O clipă își pipăi din nou bărdița la cingătoare și dădu să plece; dar femeia îl opri iarăși.

— Stai frate... lasă-l până mâine.

Noaptea a trecut încețat, ca un veac. Se gândeau amândouă la fericirea lor perdută, la viața lor distrusă. Cine ar mai fi crezut vre-o dată? Oftau din greu,

și le era teamă par'că să se privească în față.

Când s'a făcut ziua, cine-va a bătut în ușa.

Era Ion.

— Frate, zise dânsul intrând, știu că am făcut un păcat mare. Și nu mai pot sta pe aici, pentru că n'aș mai putea privi în ochii tăi. Iartă-mă și fii fericit.

Și a pornit spre ușă; nevastă-sa s'a sculat și a voit să-l oprească, dar Ion a fugit, fără să mai întoarcă capul îndărăt. Și dus a fost.

Nici o dată nu i-a mai auzit de veste oamenilor de prin satul acela.

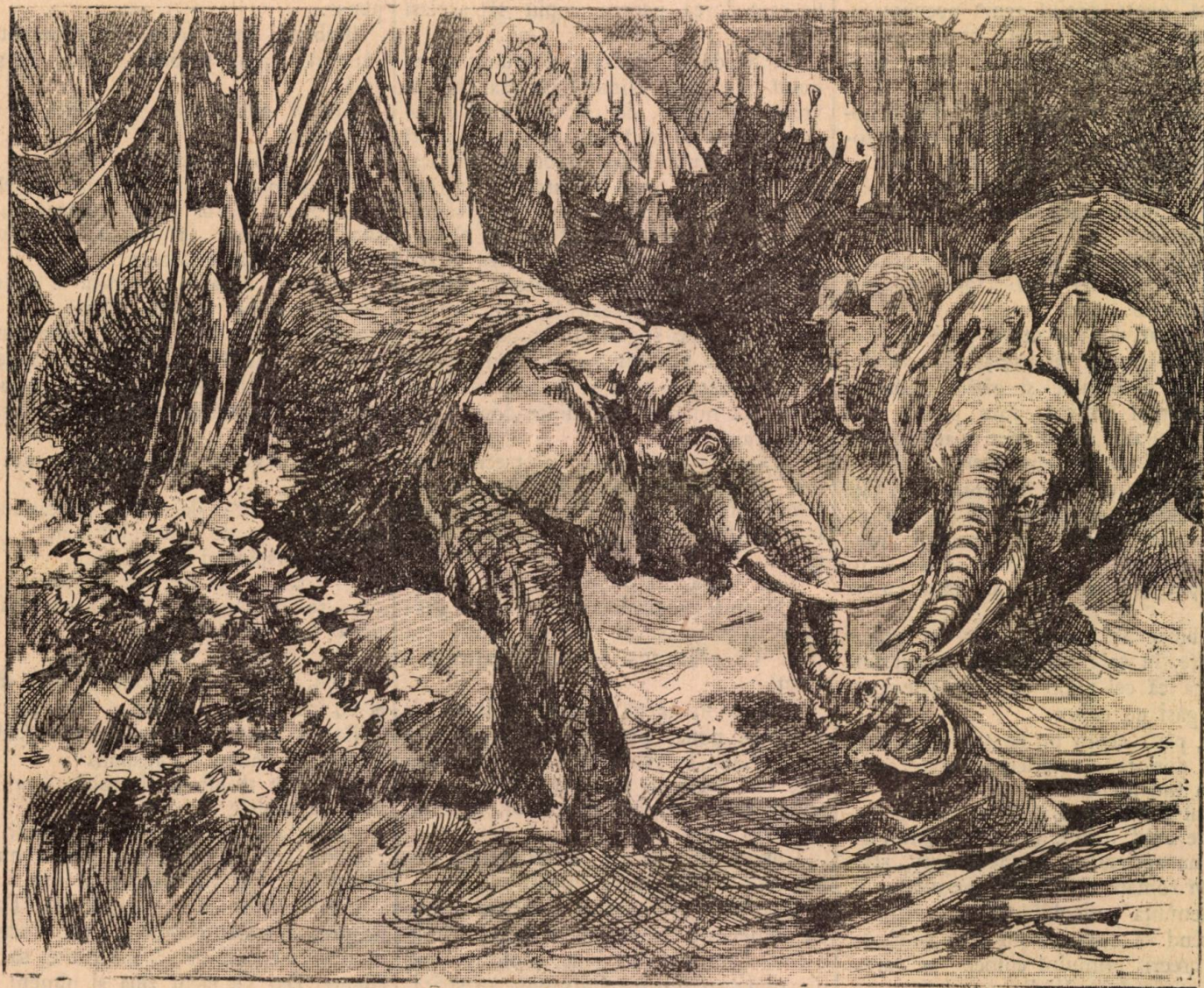
.... Iar Dumnezeu, care din înălțimea cerurilor le vede și le aude toate, văzând cât de mare era vinovăția femeii,

care poftise la bunul altuia și stricase dragostea a două frați, cum nu mai erau alții prin părțile acelea, a pedepsit-o să se târască toată viața ei, și să se zvârcolească la pământ.

De atunci s'a născut șopârla.

Ea e întruparea perfidiei omenești și a nestatorniciei femeii.

C. Arg.

Elefantul fu salvat de către tovarășii săi.

CAPTURAREA ELEFANȚILOR

N'aș putea spune exact numărul elefanților cari se află actualmente prin muzeele, grădinele zoologice și menageriile Europei; dar bănuiesc că acest număr trebuie să se urce până la o mie.

Nu sunt oare, unele circuri care prezintă în același timp câte o duzină de elefanți?

Cea mai mare parte sosesc în linie dreaptă din Ceilan sau din Indiile engleze, unii vin din pădurile siameze și

numai un foarte mic număr este furnizat de Africa ecuatorială. Aceia cari sunt născuți în Europa, din părinți captivi, ar putea fi numărați pe degete; elefantul nu se reproduce de cât cu mare greutate în captivitate, chiar atunci când rămâne sub cerul său natal.

Dar, în ce mod sunt capturați elefanții?

Pentru a răspunde la această întrebare, s'ar putea scrie volume întregi; în acest articol, vom fi cât se poate de sumari.

Printre diferitele moduri de capturare, două sunt mai des întrebuințate: goana și gropile.

În timpul unei scurte reședințe în Indiile engleze, am avut ocazia să asist la capturarea unui elefant cu ajutorul unei gropi. O bandă de vre-o trei-zeci sau trei-zeci și cinci de capete, fusese semnalată în apropiere de Tuli (provincia Madras), unde mă opriam din întâmplare pentru câte-va zile.

Un ofițer englez mă invită și pe mine la vânătoare; am primit, pentru că era

un lucru cu totul nou pentru mine.

Niște negri studiară cu de-amănuntul mersul trupei de elefanți; când căpătără siguranța drumului, pe care zilnic îl urma trupa, sute de oameni înarmați cu târnăcoape și săpi fură trimiși și în mai puțin de două ceasuri fură săpate opt gropi largi de trei metri și de o adâncime egală.

Gropile acestea fură acoperite cu cea mai mare îngrijire și cu o deosebită artă; cel mai isteț ochi nu le-ar fi putut deosebi de restul câmpiei.

Abia în dimineața celei de a treia zile un paznic alergă să înștiințeze pe ofițer că un elefant căzuse în una dintre gropi.

Dând ordin unui «mahut» de a conduce pe teren un elefant domestic, un «old tusker», ofițerul trecu pe la mine, și plecărăm, urmați de o mare mulțime de soldați și negri.

În adevăr, un elefant de sex feminin căzuse în fundul unei gropi. Văzându-ne, pachidermul fu cuprins de o furie nebună, și începu să își învârtască trompa prin aer, gata să prindă o victimă.

Elefantul era prins în cursă; venea acum partea cea mai grea; scoaterea pachidermului din groapă.

Mahutul, vânător foarte abil, făcuse un fel de nod cu laț, foarte solid, și se încercase de mai multe ori să prindă gâtul animalului; dar pachidermul opunea o rezistență înverșunată, parând toate încercările cu trompa.

În sfârșit, lațul căzu în jurul gâtului furiosului animal; partida era pe jumătate câștigată.

În timpul acesta sosi și elefantul domestic; bătrânul pachiderm se apropie plin de curiozitate, de groapă, și un moment, cele două animale își atinseră prieteneste trompele, ca și cum și-ar fi făcut o confidență.

Acum începu partea a doua a operației; bătrânul elefant domestic, în jurul corpului căruia fusese înfășurat capătul lațului, începu să tragă cu putere corpul tovarășului său, fără să mai fie excitat de cine-va.

Vânătorii se încercau să ușureze sarcina bătrânului «tusker», aruncând în groapă diferite ramuri pentru ca elefantul prizonier să aibă de ce se agăța.

Dar prizonierul rezista și tuskerul începea să se enerveze. În cele din urmă, captivul, înspăimântat de atâta zgomot, își făcu vânt și eși din groapă; dar pachidermul era foarte furios și manevra nebunește cu trompa.

Din fericire, «mahutul», cu o mișcare repede, îi trecu o frînghie în jurul unui picior din dărât. După două-trei zile de post, noul prizonier se supuse, și intră pe calea domesticității.

Un ofițer englez, care a trăit mai mulți ani în Rhodesia septentrională, unde elefanții sunt încă destul de numeroși, îmi povestea, că după ce spionase mai multă vreme calea unei trupe de elefanți, pusese să se sape o groapă

foarte adâncă. Cursa fu ascunsă cu o îngrijire deosebită, cum se obișnuște întotdeauna.

În spre seară, un indigen care stătea de pândă, veni să-l anunțe că unul dintre pachidermi căzuse în groapă; fu o adevărată explozie de veselie în campament.

Ofițerul amână prinderea captivului pentru a doua zi, ordonând gardianului să se întoarcă la postul său, și să-l ție în curent cu toate incidentele care s'ar produce.

În mijlocul nopții, negrul fu deșteptat de niște sgomote bizare; era lună și prin frunzișul arborelui în care se urcase, putu să asiste la o scenă în adevăr bizară.

Vre-o trei-zeci de elefanți se strânseseră în cerc, în jurul groapei. Două ele-

fanți masculini înaintaseră până la marginea gropii, pipăind cu cea mai mare atenție terenul.

În același timp, trompele lor dispărură în groapă, ca și cum enormele animale ar fi voït să își măsoare adâncimea.

Abia după un spațiu de mai multe momente, le înțelese negrul intenția. Cei două elefanți, cu trombele întinse, se trăgeau îndărăt pas cu pas.

În curînd, omul observă că o a treia trompă era înodată, de celelalte două, și înțelese, dar acum era prea târziu.

În zadar mai alergă dinsul acum să-l înștiințeze pe ofițer; când trupa vânătorilor sosi la fața locului, nu mai era acolo de cât groapa. Elefanții dispăruseră în adâncimele pădurii africane.

Adalbert.

MAȘINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

XIII

Sfinxul alb

Soarele se ridicase sus, când am ajuns din nou în punctul din care aruncasem prima privire contemplativă asupra lumii aceleia necunoscute.

M'am gândit atunci la primele ipoteze pe care le făcusem, și nu m'am putut împiedica de a ride în mine însumi de naivitatea pe care o avusesem.

Era și acum, ca și atunci, același frunziș bogat, aceleași palate splendide, aceleași ruine magnifice, același riț argintat, curgând printre niște țărnișuri fertile.

Hainele vesele ale Eloilor se zăreau și acum, preumblându-se pe ici, colo.

Câți-va dintre ei se scăldau chiar în locul în care o reluasem adineaoră pe Weena, și priveștea aceasta îmi reînvia durerea.

Știam acum ce se ascundea sub frumusețea ideală a acelei lumi pe care o bănuiam atât de fericită.

Zilele se scurgeau încete, dulci, line, fericite, întocmai cum se scurg și pentru un animal care se încălzește la razele soarelui, fără să se îngrijiască de primejdiile care l'ar putea amenința.

Așa trăiau și Eloii, și ei aveau același sfârșit dureros ca și animalele.

«Eram foarte întristat, când mă gândeam cât de scurt fusese visul inteligenței omenești.

Ea însăși se sinucisese; ponrise cu încredere la drum, spre un confort ideal, spre o stare de liniște completă, spre o societate echilibrată, în care cuvintele de ordine să fie numai liniștea și siguranța.

Își atinsese ținta. Într-o zi, viața și proprietatea ajunseseră într-o stare de siguranță aproape absolută. Bogatul își asigurase comorile și bunul trai; lucrătorul își asigurase viața și munca.

Fără îndoială, în lumea aceia perfectă, nu mai rămăsese nici o problemă nerăzolvată, nici o chestiune fără răspuns.

Și de aici urmasă o liniște absolută.

Era o lege naturală cât se poate de elementară, la care însă nici nu ne prea gândim adese ori, că superioritatea, progresul intelectual, nu sunt de cât rezultatul schimbărilor vecnice, a primejdiilor, a neliniștei.

Un animal, în armonie perfectă cu mediul înconjurător, este un adevărat mecanism.

Natura nu face nici odată apel la inteligență, de cât atunci când deprinderea și instinctul nu mai sunt îndestulătoare. Acolo unde nu există nici un impuls, nici o nevoie de mișcare, nu există nici inteligență. Animalele care au de înfruntat un număr mai mare și mai variat de nevoi și de primejdii, sunt cele mai variate.

«Așa dar, după cum v'am spus, omul din lumea superioară se modificase până la drăgălășenia aceia neputincioasă pe care v'am descris-o, iar omul subteran până la o simplă industrie mecanică.

Dar, acestor perfecte stări de lucruri îi mai lipsea încă un singur punct pentru a ajunge la perfecția mecanică, stabilitatea absolută.

După câte puteam constata, mijloacele de hrană, subsistența lumii subterane, devenise din ce în ce mai nereglată, cu cât trecuse timpul.

Necesitatea, nevoia, care fusese înlăturată timp de mai multe mii de ani, se reîntoarce din nou, și își reluă opera ei, de la început, de jos.

Oamenii din lumea subterană, fiind stăpâni pe o mecanică, care ori cât de perfectă ar fi fost tot mai cerea încă și o oarecare sforțare de inteligență în afară de rutină, păstrasera mai multă ini-

giativă de cât oamenii din lumea superioară.

«Văzându-se lipsiți de hrană, se întorseseră la un obicei, care timp de mii de ani fusese detestat și prohibit de toate legile Statelor civilizate.

În modul acesta am văzut și am judecat eu pentru ultima oară, lumea din anul opt sute două mii șapte sute unu.

Poate că explicația aceasta să fie cea mai falsă pe care ar fi putut s'o dea vre-o dată un spirit omenesc; dar, în modul acesta, s'a clarificase lumea viitoare în ochii mei, și în modul acesta v'o redați.

«După supărările, după oboselile, după excitările, după groaza prin care trecusem în ultimele zile, locul acela, din care puteam contempla în voe frumoasă lume ideală care se destășura înaintea ochilor mei, mă mai odihnea puțin.

Eram sfârșit de oboseală și de somn, așa în cât, peste puțin, reflecțiunile mele se preschimbară într'un fel de letargie, într'un fel de adormire.

Băgând de seamă lucrul acesta, am luat o hotărâre care nu prea era potrivită cu starea de lucruri în care mă aflam; m'am culcat și am adormit dus.

Când m'am deșteptat, era aproape de apusul soarelui; nu mă mai temeam acum că voi adormi și voi fi surprins din nou de Morloki.

M'am sculat și am coborât colina, îndreptându-mă spre sfînxul alb.

Țineam într-o mână bara de fer, pe când cu cea-altă mână mă jucam cu chibriturile din buzunarul pantalonilor.

«M'am apropiat de sfînxul alb, și am rămas tîntuit locului; se întîmplase lucrul cel mai neașteptat, zidurile groase ale sfînxului erau deschise în fața mea.

În interior era un soi de cameră mică, și într'un colț mai ridicat era mașina.

Micile manivele erau în buzunarul meu.

Așa dar, după toate pregătirile mele pentru un asediū în regulă, mă găseam acum în fața unei umile capitulări.

Am aruncat bara de fer, aproape supărat că nu putusem s'o întrebuițez împotriva sfînxului.

«Pe când mă plecam pentru a intra în mica deschidere, un gând îmi ilumină creierul; cel puțin acum eram sigur că surprinsesem speculațiile mintale ale Morlokilor.

«Îmi venea să rîd cu hohote, dar m'am stăpînit.

«Mașina era în cea mai perfectă stare; Morloki încercaseră să afle întrevîntarea ei; o desfăcuseră în parte și-i unseară toate șuruburile.

«Atunci, pe când o examinam de aproape, găsi o adevărată plăcere numai în atingerea invențiunei mele; ceea ce prevăzusem se întîmplă.

Cașacele de bronz ale Sfînxului revăzură la locul lor și mă văzui din nou în mijlocul unui întineric complet.

«Eram prins în cursă; cel puțin așa

credeau Morloki, și eu rideam din toată inima de păcăleala lor».

«Ființele cu plăci luminoase înaintau vesele spre mine, victorioase. Cu multă liniște încercau să aprind un chibrit; n'aveam de cât să fixez manivelele la mașină și să dispar ca o fantomă.

«Dar îmi scăpase iarăși din vedere un mic a nănunt. Chibriturile pe care le aveam erau din acelea care nu se aprindeau de cât fiind frecate pe cutia lor.

«Vă puteți închipui ce s'a făcut cu glorioasa mea liniște. Morloki erau foarte aproape de mine și începuseră să mă pipăie.

Când am văzut că gluma se prea întinde, am făcut câte-va mișcări violente cu capul și cu brațele și am reușit să trimit pe d-nii Morloki la o oare-care distanță.

«Era ultima luptă pe care o mai dam în lumea aceea viitoare. Prin întineric am potrivit manivelele la locul lor, m'am așezat la locul conducătorului, și...

Micile mâini care începuseră din nou să mă pipăie, dispărură ca prin farmec; întinericul se risipi și mă văzui din nou în mijlocul aceleiași lumini dulci și plumburii, pe care v'am mai descris-o.

XIV

Cea de pe urmă vedenie

V'am spus ce senzații curioase am simțit în timpul călătoriei mele de-a lungul vîrștelor. De astă-dată eram foarte rău așezat și călătoria mi se părea penibilă.

Când am privit cadranele mașinei, am rămas uimit văzând unde ajunsesem. Unul dintre cadrane însemna zilele; altul însemna miile de zile; un al treilea însemna milioanele de zile; cel de pe urmă însemna sutele de milioane de zile.

«Așezasem rău manivelele; în loc să mă întorc îndărăt, pornisem tot înainte, de-a lungul timpurilor.

«Indicatoarele miilor de zile se întorceau tot așa de repede ca acelea care arată mișcarea secundelor la un ceasornic.

«În timpul acesta o schimbare particulară se producea în aparența lucrurilor. Tremurarea nedeslușită care mă înconjura deveni și mai întunecată încă: atunci, cu toate că dădusem drumul mașinei cu o viteză extraordinară, tremurarea repede care arăta succesiunea zilelor și a nopților și însemna de obicei o micșorare a iuteții, deveni și mai pronunțată încă. La început, amănuntul acesta mă încurcă foarte mult.

«Alternarea zilelor și a nopților deveni din ce în ce mai înceată, ca și trecerea soarelui la orizont. În cele din urmă, un crepuscul ne mai sfârșit învălui pămîntul, crepuscul ca e nu era întrerupt de cât la intervale foarte rare de trecerea fulgerătoare a vre-unui comet.

Banda de lumină care indicase soarele, era de multă vreme stinsă; soarele nu mai apunea, se ridica numai și se cobora câte puțin spre vest; devenise mai mare

și mai roș. Despre lună nici urmă nu mai rămăsese. Mișcările stelelor, din ce în ce tot mai încete, sfârșiseră prin a face loc unor puncte luminoase, care se apropiau din ce în ce tot mai mult.

În sfârșit, cu puțin înainte de a mă opri, soarele, roșu și mare, se opri ne-mișcat pe orizont; era ca o pată mare, de o strălucire întunecată, iluminată numai din când în când de o licărire mai vie.

(Va urma)

CUM SUNT NUTRIȚII ȘERPII ÎN MENAGERII

Directorii de muzee și proprietarii de menagerii, au de îndeplinit în fie-care zi o sarcină foarte grea. E vorba despre alimentarea pensionarilor lor, după gusturile deosebite și particulare ale diferitelor stomachuri; vă rog să credeți că lucrul nu este de loc ușor!.

Fie că poartă haină de pene, fie că poartă de pînă sa de scoică, în materie de alimente, toți pensionarii menageriilor au gusturi, preferințe și antipatii, care trebuiesc cu orî-ce preț cunoscute și respectate.

Erbivorele și carnivorele sunt acelea ale cărora regimul alimentare se potrivește mai bine cu mijloacele de care se poate dispune prin țările noastre.

Piscivorul, în majoritate, reclamă pești vii sau cel puțin pești proaspeți; pe timpurile prea calde, sau furtunoase, afacerea aceasta devine cât se poate de grea. Directorii de muzee și de menagerii sunt siliți de multe ori să aibă grija mareelor.

Insectivorele își au de asemenea cerințele lor; pentru nutrirea lor, trebuiesc împrînse vînători și creșteri cu totul speciale.

Bucătarii celor mai mari și mai luxoase palate moderne, au de multe ori mai puțină greutate pentru întocmirea listelor de bucate.

Și trebuie să mai aveți în vedere și faptul că animalele au de multe ori capricii; pentru ofițieri, de exemplu, chestiunea nutriției este cât se poate de complicată.

Șerpii, când sunt liberi își distanțiază mesele de bună voe; când se prezintă însă prilejul, nu stau de loc la îndoială și ingerează niște prăzi voluminoase, a cărora digestie este penibil de grea.

Prin menagerii, pofta lor de mîncare devine și mai redusă încă și mai rară; e o problemă foarte grea de rezolvat, nutrirea acestor animale.

Mulți șerpi s'au lăsat să moară de toame. În muzeul din Paris, în anul 1899, un python recoltat din insula Iava, exemplar superb care măsura o lungime de 6 m. 75, a refuzat mereu alimentele cele mai variate și mai atrăgătoare care i s'au oferit. Șearpele a-

Nonă gardienii îi întind corpul

cesta a murit în ziua de 20 Aprilie 1902, după 2 ani, cinci luni și trei zile de post, spațiu care deține, fără îndoială, recordul.

Superbul python, reprezentat în ilustrația noastră, face actualmente mândria grădinei zoologice din New-York; are o lungime de 8 m. 20 și reprezintă o valoare destul de urcată — în dolari. Se pare că și șearpele acesta a avut de gând să se lase să moară de foame, să se sinucidă prin inaniție cu alte cuvinte; dar de astă-dată domnul șearpe a avut de-a face cu niște adversari demni de dânsul.

Intr-o bună zi nouă gardienii au pus mâna pe dânsul, l-au întins cât era de lung și cu toate eforturile desperate ale reptilei, un al zecilea gardian a reușit să-i deschidă gura cu o cange de fier și să-i introducă în gâtulețu ei enorm două epuri și trei porci.

După aceea răzvrătită reptilă a fost transportată din noii în închisoarea sa și lăsată să digereze în voce.

Operația a reușit de minune și direc-

torul muzeului este hotărât s-o aplice ori de câte ori lucrul i se va părea necesar.

Pentru speciile de șerpi mai mici se utilizează de multă vreme un procedeu analog. Șerpii veninoși mănâncă foarte rar când sunt ținuti în captivitate. La institutul Pasteur din Lille, unde doctorul Calmette păstrează în tot-d'a-una câte-va reptile de soiul acesta pentru prepararea serului său antiveninos, șerpii sunt hrăniți cu sila prin ajutorul unui aparat anume construit.

Introducerea aceasta cu sila a alimentelor prezintă oare-cari primejdii; șerpii veninoși sunt foarte șireți și foarte încăpățânați. Mai cu seamă după ce au fost hrăniți odată cu sila, paza trebuie ținută; se pare că răutăcioasele reptile nu posedă de loc recunoștința stomacului!

Despre ele se poate spune cu drept cuvânt că nu trăesc pentru ca să mănânce; au un scop mai nobil în viață: acela de a se târî și de a învenina!..

C. L.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Privi cu atenție aleia aceasta.

— Nu văd nici o urmă, murmură dânsul. Cum naiba au procedat?

De-o dată își lovi fruntea:

— Papucii din magazia de scânduri... papucii de care se servește personalul în timp de ploaie...

Cu toate acestea, romancierul își continuă drumul până lângă zid. Deschise

portița, și aruncă o privire curioasă pe drum.

De-o dată, își înăbuși o exclamație.

La dreapta, pe marginea drumului, se vedea bine urma unui picioruș.

Mai recunoscuse îndată urma aceasta; era aceeași pe care o observase și la vila Loursinade.

Un picior fin, aristocratic, a căruia

urmă nu putea fi confundată cu celelalte.

— Dânsa este!.. murmură romancierul.

După aceea distruse cu îngrijire urma și se întoarse spre intrarea principală. Tocmai atunci se coborâseră și ceilalți; Landré perora în mijlocul grupului:

— Marea mea experiență în lucruri de acestea, spunea dânsul, mă face să cred că această afacere, în aparență așa de complicată, e în realitate simplă ca dimineața. Dar pentru a o lămurii pe deplin, ne-am pierdut un timp prețios... Mai bine, mai folositor este să întrebăm timpul acesta alergând după fugare.

Se vedea bine că d. inspector căuta să și mascheze insuccesul.

Surâsul fin al presupusului domn Landrun exprima poate adevărul acesta, căci inspectorul mormăi:

— A!... erai și d-ta aici?... Poate că, din întâmplare, ai descoperit vre-un lucru, care mie mi-a rămas neobservat?

Max răspunse cu modestie, prefăcându-se că n'a observat ironia din cuvintele d-lui Landré:

— Să nu credeți una ca asta, domnule.

Răspunsul acesta plăcu agentului. D. John de asemenea jubila, pentru că și dânsul găsisse puțin cam pretențioasă purtarea amicului Violetei, care avea aerul să dea lecții de procedură unui polițist consumat ca d. Landré.

Amândouă ar fi rămas însă cât se poate de uimiți dacă ar fi putut să audă următorul dialog:

— Nu mă întorc la Marsilia împreună cu d-tră, spunea Max tinerei englezoaice.

— Cum asta?

— Îți voi povesti totul de seară... Am aflat multe lucruri în privința evadării prietenelor noastre.

— Atunci, pentru ce mai rămâi?

— Pentru că voesc să aflu încotro au plecat ele. Vreau să vorbesc cu persoana care le-a ușurat evadarea.

— Așa în cât, vom putea porni și noi după ele, murmură Violeta, al căreia obraz se colora de veselie.

— Așa sper.

În timpul acesta, vizitatorii reveniseră spre fațada principală a casei de sănătate.

Landré și Lobster își luară ziua bună de la doctor. Aceștia strânseră mâna d-rei Fowler, exprimându-și regretul că primise o vizită așa de frumoasă, într-o zi când nu putuse să se pue cu totul la dispoziția sa.

Apoi, înaintă spre ceilalți vizitatori:

— Domnule Cezar Landrun, încep dânsul.

Dară acesta întrerupse:

— Nu-ți lua încă rămas bun de la nimeni, domnule doctor.

Medicul îi aruncă o privire întrebătoare:

— Pentru prima oară am pătruns într-o casă de sănătate de soiul acesta, și

sunt dornic s'o cunosc mai de aproape. Așa în cât, dacă veți îngădui...

Inspectorul îl întrerupse :

— Eu nu voi putea să aștept, domnule. Interesul afacerii mă reclamă.

— Interesul afacerii va fi salvat, domnule, răspuse Max. Te vei reîntoarce la Marsilia fără să te mai ocupi de mine. Cu voia d-lui doctor voi vizita mai cu de-amănuntul casa aceasta, care mi se pare a fi cu totul excepțională.

Medicul se înclină.

Și, continuă Max, pentru a nu vă provoca o prea mare supărare, vă voi ruga, domnule doctor, să nu vă ocupați de loc de persoana mea.

Mă voi mulțumi să fiu călăuzit de către d-na Baroy, care în urma fugii pensionarelor sale, are mai mult timp liber.

Max spunea toate acestea cu un ton plin de nepăsare; cel mai profund observator n'ar fi putut ghici preocupările de care e coprin.

Dar doctorul Ellevioussse era încântat, și cu drept cuvânt, de stabilimentul fondat sub îngrijirea sa. El se declară încântat și d-na Baroy fu însărcinată să servească de călăuză amabilului vizitator. Apoi, pe când supraveghetoarea începu să dea diferite explicații în privința aranjamentului clădirei, mulți milionari englezi și poliștii se îndreptară în spre esire, întovărășiți de doctor.

CAP. IX

Ancheta romancierului

Max se lăsă să fie transportat prin toate părțile clădirei.

D-na Baroy, cu gravitatea sa demnă, îi arătă rând pe rând camerele diferitelor categorii de nebuni.

După aceia trecură în laborator, unde prin mijlocul unor aparate speciale de foto-terapie, nenorociții atinși de alienație mintală, erau tratați cu băi de lumină roșie, verde, albastră, violetă, galbenă sau indigo.

Cu vocea ei liniștită și alină de siguranță, supraveghetoarea îi enumără efectele obținute până atunci prin întrebuintarea acestor diferite culori; ea îi spuse ce speranțe mari se puneau în știința aceasta nouă a luminei curative, știință care deși era abia la începutul ei, dăduse niște rezultate uimitoare.

Max se arătă neobosit; pune mereu întrebări peste întrebări.

Cine-ar fi putut să ghiciască ce se ascundea sub acea aparență perfectă de cercetător, doritor să afle lucruri noi?..

Timp de două ore, neîntrerupt, își continuă vizita prin toate încăperile clădirei.

Supraveghetoarea era încântată; nici o dată nu întâlnise un străin care să prindă cu atâta interes și cu atâta ușurință explicațiile pe care le dădea.

Acuma, străbăteau parcul, pentru a se duce în pavilionul băilor, instalație

cu totul nouă, imaginată de doctorul Ellevioussse.

În această instalație, băile violente, dușurile barbare, erau cu totul excluse, fiind înlocuite prin băi de lux, prin băi plăcute și dulci.

Aleia pe care o străbăteau era plantată cu niște plopți foarte frumoși. Lângă unul dintre acești plopți, era așezată o bancă de piatră. Văzând-o, Max avu un gest aproape imperceptibil.

Dar d-na Baroy observă gestul acesta, și dorind să fie cât se poate de politicoasă, cu un vizitator care o ascultase cu atâta atenție, zise :

— Poate că doriți să vă odihniți puțin?..

— Dacă nu m'aș teme că abuzez prea mult de bunătața d-tră?..

— Nici de cum... Pentru cine-va care nu este deprins, nimic nu poate fi mai obositor de cât preumblarea aceasta prin mijlocul nebulilor.

— Da... Și simt mai cu seamă nevoia de a pune puțină ordine în ideile mele.. Fără de voi te simți turburat în fața problemelor nebuliei.

— Vă puteți opri în voi, domnule; vedeți bine că nici eu n'aștept să fiu rugat mult... Nu mai sunt tânăr acum...

— Dacă nu mă înșel, v'am auzit spunând că aveți un fiu mare...

— Da, domnule... am un fiu Ludovic... de opt-spre-zece ani... E mai înalt acum de cât mine. E un tânăr foarte...

Mama ar fi fost gata să înceapă a înșira calitățile fiului ei, dar romancierul îi tăia fraza...

— Ce face fiul d-stră? întrebă dinsul.

— E șef al șantierului de la Tomarresse, lângă Aix...

— Și știe să conducă bine o trăsură..

Văduva îl privi un moment uimită... Reflexiunea romancierului nu i se părea de loc în raport cu ultimele fraze pronunțate. Cu toate acestea, răspuse la întrebare :

— Oh!... fără îndoială... conduce bine ca și Patronii ai încredere într'insul și de multe ori îl trimet în câte o misiune mai specială, cu trăsura d-lui Lesbanade, unul dintre asociați.

-- Ah!... da... E o gabrioleță.

— Cunoașteți trăsura d-lui Lesbanade?

— Am văzut-o astă-noapte, pe drumul care duce în spre Aubagne; dar cum lanternele nu erau aprinse, n'am distins-o tocmai bine.

Printr'o bruscă instrucție, din momentul în care văduva pronunțase numele fiului ei, Max Solcil își spusese că dinsul trebuia să fie acela care conducea trăsura în spre vila Loursinade.

Acuma era sigur de lucrul acesta.

D-na Barry făcuse un pas îndrăg, înspăimântată, fixând asupra romancierului niște priviri pline de îngrijire. Liniștea, semnătatea ei zburaseră.

— Pe drumul din spre Aubagne....

murmură dinsă; nu știu dar să poată să fi fost...

— Vă afirm eu că a fost... Bă chiar, era însărcinat cu o misiune de încredere.

— Era însărcinat cu o misiune?... repetă supraveghetoarea, cu vocea tremurândă.

— Da... Fiul d-tale călăuzea două victime care își recăpătaseră libertatea: d-na ducesă de la Roche Sonaille și d-ra Mona Labianov.

Abia pronunțase romancierul aceste cuvinte și d-na Baroy își înălță capul cu mândrie și răspuse :

— Ei bine, d-le... fie. Imi voi pierde locul... Dar atât d-tale, cât și tuturor poliștilor care vor veni să-mi pue întrăbări, le voi răspunde că nu știu nimic.

Max izbucni într'un hohot de râs.

— Liniștește-te, buna mea doamnă, răspuse dânsul; eu nu sunt polișt.

Și cum dânsa îl privea cu neîncredere, romancierul continuă :

— Dacă ați fi polișt, ați fi povestit odinioară d lui Landré în ce mod s'a operat evadarea.

— Dar d-ta știți lucrul acesta?

— Fără îndoială. Și vă voi face îndată dovada. În timpul ultimelor zile, sub pretextul unei boale a fiului d-tale, ați obținut un concediu... Ai preparat totul pentru fuga celor două doamne. Erai convins că una dintre ele, d-na ducesă de la Roche Sonaille, nu fusese nici o dată nebulă.

— Ah!.. așa dar și d-ta crezi lucrul acesta?

— Tocmai din pricina aceasta mă vezi acum aici... Dar să-mi urmez vorba.... După ce ți-ai asigurat concursul deplin al fiului d-tale, te-ai reîntors... Ludovic trebuia să aștepte la poarta dosnică a curții, cu trăsura d-lui Lesbanade. El putea să se servească ori când de trăsura aceasta, nu este așa?

Văduva făcu un semn afirmativ cu capul, dominată de către străinul acela, care știa atâtea lucruri. Și apoi îi spunea par'că o voce secretă că omul acela nu era un dușman.

Max reluă :

— În modul acesta multe pliciseli erau înlăturate... Cu o trăsura de piață nici o dată nu poți fi îndeajuns de sigur... Birjarii sunt flecari și pentru un polișt e destul un singur indiciu pentru ca să prindă firul afacerii... Reîntorcându-te, ai adus cu d-ta și deghizări pentru cele două fugare.

— Deghizări?... repetă văduva din ce în ce mai uimită.

— De sigur. Cele două doamne nu mai seamănă acum de loc cu portretele pe care faimosul agent Landré le va expedia telegrafic în toate direcțiile...

— Și ce vă face să presupuneți lucrul acesta?

— Oh!.. am niște motive foarte simple...

(Va urma)

BUCURESCI
Str. Carol No. 14

cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu apa-
ratul de brodat, a-
vând mers ușor și

înte prin noua invențiune patentată și fără
sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile
«de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce
sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE
și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit
nichelat și emailat.

SĂBII se niclează cu prețuri reduse. — Atelier
special pentru colțuit, gravat, plisat, sofeil și evantail.

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de Gramofone americane

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

Cataloage gratis

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că
vom publica bucuros ori-ce ar-
ticole interesante privitoare la
călătoriile sau vinătorii, în țară
sau străinătate, ce ne vor fi tri-
mise.

Articolele, scrise pe o singură
parte a hârtiei, în scrisori fran-
cate, vor fi adresate redacți-
unei «Ziarului Călătoriilor», str.
Brezoianu 11, București.

Reclama este sufletul comerțului

MARELE MAGAZIN DE ARME

București B. D. ZISMAN Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștință Onor. sale clientele din toată
țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specia de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție
solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, reco- mandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau- ser, cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele pun- du-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele pu- nându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Ex-
pedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirei.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

Singurul ziar independent și impartial

Cu începere de la 15 Ianuarie 1907, ziarul UNIVERSUL dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1200 lei.** 2) 2 premii de câte **250 lei.** 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei.** 5) Patru premii de câte **40 lei.** 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.** 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.** 8) 10 abonamente pe 6 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

Cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

In Palatul Louvre din Paris

Tipărit inadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

1405
1408
COSTUL ABONAMENTULUI
Leu 5. — pe an în toată țara
* 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Un duel bizar în America de sud. — (Vezi pag. 1608).

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

Un duel cu „lasso” în Argentina

Călătorind acum cât-va timp prin nordul republicei Argentina, la o distanță de câte-va leghe numai de acea imensă câmpie care este numită marele Chaco, am poposit într-o seară la un han, «o venta», unde eram de altminteri singurul călător.

Hangiul, pe care femeia sa îl strigase de mai multe ori cu dragoste pe nume — Alfonso, — îmi făcuse o destul de bună impresie.

Era un bărbat cu o înfățișare veselă și poseda niște mușchi solizi, care ar fi stârnit gelozia multor luptători.

— Caballero, îmi zise dînsul, ajutându-mă să mă cobor de pe cal, fi bine venit în a mea «venta»!

Și soția sa adăogă:

— Alfonso, «mi querido», cavalierul acesta trebuie să fie însetoșat. Ce trebuie să-î servim, Alfonso, «mi querido»?

— Adu, Marieto, rom, portocale și apă proaspătă, și fă-ne groguri. Nu-î așa senor?

Am primit cu cea mai deosebită plăcere, căci, în adevăr, muream de sete.

Peste puțin înopă, și luarăm loc cu toți în jurul unei mese simulente. Și după ce furăm sătuți, pe când eu și don Alfonso ne umpleam pipele cu tabac, pe când senora Marieta ne turna câte un ceaș ferbinte de «yerba», care este ceaiul ținuturilor sud-americane, eu l'am întrebat pe Alfonso:

— Dacă nu mă înșel, ținutul acesta mi se pare acum mai sigur ca altădată; moravurile mi se par mai blânde.

— Ai dreptate, senor; dar mai sunt și acum încă, mulți rău-făcători în marele Chaco. Isprăvile lor ajung de multe ori până la frontiere.

Și ghicind că doria să aud povestirea unei aventuri recente gazda mea adăugă:

— Acum cât-va timp, am luat eu însumi parte la un duel bizar; un bandit a fost executat de către vagueros... Eu însumi le-am dat mână de ajutor.

Tentația aurului

— Mă întorceam din sudul Perului unde avusesem niște afaceri cu niște

rude. Mă dusesem să-mi iau o mică parte dintr-o moștenire. De felul meu, sunt vînător pasionat...

«Voiam să vinez animale mari. Eram bine înarmat, și d-tră știți că nu sunt de loc fricos! Intr-o zi, am întâlnit în vale o trupă de vagueros și de indienți «mausos», care mă invitară să poposesc împreună cu ei. Mi s'au părut a fi niște tovarăși veseli, și am primit.

Oamenii aceștia avuseseră norocul să descopere în timpul curselor lor de vînătoare, o mică mină de argint, în care se găseau pe ici colo și bucăți de aur.

Acum, se întorceau, purtând cu toți câte o mică avere.

Eram la masă, când caii noștri începură să dea semne de neliniște. Un armăsar necheză, ca la apropierea unei mari primejdii. Ne-am sculat cu toți, și am pus mâna pe puști.

— «Amigo»! strigă o voce răsunătoare.

Un om robust apărui, un om cu fața bronzată, cu ochii licăritori, sub un sombrero deformat; purta două cușite și un revolver la cingătoare, o pușcă în bandolieră.

— Ah! e gaucho! strigă «el capitañ» Belevuete. Apropie-te Ramon!... Apropie-te!... Veți avea și tu partea ta!...

Necunoscutul se apropie, salută cu mândrie, și zise:

— Senor Pico, când te-am întâlnit acum opt zile, împreună cu senorul Belevuete, în urmărirea cailor sălbatici din Zaera Boso, mi-ai indicat o mână de aur...

— Da. Ei bine?...

— Ei bine!... Caramba!... D-ta ai mințit!...

Pico se sculă, cu cușitul în mână. Dar Ramon începu să ridă și exclamă:

— Ah!.. ah!.. știam eu bine că te vei supăra!.. Nu, senior, am voit să glumesc. Dar ascultă-mă: am explorat partea pe care mi-ai indicat-o și n'am găsit nici urmă de aur.

Pico și Belevuete sunară metalul prețios care le umplea buzunarele.

— Și cu toate acestea, zise Pico, ascultă.

— Atunci, zise noul venit, probabil că vina este a mea; nu voi fi căutat cu destulă atenție... Dar să nu mai vorbim de asta... Mai bine să bem câte un pahar de «cana»!..

Și Ramon întinse celor două căpitani o sticlă plină cu alcoolul acela extras din trestia de zahar, care provoacă o beție foarte repede. Pico și Belevuete fuseseră lipsiți multă vreme de băutura aceasta care le plăcea foarte mult și sticlă tu deșertată repede.

Ochii lui Ramon străluceau, plini de o bucurie sălbatică.

Ramon mă privea cu oare-care neîncredere și la rîndul meu am recunoscut că aventurierul acela era un individ pe care îl întâlnisem de mai multe ori în

cale și care îmi făcea impresia că râvnește partea mea de moștenire.

Dar am păstrat tot timpul cea mai completă indiferență și Ramon, asigurat, a început să povestească peripeziile unei vînători de cai sălbatici la care luase parte.

— Caramba! senor Belevuete, exclamă dînsul, d-ta ai fost în adevăr eroul acestei «recogida» (goană). Nimeni altul nu știe să se servească atât de bine ca d-ta de un «lasso»!

— Ei!.. Miș de bombe!.. replică Pico furios; știți d-ta că părerea aceasta nu este împărtășită de către toată lumea. Ei!.. Voiți da acolo!.. Domni vagueros, ce spuneți despre asta?

Provocarea

Vînătorii și indienții, cari pînă atunci stătuseră de-o parte, infundați în iarba moale, se sculară pe jumătate și unul dintre ei declară:

— D-tră, Pico și Belevuete, sunteți cei mai buni mînători ai «lasso-lui» din toată America de nord. Cu toate acestea credem că Belevuete nu ne va ține în nume de rău dacă îi vom spune că noi, cari suntem cunoscători, admirăm mai mult dibăcia excepțională a lui Pico.

— Ah!.. asta-i!.. răspunse Ramon, dar nu de aceeași părere sunt toți amicii din Pampas, cari l'au văzut pe Belevuete la lucru!..

Belevuete, amețit de alcoolul pe care îl băuse, adăogă cu violență:

— Nici părerea mea nu e asta!.. Caramba!.. Eu nu mi cunosc nici un rival!..

Pico începu a ride:

— «Capitano», zise dînsul, știu că ești foarte dibăci și puternic, dar forța d-tale este lipsită de eleganță!..

Belevuete sări în sus, ca și cum i-ar fi aruncat cine-va în față cea mai grozavă injurie.

— Pe cai!.. strigă dînsul; pe cai amândouă!.. Și d-ta, d-le, (căpitanul se întoarse spre mine) și voi cu toți, vagueros, veți fi judecătorii!.. Haide, «capitano» Pico, primești acest duel?..

Pico încălcase și învârtea pe d'asupra capului solidul și elegantul său «lasso». Cu toate că era amețit de băutură, Belevuete fu pe cal dintr-o săritură. Cei doi cavaleri începură să galopeze, luând poziție la marginile câmpiei.

Un surâs diabolic ilumina fața melancolică a lui Ramon. Toată lumea se sculase, foarte contrariată de întorsătura pe care o luaseră lucrurile, gata să intervie pentru a opri lupta aceasta primejdioasă între doi oameni care trăiau împreună, și în cea mai strânsă prietenie, de mai bine de două-zeci de ani.

Dar vai!... Era prea târziu!

Duelul

Cele două lassouri zburară prin aer în acelaș timp. Dar fie-care dintre cei doi căpitani își implantase pintenii în burta